

T.C.

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI

SAĞLIĞIN KORUNMA DÜZEYLERİNE GÖRE SENARYO
OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: BLOOM
TAKSONOMİSİ ÖRNEKLEMESİ

Birsen YEŞİLTEPE

ORCID NO: 0000-0002-2962-7857

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN

2023-İZMİR

T.C.

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI

SAĞLIĞIN KORUNMA DÜZEYLERİNE GÖRE SENARYO
OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: BLOOM
TAKSONOMİSİ ÖRNEKLEMESİ

Birsen YEŞİLTEPE

ORCID NO: 0000-0002-2962-7857

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN

2023-İZMİR

KABUL VE ONAY SAYFASI

Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürlüğüne;

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programında Birsen YEŞİLTEPE tarafından yürütülmüş olan “Sağlığın Korunma Düzeylerine Göre Senaryo Okuryazarlığı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Bloom Taksonomisi Örneklemesi” başlıklı bu çalışma, aşağıdaki jüri tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 19/ 01/ 2023

Tez Danışmanı: .....

Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (ORCID: 0000-0002-9846-8992)

Üye: .....

Doç. Dr. Betül Aktaş

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (ORCID:)

Üye: .....

Dr. Öğr.Üyesi Sevcan Topçu

Ege Üniversitesi (ORCID:)

ONAY: Bu Yüksek Lisans Tezi, Enstitü Yönetim Kurulu'nca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve kabul edilmiştir.

Prof. Dr. HATİCE YILDIRIM SARI

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi' ne verdiğimi bildiririm. Bu izinle üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır. Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Tezimin 2024 tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını istemiyorum (İç kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) (Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir).

19.01.2023

BİRSEN YEŞİLTEPE

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, Tez Danışmanım Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve İzmir Kâtip elebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna göre yazıldığımı beyan ederim.

19.01.2023

BİRSEN YEŞİLTEPE

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim boyunca akademik bilgi ve birikimini benimle sevgiyle paylaşan, desteğini hep hissettiren değerli hocam Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN'a,

Tezimin başlangıcında uzman görüşlerini aldığım değerli hocalarıma,

Tezimin veri toplama aşamasında bana destek olan değerli hocalarıma,

Tezimin veri toplama aşamasında çalışmaya gönüllü olarak katılan tüm hemşirelik öğrencilerime,

Tez savunmama katılarak kritik noktalarda yapıcı eleştiriler getirerek tezin son şeklini almasını sağlayan değerli hocalarıma,

Lisans hayatımda her konuda bana destek olan, mesleğimi sevmemdeki en büyük etken olan, yüksek lisans sürecime başlamamda büyük etkisi olan ve rol model aldığım sevgili öğretmenim Prof. Dr. Özgül KARAYURT'a,

Beni bugünlere getiren, her zaman yanımda olan, eğitim hayatım boyunca maddi manevi desteğini hiç esirgemeyen canım annem Nuray YEŞİLTEPE ve canım babam Haki YEŞİLTEPE'ye,

Her koşulda yanımda olan, desteğini hep hissettiğim canım dostum Sinem Kurtuluş'a en içten duygularıyla teşekkür ederim.

BİRSEN YEŞİLTEPE

ÖZET

SAĞLIĞIN KORUNMA DÜZEYLERİNE GÖRE SENARYO OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: BLOOM TAKSONOMİSİ ÖRNEKLEMESİ

Birsen YEŞİLTEPE

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Halk Sağlığı
Hemşireliği Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı, İzmir, Türkiye, 2023

Amaç: Araştırmanın amacı, senaryo okuryazarlığın değerlendirilmesinde geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı geliştirilmesidir.

Gereç-Yöntem: Bu metodolojik araştırmaya 319 öğrenci basit rastgele yöntemi ile (76 erkek, 243 kadın) 21.68 ± 1.19 yaş (dağılım, 20-27 yıl) idi. Veriler kapsam geçerlik indeksi, Cronbach alfa, test-retest, madde korelasyonu, açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi uygulandı. Ölçek üçlü (0-2 puan) ve beşli (0-4 puan) Likert tipte yanıtlanmaktadır.

Bulgular: “Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği ” kapsam geçerliliğini değerlendirmek amacıyla uzman görüşüne sunuldu. Taslak ölçeğin Kapsam Geçerlik İndeksi .86 olarak belirlendi. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda yapı dışına çıkartılan madde olmadı, 8 madde ve tek alt boyuttan oluşan bir ölçek yapısı elde edildi. Toplam madde korelasyonlarının .348-.705 arasında değerler aldığını görüldü. Ölçeğin Cronbach alfa katsayısı tüm boyutlarının toplam puanı bireysel değerlendirme aşamasında 713-899 arasında, rehberli çözümleme aşamasında .702- .786 arasında .958 idi. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) indeksinin .810 ve Bartlett testi değerinin $\chi^2=545.330$ $p=.000$ olarak hesaplanması çalışmanın örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu ve faktör analizi için uygun olduğunu gösterdi.

Sonuç: Ölçeğin Türkiye için tek faktörlü yapıda 8 madde’den oluşan geçerli ve güveniliridir. Ölçek, Lisans hemşirelik öğrencilerinde senaryo okuryazarlığını değerlendirmede sağlık profesyonelleri tarafından kullanılabilir kapsamlı bir araçtır.

Anahtar Kelimeler: Güvenirlilik ve geçerlik, ölçek, senaryo okuryazarlığı

ABSTRACT

DEVELOPMENT OF SCREEN LITERACY SCALE ACCORDING TO HEALTH PROTECTION LEVELS: SAMPLE OF BLOOM TAXONOMY

Birsen YEŞİLTEPE

İzmir Kâtip Çelebi University, Institute of Health Sciences, Department
of Public Health Nursing, Izmir, Türkiye, 2023

Aim: The aim of the research is to develop a valid and reliable measurement tool for the assessing of scenario literacy.

Materials and Methods: In this methodological study, 319 students were 21.68±1.19 years old (range, 20-27 years) by simple random method (76 males, 243 females). Content validity index, Cronbach's alpha, test-retest, item correlation, exploratory and confirmatory factor analysis were applied to the data. The scale is answered in three-point (0-2 points) and five-point(0-4 points) Likert types.

Results: The ‘Script Literacy Scale Based on Bloom's Taxonomy’ was presented to expert opinion in order to assess its content validity. The Content Validity Index of the draft scale was determined as .86. As a result of the explanatory factor analysis, no items were excluded from the structure, and a scale structure consisting of 8 items and a single sub-dimension was obtained. It was observed that the total item correlations ranged from .348 to .705 The total score of the Cronbach's alpha coefficient of all dimensions of the scale was between 713-899 in the individual assessment stage and .958 between .702-.786 in the guided analysis stage. Calculation of Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) index as .810 and Bartlett test value as $\chi^2=545.330$ $p=.000$ was sufficient sample of the study.

Conclusion: The scale is valid and reliable for Turkey, consisting of 8 items in a single factor structure. The scale is a comprehensive tool that can be used by health professionals to assess scenario literacy in undergraduate nursing students.

Keywords: Reliability and validity, scale, scenario literacy

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI	iv
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	v
ETİK BEYAN	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	x
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xv
TABLolar	xvi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problemin Tanımı ve Önemi.....	1
1.2. Amaç ve Varsayım.....	3
1.3. Araştırmanın Hipotezleri.....	3
1.4. Araştırmanın Önemi ve Yaygın Etkisi.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	5
1.6. Tanımlar.....	5
1.6.1. Senaryo	5
1.6.2. Ölçek.....	5
1.6.3. Geçerlik	5
1.6.4. Güvenirlik.....	5
2. GENEL BİLGİ	6
2.1. Bloom Taksonomisi.....	6
2.1.1. Bilişsel Alan.....	6
2.1.2. Duyuşsal Alan	7

2.1.3. Psikomotor Alan	8
2.2. Senaryo Temelli Öğrenme	8
2.3. Sağlık Okuryazarlığı	8
2.3.1. Sağlık Okuryazarlığının Sınıflandırılması	9
2.4. Senaryo Temelli Öğrenme ile Yürütülmüş Araştırma Örnekleri	10
2.5. Bloom Taksonomisi ve Senaryo Temelli Öğrenmenin Hemşirelik Eğitimi ve Halk Sağlığı Hemşireliği Alanında Kullanımı.....	13
3. GEREÇ ve YÖNTEM.....	17
3.1 Araştırmanın Türü.....	17
3.2 Araştırmanın Yeri ve Zamanı.....	17
3.3 Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	17
3.4. Araştırmaya Dahil Edilme ve Dışlama Kriterleri.....	18
3.5. Veri Toplama Materyalleri ve Yöntemleri.....	18
3.5.1 Tanımlayıcı Soru Formu (EK-1)	18
3.5.2 Taslak olarak hazırlanan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği (EK-4).....	19
3.6. Veri Toplama Yöntemi	21
3.7. Verilerin Değerlendirilmesi	25
4. BULGULAR	27
4.1. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Geçerlik Çalışması (Kapsam Geçerliği ve Yüzey Geçerliği)	28
4.2. Yapı-Kavram Geçerliliği.....	30

4.2.1. Açıklayıcı Faktör Analizi.....	33
4.2.2 Doğrulayıcı Faktör Analizi.....	36
4.3. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Güvenilirlik Analizleri.....	52
4.3.1. Güvenirlik Analizi.....	52
4.3.2 Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme düzeyi ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi için Vakalar Arası Korelasyonu	56
4.3.3. Zaman Göre Değişmezlik Analizi	75
5. TARTIŞMA	77
6. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	82
6.1. Sonuç.....	82
6.2. Öneriler	83
7. KAYNAKLAR.....	84
8.EKLER.....	89
EK 1: TANIMLAYICI SORU FORMU	89
EK 2: BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU	90
EK 3: BLOOM TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİ UZMANLARA GÖNDERİLEN FORM VE YANITLARI.....	92
EK 4. GEÇERLİK GÜVENİRLİĞİ İSPATLANAN BLOOM TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİNİN SON HALİ (Geliştirilen Tüm Vakalara Uygulanması Önerilmektedir).....	98
EK-5. GEÇERLİK ve GÜVENİRLİĞİ İSPATLANAN BLOOM TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİ SON HALİ (ÖRNEKLEME UYGULANAN VAKA ÖRNEKLERİ)	101

EK-6 İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU	111
EK-7 İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU	115
EK-8 KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU	116
ÖZGEÇMİŞ.....	117

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

KGİ: Kapsam Geçerlilik İndeksi

AFA: Açımlayıcı Faktör Analizi

DFA: Doğrulamalı Faktör Analizi

KMO: Kaiser-Meyer-Olkin

KTT: Klasik Test Teorisi

MTT: Modern Test Teorisi

RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation): Yaklaşık Hataların

Ortalama Karekökü

CFI (Comparative Fit Index): Karşılaştırmalı Uyum İndeksi

NNFI (Non-Normed Fit Index): Normlaştırılmamış Uyum İndeksi

NFI (Normed Fit Index): Normlaştırılmış Uyum İndeksi

GFI (Goodness of Fit Index): İyilik Uyum İndeksi

ECVI (Expected Cross-Validation Index): Çapraz Doğrulama İndeksi

STÖ: Senaryo Temelli Öğrenme

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Bloom Taksonomisi.....	6
Şekil 2. Bilişsel Süreç	7
Şekil 3. Güvenirlik Yöntemleri.....	15
Şekil 4. Geçerlik Yöntemleri	16
Şekil 5. Temel Bileşen Analizine göre Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği 'nin Bireysel Değerlendirme Aşamasında Maddeleri Serbest Bırakıldığında Faktör Yükleri ve Saçılma Diyagramı (sırasıyla Öğrencinin kendini değerlendirmesi ve rehberin öğrenciye güven düzeyi)	33
Şekil 6. Temel Bileşen Analizine göre Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehberli Çözümleme Aşamasında Maddeleri Serbest Bırakıldığında Faktör Yükleri ve Saçılma Diyagramı (Sırasıyla Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi)34	
Şekil 7. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (0-2 puan).....	42
Şekil 8. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (0-2 puan).....	43
Şekil 9. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (0-2 puan)	44
Şekil 10. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (0-2 puan)	45
Şekil 11. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (5'li likert)	46
Şekil 12. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (5'li likert).....	47
Şekil 13. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Standart Değerleri Grafiği (5'li likert)	48
Şekil 14. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi t Değerleri Grafiği (5'li likert).....	49

TABLULAR

Tablo 1. Sağlık Okuryazarlığı Ölçüm Yöntemleri	10
Tablo 2. Senaryo Temelli Öğrenme ile yürütülmüş araştırma örnekleri.....	11
Tablo 3. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği 'nin Geliştirilmesinde İzlenen Basamaklara İlişkin Prosedür	20
Tablo 4. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehber ve Öğrenci Değerlendirmelerinin Vakalara Göre Birinci Basamak Bireysel Değerlendirme Aşaması Toplam Puan Ortalamaları	24
Tablo 5. Araştırmanın Zaman Çizelgesi.....	26
Tablo 6. Tanımlayıcı Özellikler	28
Tablo 7. Taslak Ölçeğe Ait Ölçek Maddelerinin KGO ve KGI Değerleri.....	29
Tablo 8. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Birinci Basamak Bireysel Değerlendirme Aşaması Toplam Madde Korelasyonlarının İncelenmesi	31
Tablo 9. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği İkinci Basamak Rehberli Çözümleme Aşaması Toplam Madde Korelasyonlarının İncelenmesi	32
Tablo 10. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşamasında Maddeler Serbest Bırakıldığında Faktör Yüklerinin Dağılımı	35
Tablo 11. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinde Rehberli Çözümleme Aşamasında Maddeler Serbest Bırakıldığında Rehberli Ölçümde Faktör Yüklerinin Dağılımı	35
Tablo 12. DFA'da Uyum İndeksleri ve Normal-Kabul Edilebilir Değer Aralıkları	36
Tablo 13. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Bireysel Değerlendirme Aşamasında DFA Uyum İndeksleri Sonuçları (0-2 puan).....	37
Tablo 14. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Rehberli Çözümleme Aşamasında DFA Uyum İndeksleri Sonuçları.....	38
Tablo 15. Bireysel Değerlendirme Aşamasında Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirme Boyutunda Modifikasyon Uygulanan Maddeler (O Öğrencinin verdiği yanıtları göstermektedir.)	40
Tablo 16. Bireysel Değerlendirme Aşamasında Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Değerlendirme Boyutunda Modifikasyon Uygulanan Maddeler (R Rehberin öğrencinin verdiği yanıtta güven düzeyini gösteren maddedir.).....	41
Tablo 17. Rehberli Çözümleme aşamasında Öğrenci ve Rehberin Verdiği Yanıtlara İlişkin Modifikasyon Uygulanan İlişkili Faktörler ve Maddeler(M Öğrencinin ve Rehberin verdiği yanıtları göstermektedir.)	41

Tablo 18. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Bireysel Değerlendirme Aşaması İçin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme Modifikasyon Öncesi Ve Sonrası Ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Modifikasyon Sonrası Açıklanan Varyans, T Ve Standart Sapma Değerleri (0-2 Puan)	50
Tablo 19 .Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehberli Çözümleme Aşaması İçin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme Modifikasyon Öncesi Ve Sonrası Ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Açıklanan Varyans, T Ve Standart Sapma Değerleri (5'li Likert)	51
Tablo 20. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Cronbach Alfa Katsayılarının Dağılımı (Bireysel Değerlendirme aşaması 0-2 puan)	53
Tablo 21 . Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Cronbach Alfa Katsayılarının Dağılımı (Rehberli Çözümleme aşaması 5'li likert).....	54
Tablo 22 . Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Faktörler Arası Korelasyonu (n=319) (5'li likert).....	75
Tablo 23. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Toplam Puanı Bireysel Değerlendirme Aşamasında Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi Test-Tekrar Test Analizi.....	75
Tablo 24. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Toplam Puanı Bireysel Değerlendirme Aşamasında Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Test-Tekrar Test Analizi.....	76

1. GİRİŞ

1.1. Problemin Tanımı ve Önemi

Klinik uygulamalar, hemşirelik eğitiminde önemli bir hale gelmiştir ve bu uygulamaların çeşitli faydaları görülmektedir. Öğretim hedeflerinin psikomotor becerilerin yanı sıra iletişimi de kapsamı gerekir. Öğrenilen becerilerin aktarılabirliğini artırmak için eğitim kurumları ve klinik ortamlar arasındaki etkili ilişkilere ihtiyaç vardır. Klinik uygulamalar, öğretim stratejilerinin uygun kullanımı ile güçlü bir öğrenme ortamı sağlamalıdır (1).

Klinik uygulamaların amacı hemşirelik öğrencilerinde psikomotor becerilerin gelişmesini ve güvenli hemşirelik bakımı vermesini sağlamaktır. Klinik uygulamalar öğrencilere uygulama ile öğrenme şansı verir (2).

Eğitimde psikomotor becerilerin etkin olarak kullanılması, hemşirelik mesleğinde profesyonel olabilmeyi ve klinikte hastaların güvenliğini sağlayabilmeleri açısından önem arz etmektedir. Bunu destekleyebilmek için öğrencilerin aktif öğrenme yöntemleri ile çeşitli eğitim programları kullanılarak öğrencinin öğrenme sürecine katılması sağlanmalıdır. Senaryo temelli öğrenme, öğrencinin kendini senaryodaki role koyup karşılaştığı problemleri kolay bir şekilde çözebileceği hedeflenen davranışları göstermesi istenen aktif öğrenme tekniğidir (3).

Senaryo temelli öğrenme (STÖ), anlaşılması beklenen uygun bir senaryo etrafında kendisini bir aktörün yerine koyarak sorunları çözebilecek amaç ve davranışlar sergileme yeteneğine dayalı bir öğrenme modelidir. Bu bağlamda öğrencilere gerçek hayattan örneklerle deneyimleyerek bilgilerini uygulama fırsatı sunar (4).

Hemşirelik eğitim yöntemi, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme üzerine odaklanan teorik ve uygulama becerilerinden oluştuğundan dolayı halk sağlığı hemşireliği eğitiminde Bloom taksonomisi ile öğrenciye bilgi, beceri, davranış kazandırmak önemlidir.

Sağlığın korunması ve geliştirilmesi yaklaşımı, birincil, ikincil ve üçüncül korunma yaklaşımını içermektedir. Birincil, ikincil ve üçüncül korumayı tarihte ilk Leavell ve Clark tanımlamıştır. Birincil koruma; bireyin hastalıklara yakalanmadan önce hastalığın nedenlerini, risk etmenlerini ortadan kaldırmasıdır. İkincil koruma; hastalığı kontrol altına almak ve hastalığın getirdiği patolojileri en aza indirgemesini sağlamaktır. Üçüncül koruma; Hastalık ortaya çıktıktan sonra fiziksel ya da sosyal rehabilitasyonu içerir. Hedef hastanın işlevselliğini ve yaşamının kalitesini artırarak yaşamı uzatmaktır (5). Sağlığın korunması ve geliştirilmesinde sağlık profesyonellerinin ve özellikle toplumla en yakın ilişkiler içinde olan hemşirelerin birey, aile ve toplumun kendi sağlıklarını geliştirmek için sorumlulukları vardır. Hemşireler birincil, ikincil, üçüncül sağlık hizmeti verilen tüm sağlık hizmet kuruluşlarında sağlığı geliştirmede, bireylere sağlıklı yaşam biçimi hakkında öneriler ve sağlık bilgisi sağlamalı, bireylerin kendi sağlıklarını yönetmede kendilerini daha güvende ve yetkin hissetmelerini sağlayacak kişisel beceriler geliştirmelerine yardım etmeli, onların sağlık sistemine erişim ve kullanımı kolaylaştırmalı, sosyal değişimi ve eşitsizliklerin en aza indirilmesini teşvik etmelidir (6). Çalışma halk sağlığı hemşireliği yaklaşımını Bloom taksonomisi ile hemşirelik öğrencisine kazandırmayı hedefleyen bilişsel bilgi, davranışsal ve psikomotor alan ve duyuşsal alan becerilerinden oluşmaktadır. Bloom taksonomisi basitten karmaşığa ve somuttan soyuta bir yapı oluşturacak şekilde düzenlenmiştir. Ayrıca;bu taksonominin birikimli bir hiyerarşiyi temsil ettiği varsayılmıştır. Basitten karmaşığa doğru becerileri göstermektedir. Yenilenmiş taksonomide bilişsel bilgi boyutu bilgi, kavrama/ anlama, uygulama, analiz/çözümleme, değerlendirme ve yaratma /sentez basamaklarından oluşmaktadır. Ayrıca, davranışsal alan /psikomotor alan ve duyuşsal alan becerilerinden oluşmaktadır.

Tüm bu gereksinimlerden hareketle uygulama gerektiren halk sağlığı hemşireliği eğitiminde gerek uzaktan eğitim gerekse yüz yüze eğitimlerde senaryo çalışmaları oldukça önem taşımaktadır. Senaryo okuryazarlık ölçeği ile hemşirelik öğrencilerinin derslerdeki ve klinik uygulamalardaki başarılarının artması, hataların aza indirgemesinin sağlanması, öğrencilerin özyeterliliklerinin ve eleştirel düşünebilme yeteneklerinin artması konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu

sebeplerden yola çıkarak senaryo okuryazarlık ölçeğini geliştirilmesi halk sağlığı hemşireliği ve diğer disiplinlerde de kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Türkiye’de Sağlık Bakanlığı ve Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı ile sağlık okuryazarlığı ile ilgili üç “Sağlık Okuryazarlığını Ölçme Aracı” geliştirilmiştir. Bu amaçla, Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (HLS-EU), Türkçe’ye uyarlanmıştır. Sonuç olarak uyarlama çalışması sonucunda “Avrupa Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği Türkçe Uyarlaması (ASOY-TR)” adıyla kullanıma sunulmuştur. ASOY-TR’nin yeterli ve yetersiz olduğu alanlar belirlenerek “Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-32 (TSOY-32)” geliştirilmiştir. Türkiye ve Dünya’da uygulama alanında etkili olarak kullanılacak bir ölçek geliştirilmesi hedeflense de tanımlayıcı olarak senaryolar oluşturulmuş ve bir senaryo ölçeği (SOY-SEN) geliştirilebilmesi amacıyla tanımlayıcı bir çalışma yapılmıştır (7).

Senaryo okuryazarlığının kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi için geçerliliği olan ve güvenilirliğe sahip bir ölçeğe ihtiyaç duyulmaktadır. SOY-SEN ölçeği üzerinde durularak çok boyutlu bir ölçek geliştirme çalışması planlanmıştır. Bu araştırma, dünyada senaryo okuryazarlık ölçeğini kapsamlı olarak değerlendirmek üzere metodolojik olarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracının olmaması üzerine planlanmıştır.

1.2. Amaç ve Varsayım

Araştırmanın amacı, senaryo okuryazarlık değerlendirilmesinde geçerli ve güvenilir kapsamlı bir ölçüm aracı geliştirilmesidir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin geliştirilen ölçek maddelerine dikkatli, özenli ve doğru olarak cevap verdikleri varsayılmaktadır.

1.3. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın hipotezleri şunlardır;

1. H₁: Geliştirilecek olan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği geçerlidir.

2. H₁: Geliştirilecek olan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği güvenilirdir.

1.4. Araştırmanın Önemi ve Yaygın Etkisi

Hemşireler için kanıta dayalı klinik simülasyon senaryolarının ve kılavuzlarının geliştirilmesi, hemşirelik eğitiminin yeniden tasarlanmasında önemli bir adımdır. Bu senaryolar, öğrencilerin güvenli bir ortamda öğrenmeleri için oluşturulmuştur. Simüle edilmiş klinik deneyim, öğrencileri temsili bir hasta bakımı senaryosuna daldırmayı gerektirir; bu, öğrencilerin inançsızlıklarını askıya almalarına izin vermek için gerçek ortamı yeterli gerçekçilikle taklit eden bir ortamdır (8).

Araştırmalar, senaryo temelli araştırmanın iletişimi, güveni, klinik karar vermeyi geliştirdiğini ve eleştirel düşünmeyi geliştirdiğini göstermiştir. Ayrıca, öğrenciler öz-yeterlik algı düzeylerini artırmak için motive olurlar (9).

Hemşirelik eğitimi, bilişsel alan, duyuşsal alan ve psikomotor alanları kapsayan teori ve uygulama bileşenlerinden oluştuğundan dolayı halk sağlığı hemşireliği eğitiminde Bloom taksonomisi ile öğrenciye bilgi, beceri, davranış kazandırmak önemlidir. Senaryo okuryazarlık ölçeği ile hemşirelik öğrencilerinin derslerdeki ve klinik uygulamalardaki başarılarının artması, hataların azaltılmasının sağlanması, öğrencilerin özyeterliliklerinin ve eleştirel düşünme yeteneklerinin artması konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu sebeplerden yola çıkarak senaryo okuryazarlık ölçeğini geliştirilmesi halk sağlığı hemşireliği ve diğer disiplinlerde de kullanılmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Bu araştırma, Dünyada senaryo okuryazarlık ölçeğini kapsamlı olarak değerlendirmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracının olmaması üzerine planlanmıştır. Bu çalışma; ulaşılabilen kaynaklar doğrultusunda ülkemizde bu konuda yapılmış ilk çalışma olup yine ulaşılabilen kaynaklar doğrultusunda yurt dışı çalışmalarında da bu konuyla birebir örtüşen bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu alanda yapılan ilk çalışma olması, araştırmanın önemini arttırmaktadır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma zaman, maliyet ve ulaşım gibi sebeplerden dolayı İzmir’de bulunan 3, Kastamonu’da bulunan 1 üniversitedeki öğrenciler ile gerçekleştirileceğinden dolayı sonuçlar bu üniversiteler için genellenebilmektedir. Araştırma örnekleme alınan bu 4 üniversitedeki hemşirelik bölümündeki öğrenciler ile sınırlıdır. Araştırmaya lisansüstü öğrencilerin dahil edilmemesi diğerk bir sınırlılıktır.

1.6. Tanımlar

1.6.1. Senaryo

Senaryo, gerçek hayattaki olaylardan veya benzer olaylardan türetilen bir hikayedir (10).

1.6.2. Ölçek

Ölçülecek olan konunun özelliklerinin sınıflandırılması, sıralanması, derece ve miktarlarının saptanmasında uyulması gereken kuralları belirleyen ölçme aracıdır(11).

1.6.3. Geçerlik

Ölçme aracının ölçülecek olan özelliğı diğerk özelliklerle karıştırmadan doğru ve dış etkiler olmaksızın ölçebilme yeteneğidir (12,13).

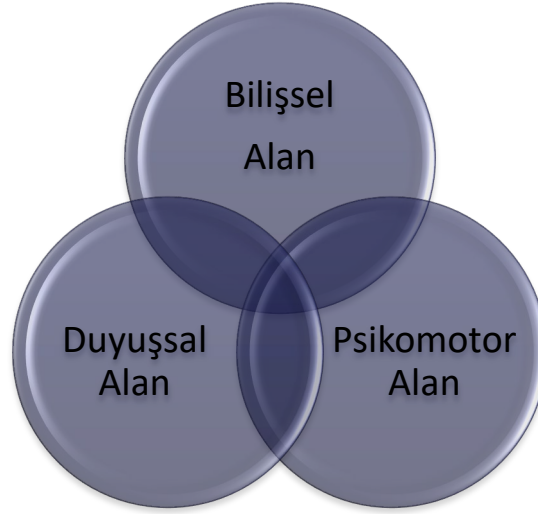
1.6.4. Güvenirlik

Ölçme aracının ölçülmek istenen değışkeni tutarlılıkla ölçtüğünü gösteren hatasız olarak ölçüm yapabilme yeteneğidir (13,14).

2. GENEL BİLGİ

2.1. Bloom Taksonomisi

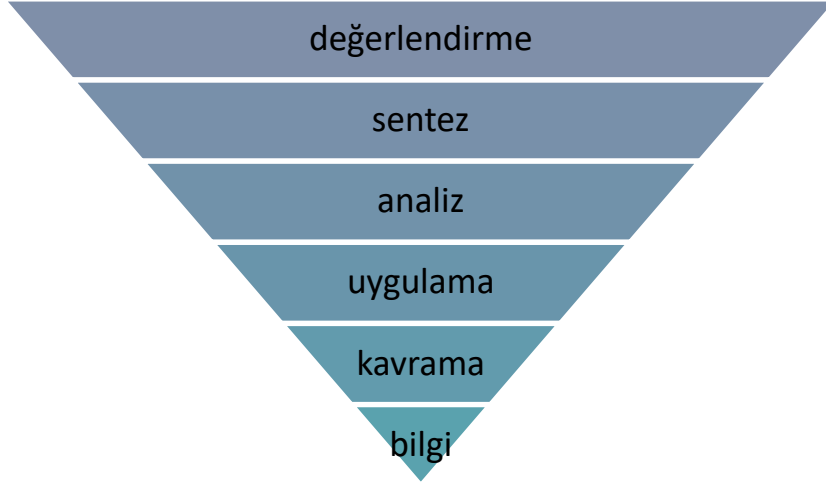
Eğitim ile kazandırılması hedeflenen insan davranışları, Bloom ve arkadaşlarının geliştirmiş olduğu sınıflamada bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç alanda toplanmıştır(15).

Şekil 1. Bloom Taksonomisi

2.1.1. Bilişsel Alan

Bilişsel alan, bilgi alanıdır. Bloom'un bilişsel alan sınıflandırması 2001'de güncellendi ve bu alan iki boyuttan oluşuyor: bilgi ve bilişsel süreç. Bilişsel süreç boyutunda hatırlama, anlama, uygulama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma gibi zihinsel etkinliklerle ilgili özellikleri içerir. Bilgilendirme boyutu olgusal bilgiler, kavramsal bilgiler, işlemsel bilgiler ve üstbilişsel bilgilerden oluşmaktadır (16). Üstbilişsel bilgi, bilgiyi ezberleme etrafında organize etme ve bu bilgiyi uygulamada kullanma yeteneğidir ve "üst düzey düşünme yeteneği" olarak da adlandırılır (16). Problem çözebilme, edindiği bilgi ile ilgili karar verme ve eleştirel düşünme becerileri, üst düzey düşünme becerileri olarak adlandırılır (15).

Şekil 2. Bilişsel Süreç

Bilgi /Hatırlamak: tanımla, listele, eleştir, bul, hatırla, adlandır, seç, yaz

Kavrama/ Anlamak: göster, dönüştür, savun, ifade et, ayır, açıkla, tahmin et, genelle, sonuç çıkar, örnek ver, özetle

Uygulama: transfer et, geliştir, hesapla, organize et, kullan, çöz, hazırla, ilişkilendir, uygula, çalıştır, değiştir, üret, oluştur

Analiz: destekle, analiz et, delil topla, yorumla, sonuçla, ilişki kur, parçalara ayır

Sentez: öner, birleştir, geliştir, sentezle, organize et, düzenle

Değerlendirme/ Yaratma: karşılaştır, kanıtla, tahmin et, eleştir, ölç

2.1.2. Duyuşsal Alan

Duyuşsal alan, bireylerin duygusal alanlarını geliştirmek olgunlaştırmak üzerine hedeflidir. Duyuşsal alanda öğrenmeler davranışa dönüşmektedir ve bu öğrenme süreci için önemlidir. Duyuşsal alanda alma, tepki gösterme, değer verme, örgütleme, bir değer ya da değerler bütünüyle nitelenme olarak sınıflandırılmıştır (19).

Problem çözme ve karar verme becerileri, bireyin varsayımlarını sorgulayarak yeteneklerini geliştirmesinin yanı sıra nasıl bir tutumda bulunacağını ve değer sistemi geliştireceği ile ilgili davranışlarını geliştiren bilişsel ve duyuşsal öğrenme alanlarından oluşur (15).

2.1.3. Psikomotor Alan

Psikomotor alan, bilginin doğal ve otonom refleksler tarafından yönlendirilen fiziksel kodlamalardan kaynaklanan eylemler yoluyla ifade edildiği alandır. Bu alan, bir becerinin kazanılmasını ve kazanılan becerinin farklı alanlara aktarılarak yeni bir becerinin oluşturulmasını ifade etmektedir (20).

2.2. Senaryo Temelli Öğrenme

Senaryo tabanlı öğrenme, gerçek durumu sınıf ortamına taşımakta ve öğrencilere probleme çözüm bulma ve edinilen bilgileri problem çözmek için kullanma veya bilgi eksikliklerinin farkında olma fırsatı sunulmaktadır(4).

Senaryo Temelli Öğrenmenin temel amacı, senaryo konusunun, öğrencinin gerçek bir durumla karşı karşıya olduğunu hissetmesini sağlayacak şekilde önceden tanımlanmasıdır. Senaryo hazırlanırken öğrenciye var olan bilgilerini kullanma fırsatı verilmeli ve öğrenciye senaryoyu güçlendirmesine olanak sağlanmalıdır. Senaryo tabanlı öğrenme sürecinde, her öğrencinin performansının öğretmeni tarafından gözlemlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğini, sınıftaki diğer öğrencilerin ise her öğrencinin performansını gözlemleyip geri bildirim tamamlaması gerektiği savunulmaktadır(21).

2.3. Sağlık Okuryazarlığı

Sağlık okuryazarlığı bireyleri, toplulukları ve kuruluşları hedef aldığından tüm topluluklara ve ortamlara ulaşmak için bir halk sağlığı stratejisi olarak kullanılabilir (22). Sağlık okuryazarlığı, bireylerin önerileri ve tavsiyelerini neden verdiklerini anlamaya yardım eden olası eylemlerin sonuçları üzerinde düşünmelerine yardım eder. Bununla birlikte, sorumluluk alma, insanların seçimlerini anlama (etik bakış açısı kazanma gibi) ve çıkarlarını ötesinde düşünebilme içgörüsü kazanma sağlık okuryazarlığı ile değerlendirilmelidir (23).

Sağlık okuryazarlığı temel sağlığın korunmasında önemli olduğundan koruyucu sağlık hizmetlerinde yeri büyüktür. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde sağlık

eğitimi sırasında temel amaç, tüm yaş gruplarında sağlık bilincini artırmak ve sağlık okuryazarlığı seviyesini artırmaktır (24).

2.3.1. Sağlık Okuryazarlığının Sınıflandırılması

Sağlık okuryazarlığı üç kategoride değerlendirilir: Fonksiyonel, iletişimsel ve eleştireldir (25):

Fonksiyonel sağlık okuryazarlığı; İnsan sağlığı ile ilgili temel okuma ve yazma becerilerini gösterir. Sağlık riskleri, örneğin sağlık sisteminin kullanımı temel sağlık eğitimi materyallerinin okunmasını içerir.

İletişimsel sağlık okuryazarlığı; Sağlık faaliyetlerine katılmayı ve gelişmiş bilişsel ve sosyal beceriler, kişisel ve sosyal beceriler yoluyla sağlık hizmeti sağlayıcılarıyla etkileşim kurmak için sağlık bilgilerinin uygulamayı içerir.

Eleştirel sağlık okuryazarlığı; Mevcut sağlık risklerini ve orunlarını belirleme ve analiz etme, çözüm geliştirebilme, medyadaki yer alan sağlık haberlerini analiz etme ve yorum katabilme becerilerinden oluşmaktadır (25).

2.3.2. Sağlık Okuryazarlığı lm Yöntemleri

Sağlık okuryazarlığını tespit edebilmek için farklı ölçütler kullanılmaktadır. Sağlık okuryazarlığı kelimeleri tanıma, okuduğunu anlama ve işlevsel okuryazarlık gibi boyutlarla değerlendirme sağlanmaktadır (26). Tablo 1’de sağlık okuryazarlığı ile ilgili geliştirilmiş ölçüm yöntemleri örnekleri sunulmuştur. Geliştirilen bu ölçeklere dayanarak zdemir ve ark. REALM ve NVS’yi 2009’da Türkçe’ye uyarlamıştır (28). Sezer ve ark. 23 maddelik Yetişkin Sağlık Okuryazarlığı leğini geliştirmiştir. Bununla birlikte, Okyay ve Abacıgil ise, 32 maddelik Türk Sağlık Okuryazarlığı leği (TSOY 32)’ni geliştirmiştir (7).

Tablo 1. Sağlık Okuryazarlığı Ölçüm Yöntemleri

REALM	WRAT	TOFHLA	NVS	TOFHLA-S	REALM-R
(Rapid Estimate of Adult Literacy in Medicine)	(Wide Range Achievement Test)	(Test of Functional Health Literacy in Adults)	(The Newest Vital Sign)	(Test of Functional Health Literacy in Adults)-S	(Rapid Estimate of Adult Literacy in Medicine)-R
Kelime Tanıma ve Telaffuz Okuma yeteneği	Kelime Tanıma ve Telaffuz Okuma yeteneği	Boşluk Doldurma Anlama Yeteneği	Problem Çözme Anlama Yeteneği	Kısaltılmış - Boşluk Doldurma	Kelime Tanıma ve Telaffuz Okuma yeteneği
66 Tıbbi Kelime	42 Tıbbi Olmayan Terimler	17 numerik öğeli soru- 50 boşluk doldurma	Numerik ve Okuma-Yazma	Boşluk Doldurma-2 okuma anlama parçası	66 kelime 10 kelimeye indirgenmiş
Kavrama Testi değil	Kavrama Testi değil	Kavrama Testi	Kavrama Testi	Kavrama Testi	Kavrama Testi değil
2-3 dk.	5 dk.	20-30 dk.	3 dk.	5-7 dk.	
İngilizcesi mevcut. Diğer dillerde uygun değildir.	İngilizcesi mevcut. Diğer dillerde uygun değildir.	İngilizce ve İspanyolcası mevcut	İngilizce ve İspanyolcası mevcut	İngilizce ve İspanyolcası mevcut	İngilizcesi mevcut. Diğer dillerde uygun değildir.
Puanlamalı (Sınıf Düzeyli)	Puanlamalı (Sınıf Düzeyli)	Yetersiz/Orta/ Yeterli	Doğru sayısı	Yetersiz/Orta/ Yeterli	Puanlamalı (Sınıf Düzeyli)

Kaynak: Aktaş, H. (2019). Sağlık ve Eğitimi Değerlendirmede Bir Ölçme Aracı; Sağlık Okuryazarlığı. Sağlık Bilimlerinde Eğitim Dergisi, 1 (1), 12-16. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/jedihes/issue/41418/473053> (27)

2.4. Senaryo Temelli Öğrenme ile Yürütülmüş Araştırma Örnekleri

Senaryo temelli öğrenme tekniği kullanılarak yürütülmüş yurt içi ve yurt dışı birkaç araştırma örneği Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Senaryo Temelli Öğrenme ile yürütülmüş araştırma örnekleri

Yazar Adı Yılı	Çalışma Adı, Yılı	Müdahale	Sonuç
Jahanbazi et al (29)	Kalp Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitelerinde Senaryo Temelli Öğrenmenin Hemşirelerin Deliryum Performansına Etkisi: Yarı Deneysel Bir Çalışma, 2022	Ekim 2019'dan Ocak 2020'ye kadar İsfahan'ın terapötik- eğitim merkezinin kalp cerrahisi Yoğun bakım ünite'lerindeki 36 hemşire üzerinde ön test-son test tasarımına sahip yarı deneysel bir araştırma yürütüldü. 2 günlük atölye. Çalışma veri toplama araçları, bir demografik anket, araştırmacı tarafından yapılan bilgi anketi ve performans kontrol listesini içermektedir.	Sonuç olarak, senaryo temelli öğrenme'nin kalp cerrahisi Yoğun bakım ünite hemşirelerinin deliryum bakım performans düzeylerini iyileştirdiği söylenebilir. Bu nedenle Senaryo temelli öğrenme'nin hemşire eğitiminde bir yöntem olarak kullanılması önerilmektedir.
Çan and Toraman (30)	Tekrar ve senaryoya dayalı tekrar stratejilerinin anatomi dersi başarısı, sınıfa katılım ve çevrimiçi öğrenme tutumu üzerindeki etkisi, 2022	Çalışma 162 tıp fakültesi 2. sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Bu 162 öğrenci rastgele deney ve kontrol gruplarına ayrıldı. Veriler “Anatomi Başarı Testi (AAT)”, “Sınıf Bağlılığı Envanteri (CEI)” ve “Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Tutumları Ölçeği (MSSATOLS)” ile elde edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına tesadüfi olarak atanan öğrencilere deneysel işlem uygulandıktan sonra, veri toplama araçlarından en yüksek puanı alan 8 ve en düşük puanı alan deney grubundan 16 öğrenci ile odak grup görüşmesi yapılmıştır.	Sonuç olarak, ön test ve son test puanları anatomi başarı ve duyuşsal katılım puanlarını değiştirmiş ve bu değişiklik deney grubu lehine ve son test puanlarını yükseltmiştir. Ölçeklerde yer alan sorulara verilen cevaplar ve nitel görüşmelerden elde edilen izlenimler, öğrencilerin sadece sunum şeklinde işlenen dersleri yeterli bulmadıklarını, çeşitli yöntemlerin ve öncelikle senaryo temelli eğitimin bir parçası olarak kullanılması gerektiğini düşündüklerini göstermiştir.
Uysal (31)	Senaryo tabanlı beceri eğitimi yoluyla hemşirelik öğrencilerinin öğrenme çıktılarının iyileştirilmesi, 2016	Hemşirelik programlarında yedi yıl süreyle öğrenim gören 605 ikinci sınıf öğrencisinin hemşirelik becerileri laboratuvarı sınav kağıtlarını değerlendirmiştir. Çalışmada öğrencilerin sık yaptığı hatalar belirlenmiş ve laboratuvar çalışması senaryo tabanlı bir formatta tasarlanmıştır. Bu yöntemin etkililiği, öğrencilerin yaptıkları hata sayıları ve	Sonuç olarak, öğrencilerin en yaygın hatalarının analizi, senaryo temelli eğitimin ilk yılında en yaygın hatanın her üç beceride de (kas içi, deri altı enjeksiyon, damar içi giriş) asepsi ilkelerine uymamak olduğunu ortaya çıkardı. 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılı güz dönemi dışında öğrencilerin sınav başarı puanları

		laboratuvar sınavlarındaki başarı puanları değerlendirilerek değerlendirilmiştir. Bu çalışmada öğrencilerin intramüsküler ve subkutan enjeksiyonda sık yaptıkları hatalar ve hemşirelik becerileri laboratuvar sınavında yer alan intravenöz giriş becerilerinin gelişimi sunulmaktadır.	kademeli olarak yükselmiştir. Çalışma, senaryo temelli beceri eğitiminin öğrencilerin sınavlardaki yaygın hatalarını azalttığını ve sınavlardaki performanslarını artırdığını ortaya koymuştur.
Reime et al (32)	Meslekler Arası Senaryo Tabanlı Simülasyon Eğitimi, Meslekler Arası Öğrenmeye Yönelik Tutumları Değiştiriyor mu – Bir Ön Test-Son Test Çalışması, 2022	Bir günlük senaryo tabanlı simülasyon eğitim kursuna katılmadan önce ve sonra, lisans, lisansüstü ve yüksek lisans düzeyindeki Norveçli sağlık öğrencileri arasında meslekler arası öğrenmeye (IPL) hazır bulunuşluğu araştırmak amacıyla Lisans hemşirelik öğrencileri (n = 123, 4. yarıyıl), anestezi, ameliyathane ve yoğun bakım lisansüstü hemşirelik öğrencileri (n = 61, 1. dönem) ve tıp öğrencileri (n=78, 10. yarıyıl) ile meslekler arası öğrenmeye hazırlık ölçeği (RIPLS) kullanılarak ön test-son test çalışması yapıldı.	Sonuç olarak, Norveçli sağlık hizmeti öğrencileri örneğimizde IPL'ye hazır olduğunu göstermektedir. RIPLS, hem her meslekte hem de meslekler arasında tutumlardaki önemli değişiklikleri ölçme yeteneğine sahipti.
Mikkelsen et al (33)	Hemşirelik öğrencilerinin çapraz enfeksiyonları yönetmeyi öğrenmesi – Çalışma gruplarına karşı senaryo tabanlı simülasyon eğitimi, 2007	Üç farklı öğretim yöntemini karşılaştırarak çapraz enfeksiyonları yönetmek ve öğretmenlerin rolünü belirlemek için en etkili öğretim stratejilerini belirlemek; öğretmenli ve öğretmensiz senaryo temelli çalışma grupları ve simülasyon eğitimi. 141 2. sınıf hemşirelik öğrencisinden oluşan bir sınıf, enfeksiyon kontrolü ile ilgili öğrenme programlarının bir parçası olarak katıldı. Bu 21 öğrenci arasından, programı değerlendirmek üzere görevlendirilen üç odak grupta yer almak üzere rastgele seçilmiştir.	Sonuç olarak, senaryo tabanlı simülasyon eğitiminin öğrencilerin her bir senaryonun ne kadar karmaşık olduğunu farkına varmasını sağladığını göstermiştir. Beklemedikleri olaylar meydana geldi ve bu da detayları daha iyi hatırlamalarına yol açtı. Uygun sorular sorarak, geribildirim vererek ve varsayımsal örnekler vererek, öğretmenin rolü her iki öğretim stratejisinde de çok önemliydi.

2.5. Bloom Taksonomisi ve Senaryo Temelli Öğrenmenin Hemşirelik Eğitimi ve Halk Sağlığı Hemşireliği Alanında Kullanımı

Bloom taksonomisi aktif öğrenme teknikleri arasında yer almaktadır. Hemşirelik eğitiminde Bloom taksonomisinin yeri önemlidir. Hemşirelik eğitimi öğrencinin bilişsel bilginin yanı sıra psikomotor ve duyuşsal bilgileri de kazanmasını sağlaması gereklidir. Çünkü hemşirelik mesleğini geliştirebilmesi için çağdaş rolleri kazanarak eğitim ve uygulama anlamında iş ve meslek yaşamında sorun çözebilmesi ve karşılaştığı durumlara eleştirel yaklaşabilmesi açısından önemlidir (34).

Bilişsel ve duyuşsal alanları etkileyen problem çözme ve karar verme becerilerini öğretmek için vaka çalışmaları, anketler, grup tartışmaları, kavram haritaları, beyin fırtınası, video izleme, simülasyonlar, rol oynama, oyun, posterler ve seminerler gibi öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılır (35–37).

Senaryo temelli öğrenme, öğrencilerin bilişsel ve tutumsal beceriler kazanmaları için alternatif bir öğrenme yöntemi olarak ortaya çıkmaktadır. Senaryo temelli öğrenme, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor bilgi ve becerilerinin geliştirilmesinde ve davranış kalıplarının kazanılmasında, öğrencilere gerçek hayatta karşılaştıkları durumları gerçekçi bir öğrenme ortamında deneyimleme fırsatı vermede en etkili öğretim yöntemlerinden biridir(38,39).

Literatür incelendiğinde, senaryo okuryazarlık ölçeği ile ilgili tek bir ölçek olduğu ve ilk sürümüyle karşılaşılmaktadır. Sağlık okuryazarlığı senaryo ölçeği (SOY-SEN). Bu ölçekte, SOY ile ilgili çalışmalara yapan araştırmacılara yol gösterici olarak sunulsa da metodolojik anlamada geçerlik ve güvenirlik çalışmasının olmaması ve değerlendirme yöntemleri konusunda çalışmalar yapılmasına ihtiyaç vardır (7). Bu sebeple, bu çalışmada senaryo temelli öğretim ile senaryo okuryazarlık ölçeğinin geliştirilmesi literatüre önemli bir katkı sağlayarak Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinde kullanılabilir. Ayrıca, geliştirilen ölçek sadece bu alana katkı sağlamakla kalmayıp diğer alanlara da katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Özellikle güncel öğretim yaklaşımlarından olan senaryo temelli öğrenim yönteminin uygulamalarda daha aktif kullanımı sağlanmış olacaktır. Bu öğretim yöntemi ile

öğrencilerin bilişsel, psikomotor ve duyuşsal becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

2.6. Ölçek Geliştirme Çalışmaları Geçerlilik ve Güvenirlik Analizleri

Son yıllarda hemşirelik araştırmalarında, bireylerin psikolojik ve sosyal değerlerini içeren, algı, farkındalık, tutum ve davranışlarını açıklayan çalışmalar gittikçe artmaktadır. Aynı zamanda bu soyut kavramları ölçen ve sayısal değerlendirme olanağı sağlayan ölçek geliştirme ve bu ölçeklerin güvenilirlik ve geçerlik analizlerini içeren çalışmalarda artmaktadır. Ayrıca farklı dil ve kültürde geliştirilmiş ölçekleri, araştırmacıların kendi dil ve kültürlerine uyarlama çalışmaları da önem kazanmaktadır (40,41).

Araştırmasında ölçek kullanmaya karar veren araştırmacı, üç farklı durumda ölçek kullanabilir. Her üç durum için farklı güvenilirlik ve geçerlik analizleri yapmalıdır.

1. Başka bir dilde geliştirilmiş bir ölçeği kullanabilir.
2. Türkçe için geçerliliği ve güvenilirliği yapılmış bir ölçeği kullanabilir.
3. Yeni bir ölçek geliştirebilir.

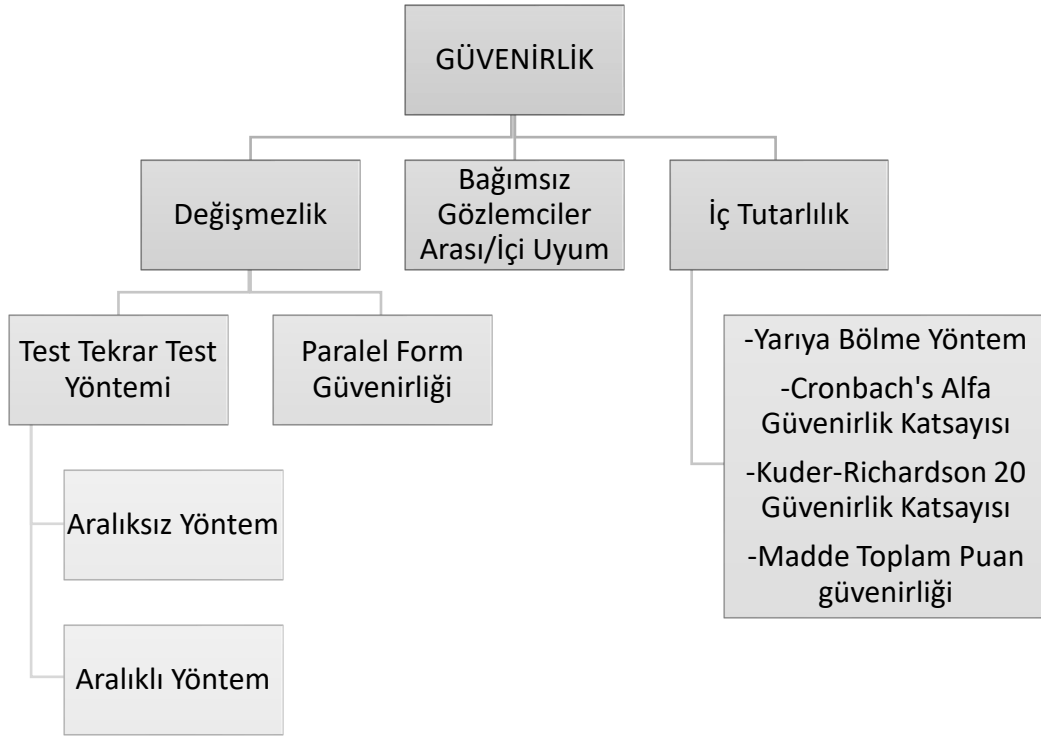
Güvenirlik ve geçerlik analizlerinde örneklem hacminin belirlenmesi:

Güvenilirlik ve geçerlilik çalışmalarından elde edilen veriler evrene genelleştirilmediğinden, genel ve çalışma popülasyonları tanımlanmamıştır. Ancak analizlerin yeterli sayıda birey üzerinde yapılması gerekmektedir. Ölçek toplam madde sayısının 5-10 katı sayıda birey seçilebilir. Örneğin, ölçeğin madde sayısı 20 ise 100-200 birey ile çalışılabilir (40).

2.6.1. Güvenirlik Yöntemleri

Güvenirlik; Değişmezlik, yeterlilik, eşdeğerlik, tutarlılık, doğruluk ve kararlılığın sağlanmasını açıklar. Bir ölçüm aracının değişmezliği ve tutarlılığı, aracın tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme yeteneğini gösterir ve doğruluğu, gerçek ölçüm değeri ile belirlenir. Güvenilir olmayan veya güvenilirliği düşük bir ölçüm aracının da düşük bilimsel değeri olduğu kabul edilir.(41-44).

Bir ölçeğin güvenilirliğini bulmada kullanılan yöntemler Şekil 3’de gösterilmiştir.

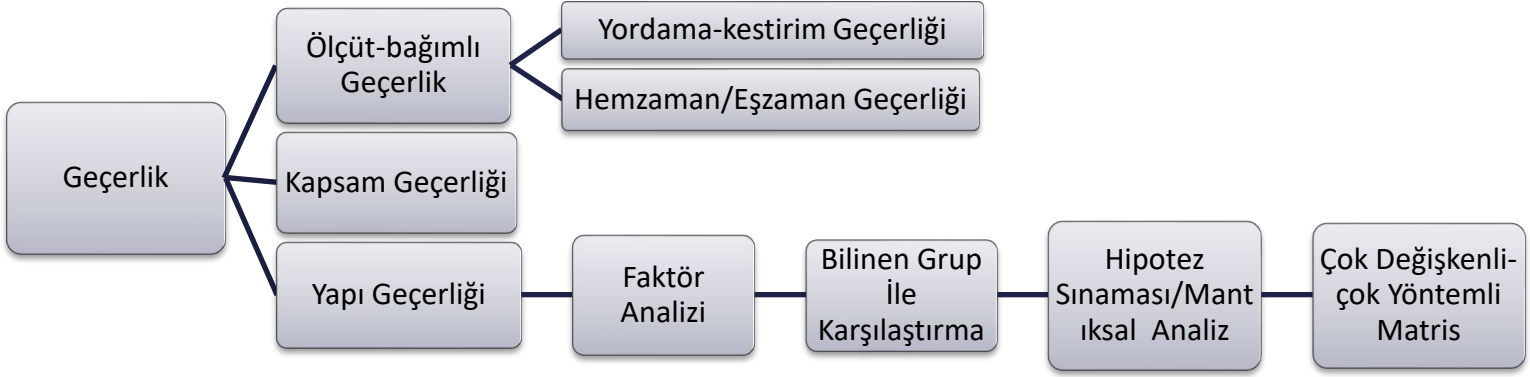
Şekil 3. Güvenirlik Yöntemleri

2.6.2. Geçerlik Yöntemleri

Geçerlik bir ölçme aracının ‘Neyi’, ‘Ne kadar’, ‘İsabetli/doğru’ olarak ölçtüğünü gösterir. Ölçme aracının güvenirligi uygun yöntemle saptansa bile, güvenirligin ölçme aracının kararlılığı ile ilgili olmasından dolayı, ‘Kullanılan ölçüm aracıyla neyi ölçmek istiyoruz?’, ‘Maddelerimiz, amaç doğrultusunda ölçmek istediğimizi doğru ölçebilir mi?’ sorularına cevap vermez. Bu soruların cevabı ancak veri toplama aracının ikinci önemli niteliği olan geçerlilik sınavasının yapılmasıyla verilebilir (41–45).

Bir ölçeğin geçerliğini sağlamada birçok yöntem kullanılabilir. Geçerlik yöntemleri Şekil 4’de gösterilmiştir.

Şekil 4.Geçerlik Yöntemleri

3. GEREÇ ve YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Türü

Araştırma metodolojik tipte yapılmıştır.

3.2 Araştırmanın Yeri ve Zamanı

Araştırmacının zaman, mesafe, ulaşım ve maliyet gibi olanakların sınırlılığı nedeniyle amaçlı örnekleme yöntemi ile kolay ulaşılabilir olması açısından İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesi araştırma kapsamına alınmıştır. Katılım yüzdeleri açısından baktığımızda 3. ve 4. sınıf İzmir Katip Çelebi üniversitesinden %72, İzmir Ekonomi Üniversitesinden %100, İzmir Demokrasi Üniversitesinden %100 , Kastamonu Üniversitesinden %100'dür. Araştırma verileri 14 Nisan 2022- 30 Eylül 2022 tarihleri arasında toplanmıştır.

3.3 Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesi hemşirelik öğrencileri (yaklaşık 1400 öğrenci) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi'nde öğrenim gören 172 öğrenci, İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde öğrenim gören 35 öğrenci, İzmir Demokrasi Üniversitesi'nde öğrenim gören 32 öğrenci ve Kastamonu Üniversitesi'nde öğrenim gören 80 öğrenci toplamda 319 lisans hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur.

Araştırmada örneklem sayısı basit rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında ise, gelişmiş güzel örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca ölçek geliştirme çalışmalarında faktör analizinin yapılmasına imkân vermesi açısından ölçek madde sayısının 5-10 katı kadar örneklem seçilmesi önerilmesinden hareketle örneklem sayısı hesaplanmıştır(13,46). Geliştirilen ölçek son haliyle 8 maddeden oluşmaktadır.

3.4. Araştırmaya Dahil Edilme ve Dışlama Kriterleri

Dahil Edilme Kriterleri

- 18 yaş ve üstünde olmak
- Araştırmaya katılmaya gönüllü olmak
- Lisans düzeyinde öğretim görüyor olmak
- Hemşirelik öğrencisi olmak
- Halk Sağlığı dersini almış olmak
- Hemşirelik uygulamaları yapmış olmak

Dışlama Kriterleri

- Çalışmaya katılmaya gönüllü olmamak
- Hemşirelik öğrencisi olmamak
- Hemşirelik 1.sınıf ve hemşirelik 2.sınıf öğrencisi olmak

3.5. Veri Toplama Materyalleri ve Yöntemleri

Araştırmada veri toplama materyali olarak iki formdan yararlanılmıştır. Bunlar;

1. Tanımlayıcı Soru Formu (EK-I)
2. Taslak olarak hazırlanan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği (EK-4)

3.5.1 Tanımlayıcı Soru Formu (EK-1)

Yaş, cinsiyet, üniversite, sınıf derecesi, halk sağlığı stajında çıkma durumu, çalışma durumu, çalışma alanı, çalışma yılı, yaşadığı yer, gelir durumu, sağlık algısı, başvurduğu sağlık kurumu olmak üzere toplamda 12 sorudan oluşmaktadır.

3.5.2 Taslak olarak hazırlanan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği (EK-4)

Taslak olarak hazırlanan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği araştırmacılar tarafından geliştirilmesi planlanan ölçüm aracıdır. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Geliştirme Aşamaları ve İzlenen prosedür basamakları Tablo 3’de özet olarak gösterilmiştir(6,11,12,47).

Tablo 3. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Geliştirilmesinde İzlenen Basamaklara İlişkin Prosedür

Ölçek Geliştirme Aşamaları	Ölçek Geliştirme Aşamalarında İzlenen Basamaklar
1. Planlama	<ul style="list-style-type: none"> -Ölçüm aracının amacını belirleme -Konuyla ilgili literatür taraması ve raporlama -Daha önce konuyla ilgili yapılan ölçeklerin incelenmesi -Araştırmanın uygulanacağı evren ve örneklem grubuna karar verilmesi -Araştırmanın uygulanacağı kurumlara karar verme -Etik kurul izini alma -Araştırmanın uygulanacağı kurumlardan izin alma
2. Yapılandırma	<ul style="list-style-type: none"> -Ölçek tipinin belirlenmesi ve 3'lü ve 5'li likert tipte ölçeğe karar verilmesi -Taslak ölçek havuzunun oluşturulması -Taslak ölçek hakkında uzman görüşlerinin alınması -Uzman görüşleri doğrultusunda taslak ölçeğin yeniden yapılandırılması -Taslak ölçek kullanılarak pilot uygulama yapılması ve öğrencilerden geribildirim alınması -Taslak ölçeğin örnekleme çevrimiçi ve yüz yüze olacak şekilde uygulanması
3. Geçerlik ve Güvenirlik Aşaması	<ul style="list-style-type: none"> - Uzmanların değerlendirmeleri ile maddelerin KGO değerlerinin hesaplanması -Uzman değerlendirmeleri ile ölçek KGİ değerinin hesaplanması -Yüzey geçerliğinin incelenmesi -Yapı geçerliği için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizlerinin ve temel bileşen analizinin yapılması -İç tutarlılık ölçümü için Cronbach Alpha, test-tekrar test analizleri, Pearson korelasyonu, madde toplam korelasyonu, zamana göre değişmezliğin uygulanması

Planlama aşaması

Bu araştırmada, senaryo okuryazarlık ölçeğinin geliştirilmesinde beş senaryodan yararlanılarak Bloom Taksonomisinde yer alan soru köklerine uygun olarak senaryolar oluşturuldu. Bu senaryolar Halk Sağlığı dersinin temelinde yer alan

sağlığın korunma düzeyleri temel alınarak oluşturulmuştur. Her senaryoda sekiz soru yer almaktadır. Bu sekiz soru Bloom taksonomisinin basamaklarına göre dizayn edilmiştir. Öğrencinin bilişsel alan, duyuşsal alan ve psikomotor alanına hitap etmektedir. Tüm senaryolarda ilk soru bilgi, ikinci soru kavrama/anlama, üçüncü soru uygulama, dördüncü soru analiz/çözümleme, beşinci soru değerlendirme, altıncı soru yaratma/sentez olan bilişsel alana, yedinci soru duyuşsal alan ve sekizinci soruda psikomotor alana yönelik soruları içermektedir. Öğrenciler öncelikle bu senaryoları okuyup cevaplandırmaktadır. Daha sonra öğrenci soruları bilme düzeyini puanlamaktadır. Rehber eşliğinde senaryolar cevaplandıktan sonra öğrenci tekrardan rehberle birlikte soruları bilme düzeyini değerlendirmektedir. Son olarak Rehber öğrenciye olan güven puanını vermektedir (Ek 4). Daha sonra oluşturulan senaryolar uzman görüşlerine sunulmuştur.

Uzman görüşleri doğrultusunda; Vaka 1 madde 4, vaka 1 madde 6 ve vaka 4 madde 1 üzerinde değişimler yapılmıştır. Bu 3 madde üzerinde; Vaka 1 madde 4'e yanıt olarak başka öneriler de eklenmeli güneş ışığı hangi saatlerde nasıl güneşlenecek gibi, Vaka 1 madde 6'ya yanıt olarak yeşillik, et tüketimine özen göstermeli ve demir ilacının etkileri (gaita rengi, kanser ve demir tüketimi) ve kullanımı konusunda önerilerde bulunmalı, Vaka 4 madde 1'in sorusunda tansiyon ifadesi yerine kan basıncı ifadesi daha doğru olur gibi önerilerde bulunulmuştur. Bu noktada araştırmacılar ortak fikir birliği sağlayarak vaka 1 madde 4, vaka 1 madde 6 ve vaka 4 madde 1 üzerinde düzenlemeler yapılmıştır.

Pilot uygulama; Pilot uygulama kapsamında 30 öğrencinin geri bildirimleri doğrultusunda araştırmacılar geri bildirimleri değerlendirerek ortak görüş birliğine ulaşmışlardır. Psikomotor alanda vaka 3'ün yanıtlarında değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik yapıldıktan sonra veriler hazırlanan anket doğrultusunda öğrencilere uygulanmıştır.

3.6. Veri Toplama Yöntemi

Veri toplama yöntemi ve uygulanabilirliği; Verilerin toplanmasında yüz yüze ve çevrimiçi uygulamalar yapılmıştır. Yüz yüze yapılan veri toplamalarda 3. sınıf ve 4. sınıf öğrenciler vaka çalışmalarını yapmak üzere uygulama esnasında veya vaka

tartışması derslerinde ilgili öğretim üyelerinin izni ile yaklaşık olarak 2 ders saatinde (ortalama 120 dk) vaka çözümlemesi yapılmıştır. Her bir vakanın arasında öğrenci için ortalama çözümleme süresi (okuyup – yanıtlama) 15 dk, rehberle birlikte toplam çözümleme süresi yaklaşık 20-25 dk arasındadır. Yüz yüze derslerde ve online derslerde öğrenciye vakayı çözümlemesi için süre verilmiştir. Öğrencinin kendi verdiği yanıtları değerlendirmesi istenmiş ardından rehberle birlikte çözümleme yapılarak öğrencinin rehberli çözümleme sırasında öğrencinin tekrar kendi yanıtlarını değerlendirmesi istenmiştir. Online veri toplama yönteminde ise öğrencilere Word formatında veri toplama aracı gönderilerek öğrencilerin yanıtlarını bu forma yazmaları istenmiş ve aynı yüz yüze veri toplama yönteminde olduğu gibi vaka tartışmaları benzer şekilde yapılmıştır. Araştırmacı verileri toplarken 10 ile 15 kişilik gruplar halinde çalışma yapmıştır. Kalabalık sınıflarda küçük gruplara bölerek uygulama sahasında vaka tartışmaları gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı ortalama 21 oturumda çalışmayı tamamlamıştır.

3.6.1. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Uygulama Yönergesi

Bu bölümde geçerlilik ve güvenilirliği ispatlanan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin hesaplanması ve uygulanabilirliği gösterilmiştir.

Taslak olarak hazırlanan ve araştırma sonunda geçerlilik ve güvenilirliği ispatlanan ölçeğin hesaplanması şöyledir: Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği son hali Ek-5'te gösterilmiştir. Ölçek toplam 8 maddeden ve tek bir faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin her bir vaka üzerinde denemesi yapılmıştır. Ölçek öğrenci ve rehber bilgi puanları (0, 1, 2 puan) ve rehber eşliğinde öğrencinin kendini değerlendirme düzeyi (5'li likert) ve rehberin öğrenciye güven düzeyi (5'li likert) şeklinde iki basamaklı değerlendirmeden oluşmaktadır.

Birinci basamak değerlendirmesinde (Bireysel Değerlendirme Aşaması) öğrenci bireysel olarak kendi verdiği yanıtları değerlendirmiş ardından da rehber öğrencinin yanıtlarını değerlendirmiştir. Hesaplama şöyle yapılmaktadır. Öğrenci değerlendirmesi 0 ile 2 puan arasında puanlanmaktadır. Puanlamaya göre, 0- Hiç bilmiyorum/ fikrim yok, 1 puan biraz yanıtlayabildim ve 2 puan tamamıyla doğru

yanıtladım şeklindedir. Sekiz maddenin toplanması ile öğrenci değerlendirmesi toplam bilgi puanı elde edilmektedir. Rehberin öğrencinin verdiği yanıt değerlendirmesi ise, 0- Hiç bilmiyor/ fikri yok, 1 puan yetersiz geliştirilmesi gerekir ve 2 puan tamamıyla doğru yanıtladı şeklindedir. Öğrenci değerlendirmesi ve rehberle birlikte değerlendirme sonuçlarına göre, ölçeğin toplam puanları vakalara göre Tablo 4'de gösterilmiştir. Bu alanda, en az 0 puan en fazla 16 puan alınmaktadır. Yüksek puanlar öğrencilerin kendi verdikleri yanıtların ve rehberin onlara verdikleri yanıtların doğruluğunu göstermektedir.

İkinci basamaktaki değerlendirme ise, Rehberli Çözümleme Aşamasıdır.

Rehber soruların yanıtlarını öğrenci ile tartışarak öğrencinin önce kendisini değerlendirmesini istemiş ardından öğrencinin verdiği yanıtlara olan güvenini belirtmiştir. Bu bölüm 5'li likert tarzda hazırlanmıştır. Öğrencinin kendini rehber eşliğinde değerlendirerek bilişsel, psikomotor ve duyuşsal becerilerini görmesi sağlanmıştır. Öğrenci değerlendirmesi 5'li likert 0 puan bilmiyorum, 1 puan biraz, 2 puan orta, 3 puan çok fazla ve 4 puan tamamen doğru şeklinde yanıtlayabildim şeklindedir. Rehber değerlendirmesi ise, 0 ile 4 puan arasında puanlanmaktadır. 0 puan bilmiyor, 1 puan biraz, 2 puan orta, 3 puan çok fazla ve 4 puan tamamen doğru şeklinde yanıtlanmaktadır. Tüm soruların toplanarak 2'ye bölünmesi ile rehberin güven düzeyi ortalaması elde edilmektedir. Bu aşamadan en az 0 puan, en fazla 32 puan alınmaktadır. Elde edilen sonuç Rehberli Çözümleme aşaması toplam puan ortalamasıdır. Yüksek puanlar senaryo temelli okuryazarlığın yüksek olduğunu göstermektedir. Hem birinci basamak değerlendirme hem de ikinci basamak aşamada geçerlik ve güvenirliliği ispatlanmıştır.

Tablo 4. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehber ve Öğrenci Değerlendirmelerinin Vakalara Göre Birinci Basamak Bireysel Değerlendirme Aşaması ve Rehberli Çözümleme Aşaması Toplam Puan Ortalamaları

Aşamalar	Bireysel Değerlendirme Aşaması		Rehberli Çözümleme Aşaması	
	Değerlendirme düzeyi 0, 1, 2 puan	X±SS (min-max)	Değerlendirme düzeyi 0, 1, 2, 3, 4 puan	X±SS (min-max)
Öğrenci Değerlendirmesi	Vaka 1	10.71±2.85 (3-16, puan)	Vaka 1	20.00±6.11 (0-32, puan)
	Vaka 2	9.84±3.02 (0-16 puan)	Vaka 2	20.12±6.34 (0-32 puan)
	Vaka 3	11.30±3.12 (0-16 puan)	Vaka 3	23.68 ±5.54 (0-32 puan)
	Vaka 4	10.70±3.20 (0-16 puan)	Vaka 4	21.59±5.80 (0-32 puan)
	Vaka 5	10.45±3.34 (0-16 puan)	Vaka 5	20.06±6.77 (0-32 puan)
Rehber Değerlendirmesi	Vaka 1	8.45±2.61 (0-16, puan)	Vaka 1	14.57±5.54 (0-30, puan)
	Vaka 2	8.19±2.52 (0-16, puan)	Vaka 2	15.22±5.32 (0-28, puan)
	Vaka 3	9.90±2.35 (0-16, puan)	Vaka 3	19.85±4.95 (0-32, puan)
	Vaka 4	7.72±1.90 (0-16, puan)	Vaka 4	15.39±4.36 (0-32, puan)
	Vaka 5	7.91±2.38 (0-15, puan)	Vaka 5	13.70±5.21 (0-28, puan)

X Aritmetik ortalama; SS Standart sapma

3.7. Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin analiz edilmesinde SPSS 25.0 istatistik paket programından yararlanılmıştır. Kapsam geğerliği hesaplamasında Davis'in KGO formülü, yapı geğerliği için ise AFA ve DFA'dan yararlanılmıştır. Yapısal Eşitlik Modellemesi için DFA modelinin uygulanmasında Lisrel 5.05 (Jöroskog & Sorborm) programı kullanılmıştır. Güvenirliğin değerlendirilmesinde Cronbach Alpha katsayısından yararlanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

3.8. Araştırmanın Etiği

Araştırmanın etik kurul izni ve araştırma izni İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi'nden (Karar No: 0062 Tarih: 24.02.2022) (Ek-6) alınmıştır. Araştırmanın yürütüleceği İzmir Katip Çelebi Üniversitesi (Sayı: E-48741973-605.01-2200032235 -Tarih: 25.03.2022), İzmir Ekonomi Üniversitesi (Sayı: E-91943211-300-25461 -Tarih: 25.03.2022) (Ek7), İzmir Demokrasi Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesi (Sayı: E-80404136-302.08.01-2200037942 -Tarih: 28.04.2022) (Ek-8) kurumlarından çalışmanın yapılabileceğine dair izin belgeleri alınmıştır. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilere araştırmacılar tarafından aydınlatılmış onam formu açıklanmıştır (Ek-2). Çevrimiçi toplanan veriler için ise formun başlangıcında aydınlatılmış onam formu ile bilgilendirme yapılmıştır. Yüz yüze toplanan verilerde öğrencilerden sözlü, online toplanan verilerde yazılı onam alınmıştır. Araştırmanın zaman çizelgesi Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Araştırmanın Zaman Çizelgesi

Çalışmalar	Ekim- Kasım Aralık2 021	Ocak 2022	Şubat- Mart- Nisan 2022	Nisan- Mayıs- Haziran 2022	Temmuz- Ağustos- Eylül 2022	Ekim- Kasım- Aralık 2022
Tez hazırlık	+					
Literatür tarama, tez önerisi hazırlığı		+				
Etik kurul ve kurum izinleri			+			
Veri toplama				+		+
Veri kodlama ve veri analizi				+		+
Rapor yazımı ve tez savunma						+

4. BULGULAR

Bu bölümde, 'Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin geliştirilmesinde tanımlayıcı özellikler sunulmuştur. Araştırmada 319 öğrencinin %9.9'u (32 öğrenci) çevrimiçi ortamdan Zoom uygulamasından, %90.1'i (287 öğrenci) ise yüz yüze çalışmamıza katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri Tablo 6'da gösterilmiştir. Araştırmaya katılan toplam öğrenci 319 kişi olmakla birlikte öğrencilerin %76.2'si kız ve %23.8'i erkektir. Öğrencilerin yaş ortalaması incelendiğinde 21.68 ± 1.19 (dağılım, 20-27 yaş), sağlık algısı incelendiğinde 2.97 ± 0.79 (1-5) iyi düzeye yakın olarak bulunmuştur. Öğrencilerin gelir durumu incelendiğinde; %67.4 sinin orta düzey, %16'sının orta-alt düzey, %11'inin üst-orta düzey, %5'inin alt düzey, % .6'sının üst düzeyde gelirin olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin en uzun süre yaşadığı yer %39.2'sinin büyükşehir, %38.9'unun kent merkezi, ve %21.9'unun ise köy/kasabadır. Öğrencilerin %94'ünün herhangi bir işte çalışmadığını, sadece %6'sının ise herhangi bir işte çalıştığını belirtmiştir. Öğrencilerin %56.4'ünün üçüncü sınıf öğrencisi, %43.6'sının dördüncü sınıf öğrencisi oldukları saptanmıştır (Tablo 6).

Tablo 6. Öğrencilerin Sosyo-demografik Özellikleri

Özellikler	Sayı (n)	Yüzde (%)
Yaş	Ortalama 21.68±1.19 (dağılım, 20-27 yaş)	
Cinsiyet		
<i>Erkek</i>	76	23.8
<i>Kız</i>	243	76.2
Gelir Düzeyi		
<i>Alt</i>	16	5
<i>Orta-alt</i>	51	16
<i>Orta</i>	215	67.4
<i>Üst-orta</i>	35	11
<i>Üst</i>	2	.6
Yaşanan yer		
<i>Köy/Kasaba</i>	70	21.9
<i>Kent merkezi</i>	124	38.9
<i>Büyükşehir</i>	125	39.2
Çalışma durumu		
<i>Çalışıyor</i>	19	16
<i>Çalışmıyor</i>	300	94
Sağlık Algısı		
<i>Kötü</i>	6	1.9
<i>Fena değil</i>	73	22.9
<i>iyi</i>	180	56.4
<i>Oldukça iyi</i>	46	14.4
<i>Mükemmel</i>	14	4.4
Okul		
<i>İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi</i>	172	53.9
<i>İzmir Ekonomi Üniversitesi</i>	35	11
<i>İzmir Demokrasi Üniversitesi</i>	32	10
<i>Kastamonu Üniversitesi</i>	80	25
Sınıf		
<i>3</i>	184	56.4
<i>4</i>	139	43.6

4.1. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Geçerlik Çalışması (Kapsam Geçerliği ve Yüzey Geçerliği)

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin kapsam geçerliliğinin değerlendirilmesinde dokuz uzmana e-mail yoluyla ulaşılmıştır. Davis tekniği doğrultusunda ölçek maddelerini “madde uygun değil”, “madde ciddi olarak gözden geçirilmeli”, “madde hafifçe gözden geçirilmeli”, “madde uygun” seçenekleriyle değerlendirmeleri beklenmiştir. Uzmanlardan ayrıca yüzey geçerliğinin değerlendirilmesi için de maddeleri “anlaşılır” veya “anlaşılmaz” olarak değerlendirmeleri beklenmiştir. Dokuz uzmanın görüşü KGO ve KGİ ile değerlendirilmiştir. KGİ hesaplama her bir maddenin gerekliliği ve uygunluğu için

yapılmıştır. KGİ hesaplama yöntemi olarak her bir madde için “madde uygun” ve “madde hafifçe gözden geçirilmeli” olarak işaretleyen uzman sayısının toplam uzman sayısına bölünmesi formülünden yararlanılmıştır (14,42,46,48). KGİ değeri $> .80$ olan maddelerin içerik geçerliğini sağladığı literatürde belirtildiğinden bu değer esas alınmıştır ve sonrasında 8 maddelik taslak Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği KGO ve KGİ değerleri hesaplanmıştır. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği KGİ değeri $> .80$ olduğundan (14,48,49) ölçekteki tüm maddeler korunmuştur (KGİ: .86). Taslak ölçeğe ait KGO ve KGİ değerleri Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Taslak Ölçeğe Ait Ölçek Maddelerinin KGO ve KGİ Değerleri

Maddeler	Madde Uygun	Madde Hafifçe Gözden Geçirilmeli	Madde Ciddi Olarak Gözden Geçirilmeli	Madde Uygun Değil	KGO	KGİ
Bilgi	9	0	0	0	1	1
Kavrama/anlama	8	1	0	0	.77+	1
Uygulama	8	1	0	0	.77+	1
Analiz/çözümleme	8	1	0	0	.77+	1
Değerlendirme	8	1	0	0	.77+	1
Sentez/Yaratma	8	1	0	0	.77+	1
Psikomotor alan	8	0	0	1	.77+	.88+
Duyuşsal alan	8	0	0	1	.77+	.88+
Kapsam geçerlik ölçütü: .75						
Uzman sayısı: 9						
Kapsam geçerlik indeksi: .86						

Ölçek maddelerinin anlaşılabilirliği ve ilişki geçerliliğinin incelenmesinde 9 uzmanın ölçek maddelerine ilişkin görüşleri arasında istatistiksel fark olup olmadığı “Kendall Uyum Katsayısı (Kendall’s Coefficient of Concordance)” ile test edilmiştir. Yapılan kapsam geçerliği analizleri doğrultusunda Kendall W, p değeri ve KGİ değerleri incelendiğinde uzman görüşleri arasında görüş birliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır ve Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği’nin

kapsam geçerliğini sağladığı görülmüştür (Kendall's $W=.027$ $p=.975$ KGI: .86) (14,47,48).

4.2. Yapı-Kavram Geçerliliği

“Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin yapı-kavram geçerliğini incelemek amacıyla önce Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve sonrasında Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Yapı geçerliliği analizlerinden önce madde toplam korelasyonlarının incelenmesi önerilmektedir(12,50,51). Ölçeğin **Birinci Basamak Bireysel Değerlendirme Aşaması** 8 madde için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı Tablo 9'da gösterilmiştir. Madde toplam korelasyonu değerlerinin .25'ten düşük ve negatif değerler içermesi durumunda maddelerin çıkarılması önerilmektedir (52). Ölçeğin **İkinci Basamak Rehberli Çözümleme Aşaması Toplam Madde Korelasyonlarının İncelenmesi** Tablo 8'de gösterilmiştir. Buna göre 8 madde de negatif değer olmadığından dolayı ölçek maddelerine AFA ve DFA uygulanmıştır (12,14,46,47,50).

Tablo 8. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Birinci Basamak Bireysel Değerlendirme Aşaması Toplam Madde Korelasyonlarının İncelenmesi

	Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi		Rehberin Öğrencinin Verdiği Yanıtı Değerlendirmesi	
	Madde Toplam Korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach Alpha Katsayısı	Madde Toplam Korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach Alpha Katsayısı
Bilgi	.512	.759	.288	.761
Kavrama/anlama	.482	.764	.326	.741
Uygulama	.464	.766	.324	.750
Analiz/Çözümleme	.438	.770	.250	.783
Değerlendirme	.529	.756	.315	.752
Sentez/Yaratma	.532	.756	.398	.742
Psikomotor alan	.479	.764	.251	.794
Duyuşsal alan	.488	.763	.296	.701

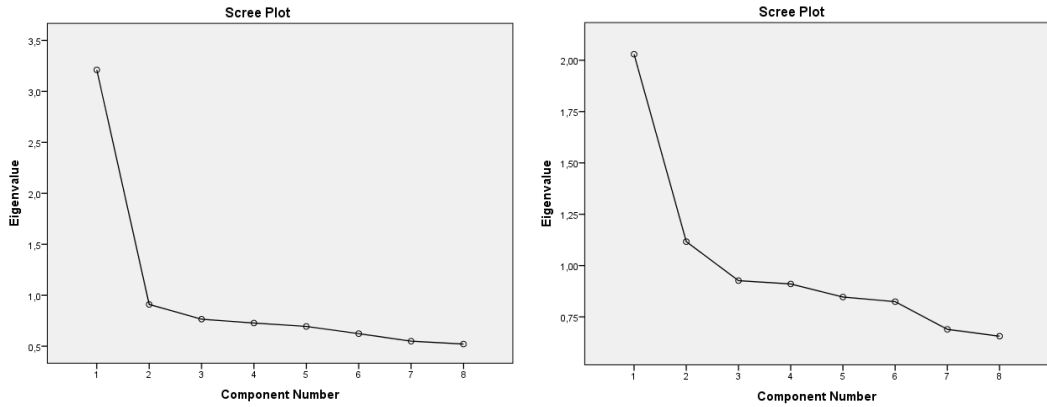
Tablo 9. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği İkinci Basamak Rehberli Çözümleme Aşaması Toplam Madde Korelasyonlarının İncelenmesi

	Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi		Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi	
	Madde Toplam Korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach Alpha Katsayısı	Madde Toplam Korelasyonu	Madde silindiğinde Cronbach Alpha Katsayısı
Bilgi	.452	.673	.301	.537
Kavrama/anlama	.472	.664	.349	.519
Uygulama	.409	.682	.326	.581
Analiz/Çözümleme	.463	.668	.381	.533
Değerlendirme	.483	.661	.363	.517
Sentez/Yaratma	.499	.662	.491	.511
Psikomotor alan	.310	.712	.266	.568
Duyuşsal alan	.261	.720	.269	.578

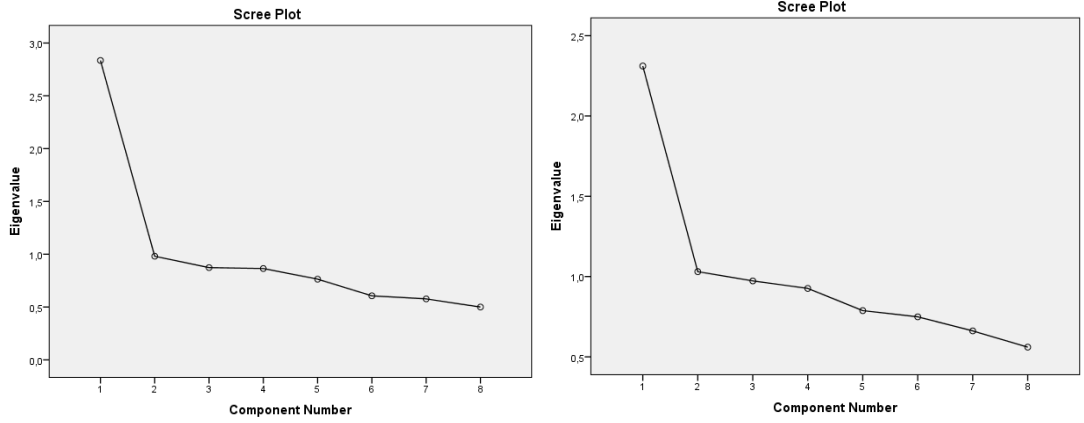
4.2.1. Açıklayıcı Faktör Analizi

Temel Bileşenler Analizi (Principal Components Analysis) ve Varimax Rotasyon yöntemleri uygulanmıştır. Faktör analizi aralarında ilişki olduğu düşünülen çok sayıda değişkenin doğrudan gözlenemeyen gizli boyutlar ile yorumlanabilmesine imkân sağlayan bir analizdir(52).

KMO ölçütü; “değişkenlerin toplam korelasyon değerlerinin kareler toplamının, toplam ve parçalı korelasyon değerlerinin kareler toplamına oranıdır”. KMO ölçütünün 1'e yakın olması korelasyon deseninin sıkı olduğunu ifade eder ve bu istendik bir durumdur. Kaiser tarafından KMO değeri .5 değeri kabul edilebilir, .5-.7 arası orta, .7-.8 arası iyi, .8-.9 arası çok iyi ve .9 üzeri mükemmel olarak sınıflandırılmıştır. Özdeğer faktör sayısına karar vermede kullanılan ve değeri yükseldikçe açıkladığı varyans artan bir katsayıdır (52). Özdeğeri 1'den yüksek olan değerler kabul edilmiştir (53). Barlett testi, örneklemin faktör analizi için yeterli olup olmadığını gösteren bir testtir ve test sonucunun .05 değerinden küçük olması örneklemin yeterli olduğunu gösteren istenen değerdir (52–54). Ölçeğin faktör yükleri, özdeğer ve saçılma diyagramı Şekil 5 ve 6'da gösterilmiştir.

Şekil 5. Temel Bileşen Analizine göre Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği 'nin Bireysel Değerlendirme Aşamasında Maddeleri Serbest Bırakıldığında Faktör Yükleri ve Saçılma Diyagramı (sırasıyla Öğrencinin kendini değerlendirmesi ve rehberin öğrenciye güven düzeyi)

Şekil 6. Temel Bileşen Analizine göre Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehberli Çözümleme Aşamasında Maddeleri Serbest Bırakıldığında Faktör Yükleri ve Saçılma Diyagramı (Sırasıyla Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi)

Bireysel değerlendirme aşamasında öğrencinin kendi kendini değerlendirme ve rehberin öğrenciyi değerlendirme aşamasında KMO indeksi .861, *Barlett testi* sonuçları $\chi^2=687.394$ $df=28$, $p=.000$ olarak saptandı. **Rehberli çözümleme aşaması** ikinci basamakta; çalışmada temel bileşen analizi sonrasında **Öğrencinin rehberle birlikte kendini değerlendirmesi** KMO indeksi .810, *Barlett testi* sonuçları $\chi^2=545.330$ $df=28$, $p=.000$ olarak bulunmuştur. Araştırmada elde edilen KMO indeksi Kaiser'in sınıflandırılmasına göre çok iyi olarak bulunmuştur. **Öğrencinin rehberli değerlendirmesi sonrası rehberin öğrenciye güven düzeyi ise**, KMO indeksi .762, *Barlett testi* sonuçları $\chi^2=323.636$ $df=28$, $p=.000$ olarak iyi düzeyde bulunmuştur. Buna göre, örneklemin açımlayıcı faktör analizi yapmak için yeterli olduğu ($p<.05$) sonucuna ulaşılabilir (52,53).

Bireysel değerlendirme aşamasında ve rehberli çözümleme aşamasında; Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği maddeleri serbest bırakılarak faktör analizi uygulanmıştır ve ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu bulunmuştur. AFA sonuçları Tablo 10 ve 11'de gösterilmiştir. Buna göre, her bir vaka için sekiz soru tanımlanmıştır. Beş vaka için toplam 40 soru tanımlanmıştır ve faktör

dağılımı tek bir faktör ve sekiz soru için doğrulanarak AFA değerlendirilmesi sonucunda gösterilmiştir.

Tablo 10. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşamasında Maddeler Serbest Bırakıldığında Faktör Yüklerinin Dağılımı

Maddeler	Öğrencinin kendi kendini değerlendirmesi	Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi
Bilgi	.655	.505
Kavrama/anlama	.632	.619
Uygulama	.607	.341
Analiz/Çözümleme	.576	.504
Değerlendirme	.670	.586
Sentez/Yaratma	.674	.668
Psikomotor alan	.620	.417
Duyuşsal alan	.628	.413
Özdeğer	3.21	2.03
Açıklanan Varyans (%)	40.14	25.37

Tablo 11. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinde Rehberli Çözümleme Aşamasında Maddeler Serbest Bırakıldığında Rehberli Ölçümde Faktör Yüklerinin Dağılımı

Maddeler	Öğrencinin rehberle birlikte kendini değerlendirmesi	Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi
Bilgi	.646	.504
Kavrama/anlama	.666	.662
Uygulama	.578	.907
Analiz/Çözümleme	.647	.615
Değerlendirme	.645	.580
Sentez/Yaratma	.680	.734
Psikomotor alan	.461	.422
Duyuşsal alan	.362	.372
Özdeğer	12.26	12.88
Açıklanan Varyans (%)	35.44	41.77

4.2.2 Doğrulayıcı Faktör Analizi

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)'nın hemşirelik alanındaki çalışmalarda kullanılma amacı faktör yapısının incelenmesidir. Ölçeklerin standartlaşması için geçerlilik ve güvenilirliklerinin yapılması gerekmektedir, DFA standartlaşma sürecinde ölçekten elde edilen verilerin kuramsal yapıya uyumunu göstermektedir.(50) AFA uygulandıktan sonra DFA uygulaması ile faktör yapısı tekrar incelenerek doğruluğu değerlendirilmektedir. DFA'da çeşitli uyum indeksleri kullanılarak oluşturulan modelin teorik yapıya uyumu değerlendirilmektedir. Tablo 12'de sık kullanılan uyum indeksleri normal ve kabul edilebilir değerleri ile gösterilmiştir (50,51).

Tablo 12. DFA'da Uyum İndeksleri ve Normal-Kabul Edilebilir Değer Aralıkları

İndeks	İyi Uyum	Kabul Edilebilir Değer
χ^2 / df (ki-kare serbestlik derecesi)	$0 \leq \chi^2 / df \leq 3$	$3 < \chi^2 / df \leq 5$
RMSEA- Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (Root Mean Square Error of Approximation)	<0.05	<0.08
CFI- Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (Comparative Fit Index)	>0.95	>0.90
NFI- Normleştirilmiş Uyum İndeksi (Normed Fit Index)	$0.95 \leq NFI \leq 1.00$	$0.90 \leq NFI \leq 0.95$
NNFI- Normleştirilmemiş Uyum İndeksi (Non-Normed Fit Index)	$0.97 \leq NNFI \leq 1.00$	$0.95 \leq NNFI \leq 0.97$
GFI- İyilik Uyum İndeksi (Goodness of Fit Index)	>0.95	>0.90
SRMR -Standardize edilmiş hataların ortalama karekökü (Standardized Root Mean Square Residual)	$0 \leq SRMR \leq 0.05$	$0,05 < SRMR \leq 0,10$
AGFI -Düzeltilmiş uyum iyiliği indeksi (Adjusted Goodness of Fit Index)	$0.90 \leq AGFI \leq 1.00$	$0.85 \leq AGFI < 0.90$
ECVI- Çapraz Doğrulama İndeksi (Expected Cross-Validation Index)	Karşılaştırma modelin ECVI değerinden daha küçük	

Kaynak: Çapık C. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında doğrulayıcı faktör analizinin kullanımı. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilim Derg. 2015;17(Temmuz):196–203.
Erkorkmaz Ü, Etilkan I, Demir O, Özdamar K, Sanıoğlu SY. Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Uyum İndeksleri. Türkiye Klin Tıp Bilim Derg. 2013;33(1):210–23.

Tablo 13. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Bireysel Değerlendirme Aşamasında DFA Uyum İndeksleri Sonuçları (0-2 puan)

İndeksler	Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi			Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi		
	Modifikasyon öncesi	Modifikasyon sonrası ölçek sonucu	Modifikasyon sonrası Uyumluluk Düzeyi	Modifikasyon öncesi	Modifikasyon sonrası ölçek sonucu	Uyumluluk düzeyi
χ^2/sd	245.77/20=12.28	35.11/10=3.51	Kabul Edilebilir	245.77/20=12.28	27.97/9=3.10	Kabul Edilebilir
df	20	10		20	9	
χ^2	245.77	35.11		245.77	27.97	
p	.000	.00012	İyi Uyum	.000	.00096	İyi uyum
GFI	.88	.98	İyi Uyum	.88	.98	İyi Uyum
AGFI	.78	.93	İyi Uyum	.78	.94	İyi Uyum
CFI	.67	.97	İyi Uyum	.67	.98	İyi Uyum
SRMR	.098	.039	İyi Uyum	.098	.034	İyi Uyum
RMSEA	.16	.076	Kabul Edilebilir	.16	.070	Kabul Edilebilir
NFI	.66	.96	İyi Uyum	.66	.97	İyi Uyum
NNFI	.54	.95	İyi Uyum	.54	.93	İyi Uyum
ECVI	2.15	2.15	İyi Uyum	2.15	2.15	İyi Uyum

Tablo 14. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Rehberli Çözümleme Aşamasında DFA Uyum İndeksleri Sonuçları

İndeksler	Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme			Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi	
	Modifikasyon öncesi	Modifikasyon sonrası ölçek sonucu	Modifikasyon sonrası Uyumluluk Düzeyi	Elde edilen değer	Uyumluluk düzeyi
χ^2/sd	4.47	1.42	İyi Uyum	1.22	İyi Uyum
df	20	14		20	
χ^2	89.55	19.96		33.07	
p	.000	.013	İyi Uyum	.033	İyi Uyum
GFI	.95	.99	İyi Uyum	.98	İyi Uyum
AGFI	.91	.97	İyi Uyum	.97	İyi Uyum
CFI	.97	1.00	İyi Uyum	.98	İyi Uyum
SRMR	.050	.024	İyi Uyum	.038	İyi Uyum
RMSEA	.090	.031	İyi Uyum	.039	İyi Uyum
NFI	.93	.98	İyi Uyum	.95	İyi Uyum
NNFI	.92	.99	İyi Uyum	.97	İyi Uyum
ECVI	.28	.15	İyi Uyum	.15	İyi Uyum

Tablo 13ve 14’te görüldüğü gibi,

Bireysel Değerlendirme aşamasında:

DFA uyum indekslerinin normal ve kabul edilebilir değerleri göz önüne alındığında ‘Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin uyum indekslerinin iyi uyum içeren değerler aldığı, AFA’da belirlenmiş olan ölçek yapısının elde edilen veriler ile iyi düzeyde uyum sağladığı bulunmuştur. “Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği “**Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirme**” düzeyi modifikasyonlar sonrası yapılan DFA sonuçları incelendiğinde uyum indeksleri değerleri: $\chi^2=35.11$ $df=10$, $\chi^2/sd =3.51$, GFI=.98 AGFI=.93, CFI=.97, SRMR=.039, RMSEA=.076, NFI=.96, NNFI=.95, ECVI=2.15 olarak hesaplanmıştır.

Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi ile ilgili DFA uyum indeksleri ise şöyledir. $\chi^2=27.97$, $df=9$, $\chi^2/sd =3.10$, GFI=.98 AGFI=.94, CFI=.98, SRMR=.034, RMSEA=.070, NFI=.97, NNFI=.93, ECVI=2.15(Tablo 13).

Rehberli çözümleme aşamasında;

DFA uyum indekslerinin normal ve kabul edilebilir değerleri göz önüne alındığında ‘Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin uyum indekslerinin iyi uyum içeren değerler aldığı, AFA’da belirlenmiş olan ölçek yapısının elde edilen veriler ile iyi düzeyde uyum sağladığı bulunmuştur. “Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği “**Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme**” düzeyi modifikasyonlar sonrası yapılan DFA sonuçları incelendiğinde uyum indeksleri değerleri: $\chi^2=19.96$, $df=14$, $\chi^2/sd =1.42$, GFI=.99 AGFI=.97, CFI=1.00, SRMR=.024, RMSEA=.031, NFI=.98, NNFI=.99, ECVI=.15 olarak hesaplanmıştır.

Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi ile ilgili DFA uyum indeksleri ise şöyledir. $\chi^2=33.07$, $df=20$, $\chi^2/sd =1.22$, GFI=.98 AGFI=.97, CFI=.98, SRMR=.038, RMSEA=.039, NFI=.95, NNFI=.97, ECVI=.15 (Tablo 14). DFA’da T değerinin 1.96’nın altında olduğu durumlarda maddenin ölçekten çıkarılması gerektiği belirtilirken 1.96’nın üzerinde olması .05 düzeyinde anlamlı olduğunu, 2.56’nın üzerinde olması .01 düzeyinde ileri derecede anlamlı olduğunu göstermektedir.

(12,55–57) . Analiz sonucunda t değerlerinin 1.96'nın üstünde olduğu bulunmuştur bu sebeple madde atılmamıştır (Şekil 7,Şekil 8,Şekil 9,Şekil 10,Şekil 11,Şekil 12,şekil 13,şekil 14 Tablo 18 ve Tablo 19). Uyum iyiliği indekslerinin iyileşmesi için modele modifikasyon uygulanmıştır. Modifikasyon uygulaması şöyledir (Tablo 15, Tablo 16 ve Tablo 17);

Tablo 15. Bireysel Değerlendirme Aşamasında Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirme Boyutunda Modifikasyon Uygulanan Maddeler (O Öğrencinin verdiği yanıtları göstermektedir.)

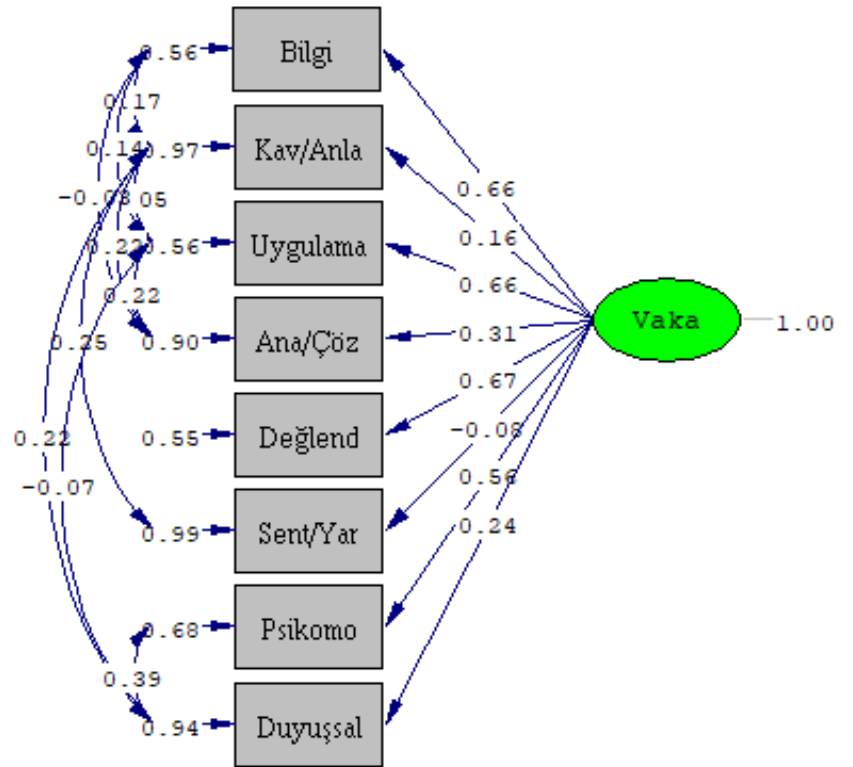
Yolu (Path)		Kikare'deki azalma	Yeni tahmini değeri
O2	O1	10.3	.13
O3	O1	20.1	.21
O3	O2	20.7	-.18
O4	O1	24.1	-.19
O4	O2	24.3	.22
O4	O3	21.3	.18
O6	O2	17.9	.20
O8	O2	15.0	.18
O8	O3	21.3	-.18
O8	O7	98.3	.41

Tablo 16. Bireysel Değerlendirme Aşamasında Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Değerlendirme Boyutunda Modifikasyon Uygulanan Maddeler (R Rehberin öğrencinin verdiği yanıtta güven düzeyini gösteren maddedir.)

Yolu (Path)		Kikare'deki azalma	Yeni tahmini değeri
R2	R1	10.3	.13
R3	R1	20.1	.21
R3	R2	20.7	-.18
R4	R1	24.1	-.19
R4	R2	24.3	.22
R4	R3	21.3	.18
R6	R2	17.9	.20
R8	R2	15.0	.18
R8	R3	21.3	-.18
R8	R7	98.3	.41

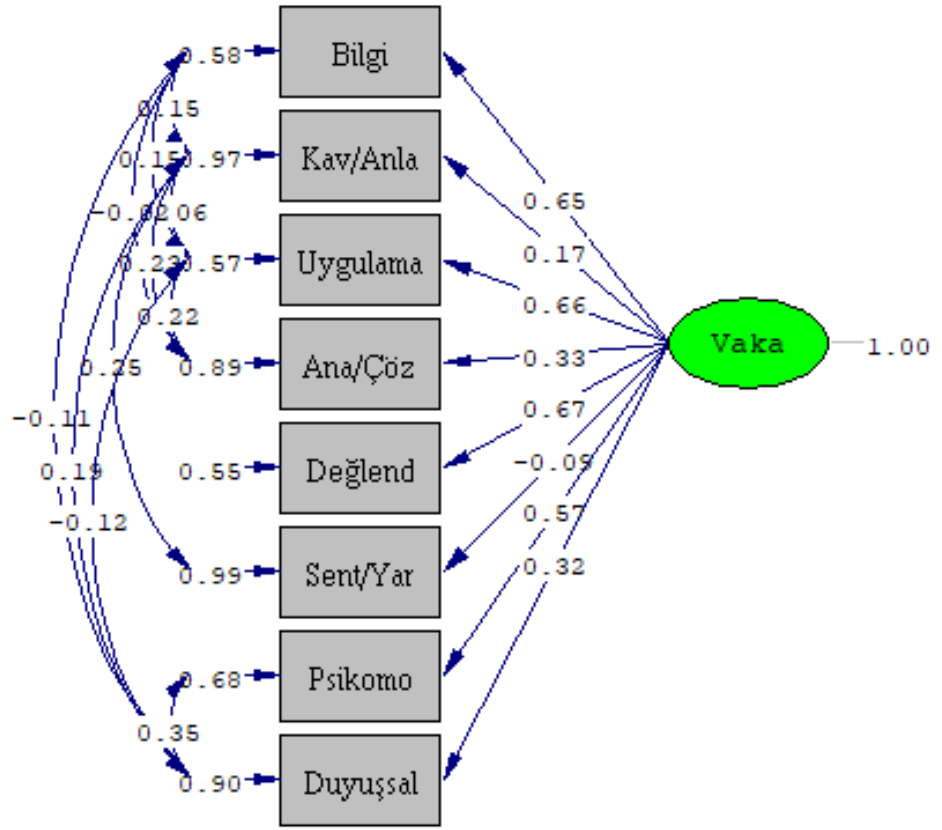
Tablo 17. Rehberli Çözümleme aşamasında Öğrenci ve Rehberin Verdiği Yanıtlara İlişkin Modifikasyon Uygulanan İlişkili Faktörler ve Maddeler (M Öğrencinin ve Rehberin verdiği yanıtları göstermektedir.)

Yolu (Path)		Kikare'deki azalma	Yeni tahmini değeri
M3	M1	22.2	.18
M3	M2	12.2	-.13
M5	M1	9.1	-.11
M5	M4	8.2	.11
M6	M2	24.3	.18
M8	M5	19.8	.18

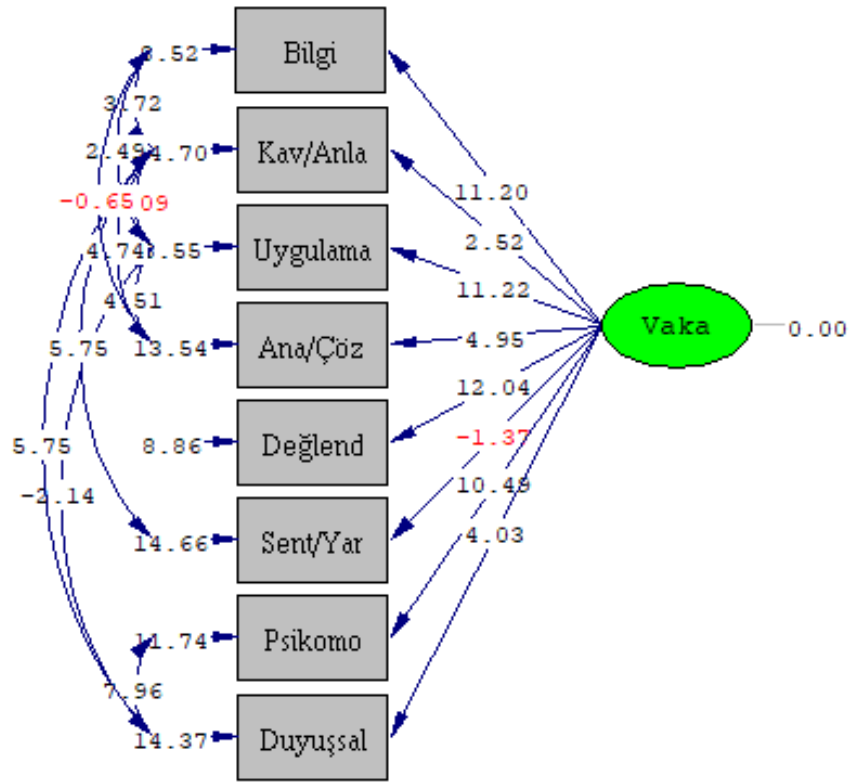
Chi-Square=35.11, df=10, P-value=0.00012, RMSEA=0.076

Şekil 7. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (0-2 puan)

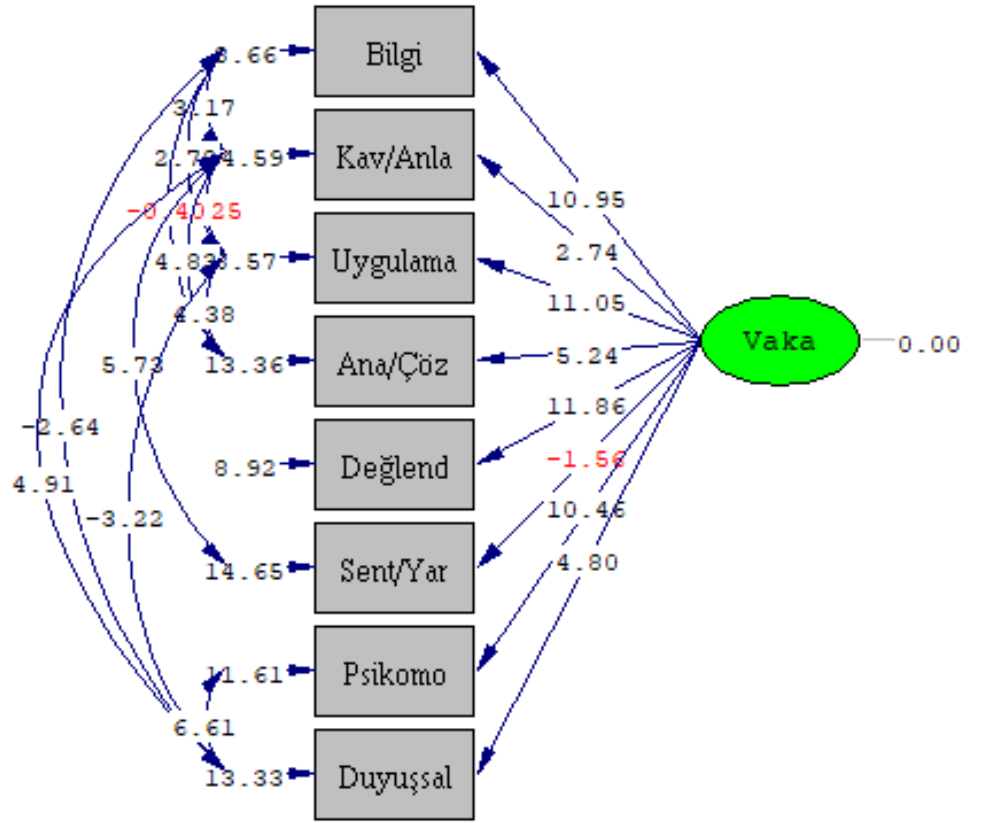

Chi-Square=27.97, df=9, P-value=0.00096, RMSEA=0.070

Şekil 8. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği *Bireysel Değerlendirme Aşaması* için Rehberin Öğrenciye Güven Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (0-2 puan)

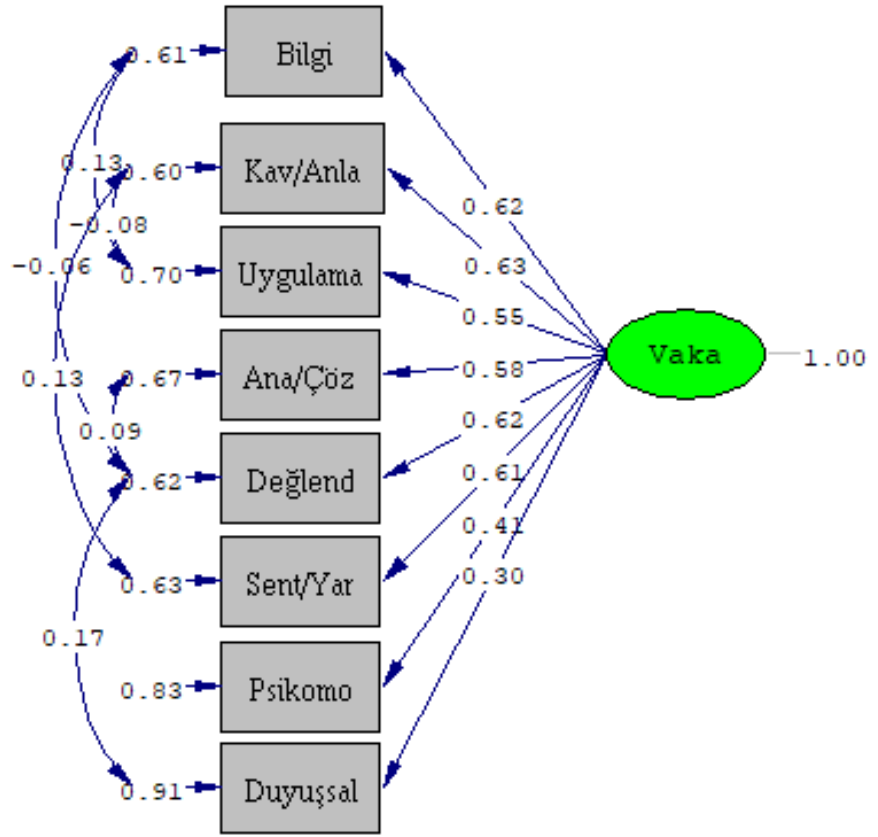

Şekil 9. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (0-2 puan)

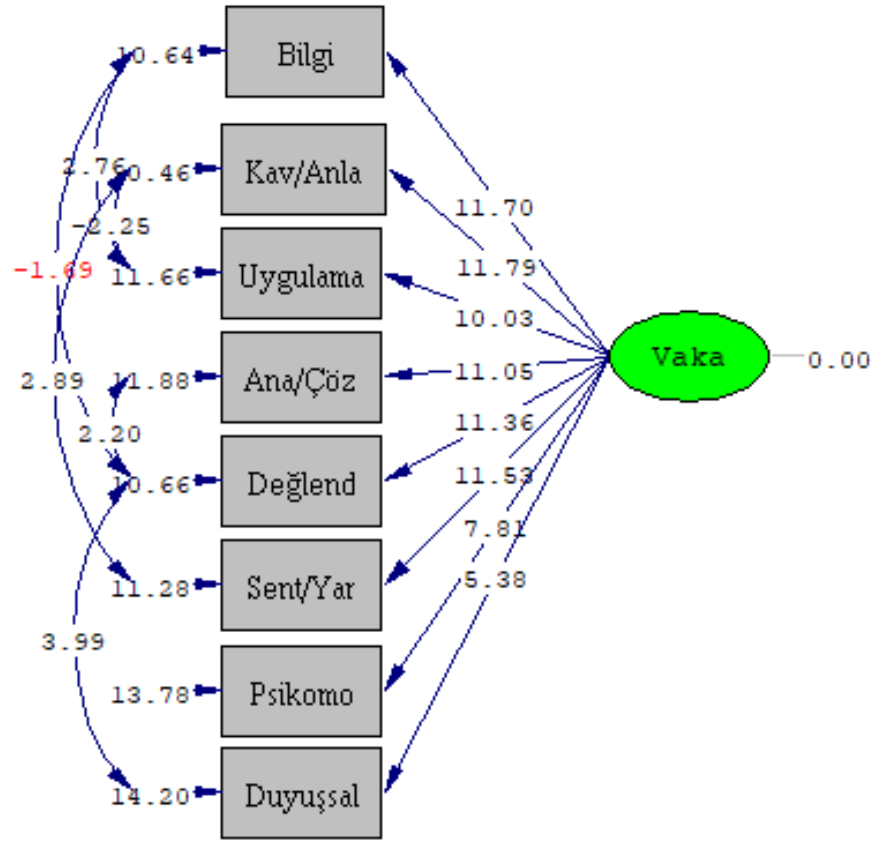
Chi-Square=27.97, df=9, P-value=0.00096, RMSEA=0.070

Şekil 10. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Bireysel Değerlendirme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (0-2 puan)

Chi-Square=19.96, df=14, P-value=0.013143, RMSEA=0.031

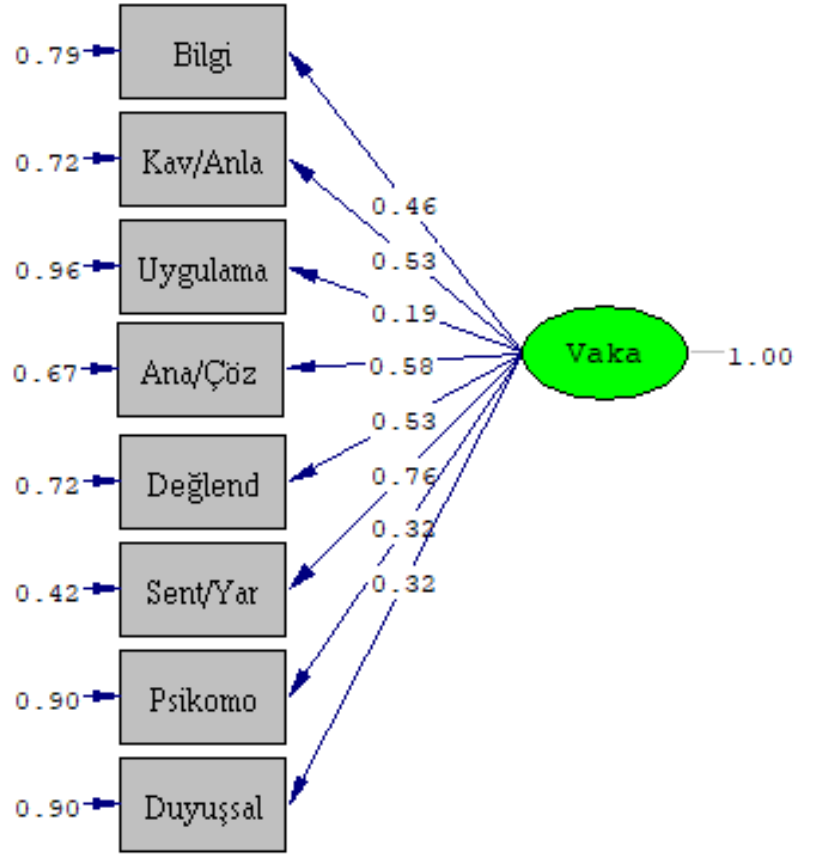
Şekil 11. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi Standart Değerleri Grafiği (5'li likert)

Chi-Square=19.96, df=14, P-value=0.013143, RMSEA=0.031

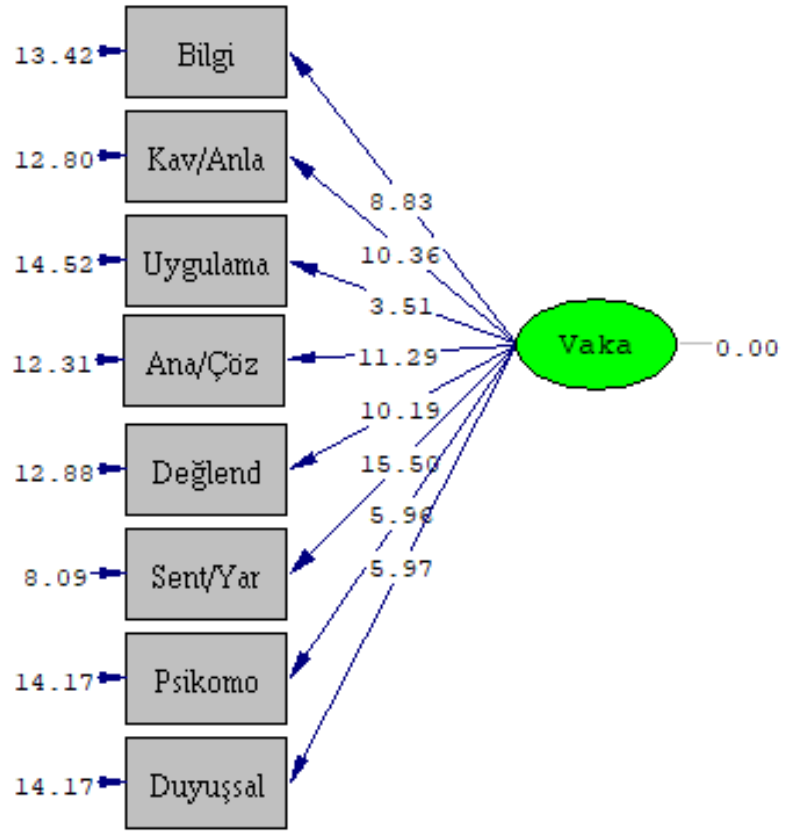
Şekil 12. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirmesi t Değerleri Grafiği (5'li likert)

Chi-Square=33.07, df=20, P-value=0.03316, RMSEA=0.039

Şekil 13. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Standart Değerleri Grafiği (5'li likert)

Chi-Square=33.07, df=20, P-value=0.03316, RMSEA=0.039

Şekil 14. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberli Çözümleme Aşaması için Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi *t* Değerleri Grafiği (5'li likert)

Tablo 18. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Bireysel Değerlendirme Aşaması İçin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme Modifikasyon Öncesi Ve Sonrası Ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Modifikasyon Sonrası Açıklanan Varyans, T Ve Standart Sapma Değerleri (0-2 Puan)

Maddeler	Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi			Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi		
	R ²	T	Std Dev.	R ²	T	Std Dev.
Bilgi	.44	8.52	.066	.42	8.66	.067
Kavrama/Anlama	.025	14.70	.067	.030	14.59	.067
Uygulama	.44	8.55	.066	.43	8.57	.067
Analiz/Çözümleme	.097	13.54	.067	.11	13.36	.067
Değerlendirme	.45	8.86	.062	.45	8.92	.062
Sentez/ Yaratma	.0060	14.66	.068	.0078	14.65	.068
Psikomotor alan	.32	11.74	.058	.32	11.61	.058
Duyuşsal alan	.057	14.37	.066	.100	13.33	.068

Std dev. Standart sapma; R² açıklanan varyans

Tablo 19. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Rehberli Çözümleme Aşaması İçin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme Modifikasyon Öncesi Ve Sonrası Ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Açıklanan Varyans, T Ve Standart Sapma Değerleri (5'li Likert)

Maddeler	Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme						Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi		
	Modifikasyon öncesi			Modifikasyon sonrası			R ²	T	Std Dev.
	R ²	T	Std Dev.	R ²	T	Std Dev.			
Bilgi	.38	12.38	.050	.39	10.64	.057	.21	13.42	.059
Kavrama/Anlama	.41	12.10	.049	.40	10.46	.057	.28	12.80	.056
Uygulama	.30	13.06	.053	.30	11.66	.060	.037	14.52	.066
Analiz/Çözümleme	.36	12.63	.051	.33	11.88	.056	.33	12.31	.054
Değerlendirme	.39	12.26	.049	.38	10.66	.058	.28	12.88	.056
Sentez/ Yaratma	.41	12.06	.049	.37	11.28	.056	.58	8.09	.051
Psikomotor alan	.16	13.97	.060	.17	13.78	.060	.10	14.17	.063
Duyuşsal alan	.11	14.23	.062	.087	14.20	.064	.10	14.17	.063

Std dev. Standart sapma; R² açıklanan varyans

4.3. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Güvenilirlik Analizleri

Ölçeğin güvenilirliğini analiz ederken iç tutarlılığın değerlendirilmesi için madde korelasyon ortalamaları ve Cronbach alfa hesaplanmıştır. Zamana göre değişmezliğin incelenmesinde, Pearson momentler çarpımı korelasyonu uygulanmıştır. Önemlilik düzeyinin değerlendirilmesinde $p=0.05$ değeri temel alınmıştır.

4.3.1. Güvenirlik Analizi

Güvenirliğin belirlenmesi için Cronbach alfa katsayısı değerlendirilmiştir. Tablo 20 ve Tablo 21'de analize ilişkin bilgiler gösterilmiştir.

Tablo 20. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin Cronbach Alfa Katsayılarının Dağılımı (Bireysel Değerlendirme aşaması 0-2 puan)

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği toplam puanı			
	Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi		Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi
Cronbach Alfa Katsayısı	Vaka 1	.786	.713
	Vaka 2	.777	.750
	Vaka 3	.824	.803
	Vaka 4	.840	.899
	Vaka 5	.834	.820
Hotelling's T Testi, p	Vaka 1	439.618 $p < .001^{***}$	1149.561 $p < .001^{***}$
	Vaka 2	507.001 $p < .001^{***}$	4962.508 $p < .001^{***}$
	Vaka 3	565.018 $p < .001^{***}$	2104.245 $p < .001^{***}$
	Vaka 4	393.333 $p < .001^{***}$	2495.949 $p < .001^{***}$
	Vaka 5	208.088 $p < .001^{***}$	387.744 $p < .001^{***}$

Tablo 21 . Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Cronbach Alfa Katsayılarının Dağılımı (Rehberli Çözümleme aşaması 5’li likert)

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği toplam puanı			
	Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme		Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi
Cronbach Alfa Katsayısı	Vaka 1	.731	.702
	Vaka 2	.703	.709
	Vaka 3	.730	.722
	Vaka 4	.776	.704
	Vaka 5	.786	.704
<i>Hotelling’s T Testi, p</i>	Vaka 1	734.898 $p < .001^{***}$	1253.048 $p < .001^{***}$
	Vaka 2	978.323 $p < .001^{***}$	1186.622 $p < .001^{***}$
	Vaka 3	730.104 $p < .001^{***}$	2205.384 $p < .001^{***}$
	Vaka 4	1023.458 $p < .001^{***}$	735.163 $p < .001^{***}$
	Vaka 5	441.749 $p < .001^{***}$	755.278 $p < .001^{***}$

Tablo 20’de görüldüğü üzere; Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin **Bireysel Değerlendirme Aşamasında; Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi boyutu için** Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .786, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .777, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .824, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .840, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .834 olarak hesaplanmıştır. **Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi** Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı.713, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı.750, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı.803, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .899, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .820 olarak hesaplanmıştır. Her bir madde için ortalamalar arasında fark olup olmadığı incelenmiştir ve *Hotelling T testi* sonucu öğrencinin kendi kendini değerlendirme düzeyi Vaka 1 için 439.618, Vaka 2 için 507.001, Vaka 3 için 565.018, Vaka 4 için 393.333, Vaka 5 için 208.088 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur. *Hotelling T testi* sonucu rehberin öğrenciye güven Vaka 1 için 1149.561, Vaka 2 için 4962.508, Vaka 3 için 2104.245, Vaka 4 için 2495.949, Vaka 5 için 387.744 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur

Tablo 21’de görüldüğü üzere; Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin **Rehberli çözümleme aşamasında; Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme** boyutu için Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .731, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .703, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .730, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .776, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .786 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin buna göre rehberle birlikte kendini değerlendirme boyutu için güvenilir olduğu saptanmıştır. **Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi** Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .702, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .709, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .722, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .704, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .704 olarak hesaplanmıştır. Rehberin öğrenciye güven düzeyi boyutu için güvenilir olduğu saptanmıştır. Her bir madde için ortalamalar arasında fark olup olmadığı incelenmiştir ve *Hotelling T testi* sonucu rehberle birlikte kendini değerlendirme düzeyi Vaka 1 için 734.898, Vaka 2 için 978.323, Vaka 3 için 730.104, Vaka 4 için 1023.458, Vaka 5 için 441.749 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur. *Hotelling T testi* sonucu rehberin öğrenciye güven Vaka 1 için 1253.048, Vaka 2 için 1186.622, Vaka 3 için 2205.384,

Vaka 4 için 735.163, Vaka 5 için 755.278 ve p değeri $<.001$ olarak bulunmuştur(14,46,47,58).

4.3.2 Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme düzeyi ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi için Vakalar Arası Korelasyonu

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğine ait faktörler Spearman korelasyon katsayıları ile p değerleri incelenmiştir. Toplam ölçek korelasyon katsayıları .348 ile .705 arasında değişmektedir. Analiz sonucunda p değerleri incelendiğinde faktör yükleri arasında (vaka 1, vaka 2, vaka 3, vaka 4, vaka 5) çok ileri düzeyde pozitif ilişki olduğu ($p \leq .001$) görülmektedir. Tablo 22’de faktörler arası korelasyon katsayıları ve p değerleri sunulmuştur.

Tablo 22. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Faktörler Arası Korelasyonu (n=319) (5’li likert)

	Faktör Grupları	Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme					Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi				
		Vaka 1	Vaka 2	Vaka 3	Vaka 4	Vaka 5	Vaka 1	Vaka 2	Vaka 3	Vaka 4	Vaka 5
Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme	Vaka 1	-									
	Vaka 2	$r=.590^{**}$ $p=.000$	-								
	Vaka 3	$r=.554^{**}$ $p=.001$	$r=.598^{**}$ $p=.000$	-							
	Vaka 4	$r=.580^{**}$ $p=.000$	$r=.584^{**}$ $p=.000$	$r=.661^{**}$ $p=.000$	-						
	Vaka 5	$r=.599^{**}$ $p=.000$	$r=.616^{**}$ $p=.000$	$r=.638^{**}$ $p=.000$	$r=.690^{**}$ $p=.000$	-					
Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi	Vaka 1	$r=.684^{**}$ $p=.000$	$r=.408^{**}$ $p=.000$	$r=.472^{**}$ $p=.000$	$r=.414^{**}$ $p=.000$	$r=.482^{**}$ $p=.000$	-				
	Vaka 2	$r=.396^{**}$ $p=.000$	$r=.693^{**}$ $p=.000$	$r=.402^{**}$ $p=.000$	$r=.363^{**}$ $p=.000$	$r=.411^{**}$ $p=.000$	$r=.479^{**}$ $p=.000$	-			
	Vaka 3	$r=.357^{**}$ $p=.000$	$r=.359^{**}$ $p=.000$	$r=.677^{**}$ $p=.000$	$r=.404^{**}$ $p=.000$	$r=.416^{**}$ $p=.000$	$r=.525^{**}$ $p=.000$	$r=.446^{**}$ $p=.000$	-		
	Vaka 4	$r=.377^{**}$ $p=.000$	$r=.348^{**}$ $p=.000$	$r=.440^{**}$ $p=.000$	$r=.570^{**}$ $p=.000$	$r=.460^{**}$ $p=.000$	$r=.495^{**}$ $p=.000$	$r=.410^{**}$ $p=.000$	$r=.500^{**}$ $p=.000$	-	
	Vaka 5	$r=.451^{**}$ $p=.000$	$r=.427^{**}$ $p=.000$	$r=.521^{**}$ $p=.000$	$r=.475^{**}$ $p=.000$	$r=.705^{**}$ $p=.000$	$r=.551^{**}$ $p=.000$	$r=.444^{**}$ $p=.000$	$r=.559^{**}$ $p=.000$	$r=.575^{**}$ $p=.000$	-

** Korelasyon .01 düzeyinde anlamlıdır

Tablo 22’de madde toplam korelasyonları verilmiştir. Rehberle birlikte kendini değerlendirme boyutunda; Vaka 2 ile Vaka 4’ün çok ileri düzeyde anlamlı olduğu r değerlerinin 348 ile 705 arasında olduğu saptanmıştır. Rehberin öğrenciye güven düzeyi boyutunda; Vaka 2 ile Vaka 4’ün çok ileri düzeyde anlamlı olduğu, vaka 4 ile vaka 5’in çok ileri düzeyde anlamlı olduğu r değerlerin 410 ile 575 arasında olduğu saptanmıştır. Bu değerlerde olması ölçeğin yüksek düzeyde anlamlı olduğunu ve kendi içinde güvenilir olduğu göstermiştir.

4.3.3. Zaman Göre Değişmezlik Analizi

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği zamana göre değişmezliğinin belirlenmesi için Test-Tekrar test analizi (Aralıklı yöntem) uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda ulaşılan ölçek toplamına ve alt boyutlara ait ortalama, standart sapma, p değerleri ve bağımlı örneklerde t testi sonuçları tablolar halinde gösterilmiştir. Tablo 23 ve 24’te Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği’nin toplam puanı gösterilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre; **Bireysel Değerlendirme Aşamasında Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi ve Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Vaka 1 ve Vaka 5 ‘e ait puanlar incelendiğinde istatistik olarak fark yoktur ($p>.05$).** (Tablo 23 ve 24).

Tablo 23. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Toplam Puanı Bireysel Değerlendirme Aşamasında Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi Test-Tekrar Test Analizi

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği				Test Anlamlılık Düzeyi
	$\bar{X}$	SS.	SE	<i>T, p</i>
Vaka 1 test puanı	9.22	3.60	1.99	t=.467
Vaka 1 tekrar test puanı	9.11	3.67	2.27	p=.576
Vaka 2 test puanı	9.56	4.24	1.42	t=-.436
Vaka 2 tekrar test puanı	10.22	2.73	.91	p=.674
Vaka 3 test puanı	11.33	4.91	1.64	t=.957
Vaka 3 tekrar test puanı	10.56	1.94	.65	p=.367
Vaka 4 test puanı	10.11	4.91	1.63	t=1.683
Vaka 4 tekrar test puanı	9.88	1.83	.61	p=.131
Vaka 5 test puanı	9.67	4.03	1.34	t=1.923
Vaka 5 tekrar test puanı	7.89	2.52	.84	p=.091

S: Sayı, SS.: Standart Sapma, SE Standart hata, t: Bağımlı örneklerde t testi, * $p < .05$ düzeyinde anlamlıdır

Tablo 24. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Toplam Puanı Bireysel Değerlendirme Aşamasında Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Test-Tekrar Test Analizi

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği				Test Anlamlılık Düzeyi
	$\bar{X}$	SS.	SE	<i>T, p</i>
Vaka 1 test puanı	4.78	3.59	1.19	t=1.140 p=.114
Vaka 1 tekrar test puanı	3.69	2.12	1.18	
Vaka 2 test puanı	3.67	2.12	.70	t=-.894 p=.397
Vaka 2 tekrar test puanı	4.00	1.81	.60	
Vaka 3 test puanı	5.44	1.88	.63	t=.000 p=1.000
Vaka 3 tekrar test puanı	5.44	1.33	.44	
Vaka 4 test puanı	4.44	1.94	.65	t=-1.644 p=.139
Vaka 4 tekrar test puanı	5.00	2.35	.78	
Vaka 5 test puanı	3.44	2.51	.84	t=-1.454 p=.126
Vaka 5 tekrar test puanı	5.33	2.06	.69	

S: Sayı, SS.: Standart Sapma, SE Standart hata, t: Bağımlı örneklerde t testi, * $p < .05$ düzeyinde anlamlıdır

5. TARTIŞMA

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik bulgularının tartışıldığı bölümü kapsamaktadır.

5.1. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Bulgularının Tartışılması

Bu araştırmada hemşirelik öğrencilerinin senaryo okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen hemşirelerin **Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği'nin** geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçek geliştirme sürecinin ilk adımı madde havuzunun oluşturulmasıdır. Ölçekteki tüm maddelerinin ayrı ayrı ve bütün olarak istenen amaca ne derece hizmet ettiği değerlendirilmiştir. Böylece öğrenci değerlendirmesini içeren üçlü (0-2 puan) ve rehberli çözümleme aşamasını içeren 5'li likert tipteki Bloom taksonomisi basamaklarını içeren 8 maddelik (bilgi, kavrama, uygulama, analiz, değerlendirme, sentez, psikomotor ve duyuşsal alan) madde havuzu hazırlanmıştır.

Ölçek geliştirme aşamasında kapsam geçerliğinin değerlendirilmesinde uzman görüşü alınması gerekmektedir. Çalışmada 9 uzmandan geribildirim alınmıştır. Uzman görüşleri Davis Tekniği kullanılarak değerlendirilmiştir. Uzmanların görüş birliği Kendall uyum katsayısı ile değerlendirilmiş ve iyi uyum olduğu saptanmıştır ($p>.05$). Görüşü alınan uzmanlardan ölçek maddelerini anlaşılır ve anlaşılmaz seçenekleri ile değerlendirmeleri beklenmiştir. Bu değerlendirmede “madde uygun” ve madde hafifçe gözden geçirilmeli” olarak işaretleyen uzman sayısı toplam uzman sayısına bölünerek KGİ değeri elde edilmiştir (11–13,47,48). KGİ değeri .86 olarak hesaplanmıştır bu değer Davis Tekniği'ne göre .80'den büyük olduğu için ölçeğin ölçülmek istenen amaca hizmet ettiğini göstermektedir ve kapsam geçerliğini sağlamaktadır. Elde edilen KGİ değeri sonucunda taslak ölçekteki 8 madde yerini korumuştur. Araştırmada elde edilen sonuçlar uzman görüşlerinin uyumlu olduğunu ve uzmanlar arasında görüş birliğini göstermektedir.

Uzman görüşleri alınırken uzmanlardan taslak ölçeğin her bir maddesini “anlaşılır-anlaşılır değil” şeklinde değerlendirmeleri beklenmiştir ve bu doğrultuda 10 üniversite öğrencisi ile pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sırasında

öğrencilerin ölçek maddelerinin anlaşılır olması, öğretici olması, okunurluğu, açıklık ve netliği üzerine geri bildirimler alınmıştır. Alınan geribildirimler arasında yüzey geçerliği açısından olumsuz geribildirimlerin olmamasından dolayı ölçek maddelerine ilişkin herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Bunun sonucunda 3lü (0-2 puan) 0- Hiç bilmiyor/ fikri yok, 1 puan yetersiz geliştirilmesi gerekir ve 2 puan tamamıyla doğru yanıtladı ve 5’li likert tipteki “bilmiyorum/yanlış”, “biraz”, “orta”, “çok fazla”, “tamamen doğru” seçenekleri ile cevaplanacak anket ile Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin Ölçeği oluşturulmuştur.

Literatürde ölçek madde sayısının 5-10 katı kişinin örnekleme alınması önerilmektedir. Kapsam geçerliği sonrasında ölçek madde sayısı 8 olan bu çalışmada, ölçek madde sayısının yaklaşık olarak 10 katına ulaşılmış ve ölçek geliştirme çalışması 319 hemşirelik öğrencisi ile tamamlanmıştır (13,46). Bu bilgiler doğrultusunda geçerlik ve güvenilirlik testleri için yeterli büyüklükte örnekleme (n=319) ulaşıldığı söylenebilmektedir.

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin yapısını belirlemeden önce, verilerin faktör analizine uygulanabilirliğini belirlemek için KMO testi, analiz edilecek değişkenler arasındaki ilişkilerin anlamlı olup olmadığını değerlendirmek amacıyla Barlett testi analizlerinden yararlanılmıştır.

Araştırmamızda Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Taslağının KMO değeri .810 olarak belirlenmiştir. KMO değeri 0 ile 1 arasında bir değer almaktadır ve 1’e yaklaştıkça daha güvenilir bir faktör yapısı sunmaktadır. Elde edilen bu değer faktör analizi uygulaması için örneklem büyüklüğünün yeterli büyüklükte olduğunu göstermektedir.

Barlett testi normal dağılıma uygunluğun değerlendirilmesinde kullanılmakla birlikte anlamlılık düzeyinin .005’ten küçük olması verilerin normal dağılıma uygun olduğunu ve veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir. Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin rehberli çözümleme ve Barlett testi sonucu $p=.000$ olarak bulunmuştur. Araştırmada KMO ve Barlett testi sonuçlarına göre anlamlı olduğu söylenebilmektedir.

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği Taslağına Temel Bileşenler Analizi yöntemi ile Varimax rotasyonu kullanılarak AFA uygulanmıştır.

Ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu bulunmuştur. Buna göre, her bir vaka için sekiz soru tanımlanmıştır. Beş vaka için toplam 40 soru tanımlanmıştır ve faktör dağılımı tek bir faktör ve sekiz soru için doğrulanarak uygun hale gelmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), açıklayıcı faktör analizi (AFA) ile belirlenen yapıların test edilerek geçerliğinin incelenmesini ya da daha önce yapılmış ölçek belirleme sonuçlarını yeni veri yapıları ile denetleme/doğrulama işlevini yerine getirmektedir. **Bireysel Değerlendirme aşamasında;** DFA uyum indekslerinin normal ve kabul edilebilir değerleri göz önüne alındığında ‘Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin uyum indekslerinin iyi uyum içeren değerler aldığı, AFA’da belirlenmiş olan ölçek yapısının elde edilen veriler ile iyi düzeyde uyum sağladığı bulunmuştur. “Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği **“Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirme” düzeyi** modifikasyonlar sonrası yapılan DFA sonuçları incelendiğinde uyum indeksleri değerleri: $\chi^2=35.11$, $df=10$, $\chi^2/sd =3.51$, GFI=.98 AGFI=.93, CFI=.97, SRMR=.039, RMSEA=.076, NFI=.96, NNFI=.95, ECVI=2.15 olarak hesaplanmıştır.

Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi ile ilgili DFA uyum indeksleri ise şöyledir. $\chi^2=2.97$, $df=9$, $\chi^2/sd =3.10$, GFI=.98 AGFI=.94, CFI=.98, SRMR=.034, RMSEA=.070, NFI=.97, NNFI=.93, ECVI=2.15

Rehberli çözümlenme aşamasında;

DFA uyum indekslerinin normal ve kabul edilebilir değerleri göz önüne alındığında ‘Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği’nin uyum indekslerinin iyi uyum içeren değerler aldığı, AFA’da belirlenmiş olan ölçek yapısının elde edilen veriler ile iyi düzeyde uyum sağladığı bulunmuştur. “Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği **“Öğrencinin Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme” düzeyi** modifikasyonlar sonrası yapılan DFA sonuçları incelendiğinde uyum indeksleri değerleri: $\chi^2=19.96$, $df=14$, $\chi^2/sd =1.42$, GFI=.99 AGFI=.97, CFI=1.00, SRMR=.024, RMSEA=.031, NFI=.98, NNFI=.99, ECVI=.15 olarak hesaplanmıştır.

Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi ile ilgili DFA uyum indeksleri ise şöyledir. $\chi^2=33.07$, $df=20$, $\chi^2/sd =1.22$, GFI=.98 AGFI=.97, CFI=.98, SRMR=.038, RMSEA=.039, NFI=.95, NNFI=.97, ECVI=.15 (Tablo 14).

DFA’da T değerinin 1.96’nin altında olduğu durumlarda maddenin ölçekten çıkarılması gerektiği belirtilirken 1.96’nin üzerinde olması .05 düzeyinde anlamlı olduğunu, 2.56’nin üzerinde olması .01 düzeyinde ileri derecede anlamlı olduğunu göstermektedir(11,12,56,57). Analiz sonucunda t değerlerinin 1.96’nin üstünde olduğu bulunmuştur bu sebeple madde atılmamıştır ve iyi veya kabul edilebilir uyum gösterdiği görülmüştür.

Toplam puanın söz konusu olduğu 3’lü ve 5’li likert tip ölçeklerin güvenilirliğini belirleyen katsayılar güvenilirlik analizi ile hesaplanmaktadır. Ölçek maddelerinin varyansları toplamının, genel varyansa oranlanması ile saptanan 0 ve 1 arasında değişim gösteren ağırlıklı standart değişim ortalaması Cronbach Alfa katsayısıdır. Bu araştırma sonucunda görüldüğü üzere; Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin **Bireysel Değerlendirme Aşamasında; Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi boyutu için** Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .786, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .777, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .824, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .840, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .834 olarak hesaplanmıştır. **Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi Vaka** 1 Cronbach alfa katsayısı .713, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .750, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .803, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .899, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .820 olarak hesaplanmıştır. Her bir madde için ortalamalar arasında fark olup olmadığı incelenmiştir ve *Hotelling T testi* sonucu öğrencinin kendi kendini değerlendirme düzeyi Vaka 1 için 439.618, Vaka 2 için 507.001, Vaka 3 için 565.018, Vaka 4 için 393.333, Vaka 5 için 208.088 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur. *Hotelling T testi* sonucu rehberin öğrenciye güven Vaka 1 için 1149.561, Vaka 2 için 4962.508, Vaka 3 için 2104.245, Vaka 4 için 2495.949, Vaka 5 için 387.744 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur.

Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği’nin **Rehberli çözümleme aşamasında; Rehberle Birlikte Kendini Değerlendirme** boyutu için Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .731, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .703, Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .730, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .776, Vaka 5 Cronbach

alfa katsayısı .786 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin buna göre rehberle birlikte kendini değerlendirme boyutu için güvenilir olduğu saptanmıştır. **Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi** Vaka 1 Cronbach alfa katsayısı .702, Vaka 2 Cronbach alfa katsayısı .709. Vaka 3 Cronbach alfa katsayısı .722, Vaka 4 Cronbach alfa katsayısı .704, Vaka 5 Cronbach alfa katsayısı .704 olarak hesaplanmıştır. Rehberin öğrenciye güven düzeyi boyutu için güvenilir olduğu saptanmıştır. Her bir madde için ortalamalar arasında fark olup olmadığı incelenmiştir ve *Hotelling T testi* sonucu rehberle birlikte kendini değerlendirme düzeyi Vaka 1 için 734.898, Vaka 2 için 978.323, Vaka 3 için 730.104, Vaka 4 için 1023.458, Vaka 5 için 441.749 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur. *Hotelling T testi* sonucu rehberin öğrenciye güven Vaka 1 için 1253.048, Vaka 2 için 1186.622, Vaka 3 için 2205.384, Vaka 4 için 735.163, Vaka 5 için 755.278 ve p değeri <.001 olarak bulunmuştur(14,42,46,47,58).

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç

Bu çalışmada 8 madde ve tek alt boyuttan oluşan Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeğinin geçerliliği ispatlanmış ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu belirlenmiştir.

- Kapsam (İçerik) geçerliğinin değerlendirilmesi için 9 uzmanın görüşü alınmıştır ve KGİ değerinin .86 hesaplanması ile çok iyi düzeyde olduğu,
- Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) indeksinin .810 ve Bartlett testi değerinin $\chi^2=545.330$ $p=.000$ olarak hesaplanması çalışmanın örneklem büyüklüğünün yeterli ve faktör analizi için uygun olduğu,
- AFA sonuçlarına göre, Senaryo Okuryazarlığı Ölçeğinin, 1'in üzerinde özdeğere sahip tek faktörlü yapıda ve faktörün açıklanan varyansının yeterli düzeyde olduğu,
- DFA indekslerinin uygulanan modifikasyon sonrası sonuçlarına bakıldığında tek faktörlü yapının doğrulandığını ve geçerli ölçüm yapabildiği,
- Güvenirlik değerlendirilmesinde toplam madde korelasyonlarının .348-.705 arasında değerler aldığı,
- Maddelerin ayırt etme gücünün değerlendirilmesi adına incelenen t testinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olduğu ve maddelerin ayırt edilebilirliğinin olduğu ($p<.001$),
- Cronbach alfa katsayısının tüm boyutlarının toplam puanı bireysel değerlendirme aşamasında .713-.899 arasında, rehberli çözümleme aşamasında .702- .786 arasında değerler aldığı sonucuna ulaşılmıştır.
- Ölçeğin adı Bloom-SenSOY-8 (Bloom- Senaryo Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği-8) olarak kısaltılabilir.
- Geliştirilen ölçek (Ek 4) Bloom Taksonomisi soru kökleri kullanılarak yazılacak olan her vakaya uygun şekilde kullanılabilir. Bu tezde 5 vakanın denemesi yapılmış ve her deneme de DFA modeli (5li likert yapıda) aynı sonucu vermiştir.

- Hemşirelik eğitiminde bu ölçek senaryo veya vaka çözümlene çalışmalarda sahada öğrencilerin bilgilerini geliştirme amacıyla rahatlıkla kullanılabilir.

6.2. Öneriler

Araştırma

- Senaryo sağlık okuryazarlık algılarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi için farklı örneklem gruplarında ve daha büyük örneklem gruplarında, farklı eğitim düzeylerinde ölçekten faydalanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılabilir.
- Senaryo temelli sağlık okuryazarlık ölçeği ile ilgili deneysel, niteliksel ve niceliksel çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Eğitim ve Uygulama

- Hemşirelik lisans müfredatlarına tüm sınıf düzeylerinde senaryo temelli eğitimin entegre edilmesi,
- Hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamaya çıkmadan önce senaryo okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi,
- Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği gereksinimlerinin belirlenmesinde, senaryo sağlık okuryazarlığı farkındalığının sağlanmasında geliştirilen ölçek rehber olarak kullanılabilir.

7. KAYNAKLAR

1. Houghton CE, Casey D, Shaw D, Murphy K. Staff and students' perceptions and experiences of teaching and assessment in Clinical Skills Laboratories: interview findings from a multiple case study. *Nurse Educ Today*. 2012 Aug;32(6):e29-34.
2. Mete S, Uysal N. Hemşirelik Beceri Eğitiminde Bir Model Uygulaması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi* 2009;2(3):115-123.
3. Akın Korhan E , Uzelli Yılmaz D , Ceylan B , Akbıyık A , Tokem Y. Hemşirelikte Psikomotor Becerilerin Öğretiminde Senaryo Temelli Öğrenme: Bir Deneyim Paylaşımı. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 2018; 3(3): 11-16.
4. Özsevgeç L, Kocadağ Y. The Effects of Scenario Based Learning Approach to Overcome the Students' Misconceptions About Inheritance. *Eğitim Fakültesi Dergisi*. January 2013; 28(3):83-96.
5. Akdeniz M, Kavukçu E. Quaternary prevention: First, do not harm. *Türk Aile Hekimliği Dergisi*. 2017 Jun 15;21(2):74–81.
6. Bayık Temel A. Bölüm 1. Sağlık Koruma Ve Geliştirme 2: Bireysel, Çevresel, Toplumsal Önlemler. Bayık Temel A, Editor. İstanbul; 2021. 15-21p.
7. Okyay P, Abacıgil F. Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçekleri Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışması. *Anıl Matbaa*. 1. Baskı. Ankara 2016. 1-104p.
8. Waxman KT. The development of evidence-based clinical simulation scenarios: guidelines for nurse educators. *J Nurs Educ*. 2010 Jan;49(1):29-35.
9. Alinier G, Hunt WB, Gordon R. Determining the value of simulation in nurse education: study design and initial results. *Nurse Educ Pract*. 2004 Sep;4(3):200-207.
10. Erduran Avcı D, Burcu BAYRAK E. Investigating Teacher Candidates' Opinions Related to Scenario-Based Learning: An Action Research, *Elementary Education Online*. 2013; 12(2):528-549.
11. Karakoç FY DL. Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Temel İlkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası*. 2014;13(40):39-49.

12. Ercan İ, Kan İ. Ölçeklerde Güvenirlik ve Geçerlik. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 2004;30(3):211–216.
13. Tavşancıl E. Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. 1st ed. Ankara: Nobel yayınevi; 2002.93-134p.
14. Arıkan R. Araştırma Yöntem ve Teknikleri. 1st ed. Nobel yayınevi; 2011.168-187p.
15. Arslan S. Hemşirelik Öğrencilerinin Yönetimsel Problem Çözme ve Karar Verme Becerilerinin Geliştirilmesinde Senaryo Temelli Simülasyon Yönteminin Etkisi. 2019.49-62p.
16. Doğanay A. Öğretim İlke ve Yöntemleri. 2019.275-328p.
17. Köğce D, Baki A. Matematik Öğretmenlerinin Yazılı Sınav Soruları İle ÖSS Sınavlarında Sorulan Matematik Sorularının Bloom Taksonomisine Göre Karşılaştırılması.Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.2009; 26(26): 70-80.
18. Ishikawa H, Yano E. Patient health literacy and participation in the health-care process. Health Expect. 2008;11(2):113–22.
19. Kapti SB, Senemoğlu N. Vak'aya dayalı öğretim programının etkililiği. Elementary Education Online. 2015;14(3):899–913.
20. Reeves TC. How do you know they are learning?: the importance of alignment in higher education . Learning Technology. 2006;2(4):294-309
21. Rotem A, Guidelines for the development of scenario based learning resources. 2004. Retrieved on 10-March-2010, at
URL: www.phlr.anaphi.unsw.edu.au/IMAGES/guidelines_for_scenarios.ppt
22. Trezona, A, Dodson S. & Osborne R.H. Development of the organisational health literacy responsiveness (Org-HLR) framework in collaboration with health and social services professionals. BMC Health Serv Res .2017; 17(1):5-11
23. Paakkari L, Okan O. COVID-19: health literacy is an underestimated problem. Lancet Public Health. 2020 May;5(5):e249-e250.
24. Yılmazel G, Çetinkaya F. Sağlık okuryazarlığının toplum sağlığı açısından önemi. TAF Preventive Medicine Bulletin.; 2016;15(2):69-74

25. Nutbeam D. Health literacy as a public health goal: a challenge for contemporary health education and communication strategies into the 21st century. 2000;15(3):259–67.
26. Sönmez BF. Sağlık Okuryazarlığına AR-GE Yaklaşımı. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara; 2011.
www.saglik.gov.tr/TR/dosya/1-72538/h/bfs-soy-egitim
27. Ozdemir H, Alper Z, Uncu Y, Bilgel N. Health literacy among adults: A study from Turkey. Health Educ Res. 2010;25(3):464–77.
28. Aktaş H. Sağlık ve Eğitimi Değerlendirmede Bir Ölçme Aracı; Sağlık Okuryazarlığı. Sağlık Bilimlerinde Eğitim Dergisi, 2018;1(1):12-16.
29. Jahanbazi A, Jokar F, Kheirollahi N. The Effect of Scenario-Based Learning on the Performance of Nurses Regarding Delirium in Cardiac Surgery Intensive Care Units: A Quasi-Experimental Study. Iran J Nurs Midwifery Res. 2022 Aug 9;27(4):260-265.
30. Çan MA, Toraman Ç. The effect of repetition- and scenario-based repetition strategies on anatomy course achievement, classroom engagement and online learning attitude. BMC Med Educ. 2022 Jun 24;22(1):491.
31. Uysal N. Improvement of nursing students' learning outcomes through scenario-based skills training. Rev Lat Am Enfermagem. 2016 Aug 8;24:e2790.
32. Reime MH, Aarflot M, Kvam FI. Does Interprofessional Scenario-Based Simulation Training Change Attitudes Towards Interprofessional Learning - A Pretest-Posttest Study. J Multidiscip Healthc. 2022;19(15):1527-1532.
33. Mikkelsen J, Reime HM, Harris A. Nursing students' learning of managing cross-infections – Scenario-based simulation training versus study groups,. Nurse Educ Today. 2008;28(6):664–71.
34. Göriş S, Bilgi N, Korkut Bayındır S. Hemşirelik Eğitiminde Simülasyon Kullanımı. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2014;1(2):25-29.
35. DeYoung S. Teaching Strategies for Nurse Educators. 2008.
36. Bastable S. Nurse as Educator: Principles of Teaching and Learning for Nursing Practice. Jones & Bartlett Learning. 2008. 327-338p.

37. Billings DM, Halstead JA. Teaching in Nursing: A Guide for Faculty. Elsevier Health Sciences.2019;2(2):1-14
38. Cant RP, Cooper SJ. Simulation-based learning in nurse education: systematic review. J Adv Nurs. 2010 Jan;66(1):3-15.
39. Thomas CK, Hodson-Carlton, Ryan M. Preparing Nursing Students in a Leadership/Management Course for the Workplace Through Simulations. Clinical Simulation in Nursing .2011;7(3):99-104
40. Burns, N. and Grove, S. The practice of nursing research: Appraisal, synthesis, and generation of evidence. Elsevier Health Sciences.2009.34-53p.
41. Polit D.F, Beck C.T. Essentials of nursing research: Appraising evidence for nursing practice. 8th ed. Philadelphia, Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams& Wilkins.2010;186-203.
42. Erefe İ. “Veri Toplama Araçlarının Niteliği”. Erefe İ. (Ed.), Hemşirelikte Araştırma İlke Süreç ve Yöntemleri, Odak Ofset, İstanbul, 2002, 169-188p.
43. Dempsey,P. A. and Dempsey, A. D.Using Nursing Research; Process, Critical Evaluation, and Utilization. Fifth Edition, Lippincott.2010. 262p.
44. LoBiondo-Wood G, Haber J.Nursing research: Methods and critical appraisal for evidence-based practice. 7 ed. Mosby Elsevier, St. Louis.2010.246-278p.
45. Şencan H. Sosyal ve davranışsal ölçümlerde güvenilirlik ve geçerlilik. 2005.105-171p.
46. Erdoğan S, Nahcivan N, Esin N. Hemşirelikte Araştırma: Süreç, Uygulama ve Kritik. 2014. 193–232 p.
47. Özdemir Z. Sağlık Bilimlerinde Likert Tipi Tutum Ölçeği Geliştirme. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi .2018;5(1):60–8.
48. Yurdugül H. Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Kapsam Geçerliği İçin Kapsam Geçerlik İndekslerinin Kullanılması. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi XIV Eğitim Bilimleri Kongresi. 2005.1–6p.
49. Kalaycı Ş. SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. 3rd ed. Ankara: Asil Yayın Dağıtım; 2008. 321–331p, 404–409 p.
50. Çapık C. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında doğrulayıcı faktör analizinin kullanımını. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2015;17(3):196–205.

51. Erkorkmaz Ü, Etikan I, Demir O, Özdamar K, Sanısoğlu SY. Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Uyum İndeksleri. Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi. 2013;33(1):210–23.
52. Büyüköztürk Ş. Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek geliştirmede kullanımı. Eğitim Yönetimi Dergisi. 2002;32(32):470-483
53. Çolakoğlu ÖM, Büyükekşi C. Evaluation of Factors Effecting Exploratory Factor Analysis Process. Journal of Educational Sciences. 2014;2:58–64.
54. Alpar R. Spor Sağlık ve Eğitim Bilimlerinden Örneklerle Uygulamalı İstatistik ve Geçerlik - Güvenirlik. 4th ed. Ankara: Detay Yayıncılık; 2018.93-101p.
55. Karagöz Y. Nonparametrik Tekniklerin Güç ve Etkinlikleri. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. 2010;9(33):18–40.
56. Çetin T, Duran C, Çolak M, Behdioğlu S. Toplam Kalite Yönetimi Uygulamalarının Yöneticilerin İnovasyon Algısı Kapsamında Ürün Kalitesine ve İnovasyonuna Etkisi. Journal of Management, Economic and Marketing Research. 2021;5(6):307–27.
57. Özdamar K. Eğitim, Sağlık ve Davranış Bilimlerinde Ölçek ve Test Geliştirme Yapısal Eşitlik Modellemesi. Nisan Kitabevi, 2016.286p.
58. Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. 9th ed. Ankara: Nobel yayınevi; 2000.73 p.

8.EKLER

EK 1: TANIMLAYICI SORU FORMU

I. BÖLÜM

1. Yaşınız: .....

2. Cinsiyetiniz: ( ) 1. E ( ) 2. K

3. Hangi üniversitede okuyorsunuz: .....

4. Üniversite kaçınıcı sınıftasınız?.....

5. Halk sağlığı hemşireliği stajına çıktınız mı?

( ) 1. Evet ( ) 2. Hayır

6. Herhangi bir işte çalışıyor musunuz?

( ) 1. Evet ( ) 2. Hayır (Cevabınız Hayır ise 11. soruya geçiniz)

7. Hangi alanda çalışıyorsunuz? .....

8. Çalışma hayatınızın kaçınıcı yılındasınız?.....

9. Bugüne kadar en uzun süre yaşadığınız yeri tanımlayınız.

( ) 1. Köy/kasaba ( ) 2. Kent merkezi ( ) 3. Büyükşehir (metropol)

10. Sizin ya da ailenizin aylık gelirini giderlerinize oranla nasıl değerlendiriyorsunuz?

( ) 1. Üst ( ) 2. Üst-orta ( ) 3. Orta ( ) 4. Orta-alt ( ) 5. Alt

II. BÖLÜM

11. Genel olarak sağlığını nasıl değerlendirirsiniz?

( ) 1. Kötü ( ) 2. Fena değil ( ) 3. İyi ( ) 4. Oldukça iyi ( ) 5. Mükemmel

12. Herhangi bir sağlık sorunu/hastalık durumunda ilk başvurduğunuz sağlık kuruluşu hangisidir?

( ) 1. Aile sağlığı merkezi (Aile hekimi) ( ) 2. Devlet hastanesi ( ) 3. Üniversite hastanesi
( ) 4. Özel hastane ( ) 5. Özel muayenehane ( ) Diğer .....

EK 2: BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM FORMU

[LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUNUZ!...]

Bu çalışmada yer almayı kabul etmeden önce çalışmanın ne amaçla yapılmak istendiğini anlamanız ve kararınızı bu bilgilendirme sonrasında özgür iradeniz ile vermeniz gerekmektedir.

ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ BİLGİLER:

Araştırmanın Adı: Bloom Taksonomisine Dayandırılmış Senaryo Okuryazarlık Ölçeği

Araştırmanın İçeriği: Bu çalışma Senaryo Okuryazarlığının değerlendirilmesi için yapılmaktadır.

Araştırmanın Amacı: Bu çalışma Senaryo Okuryazarlığının incelenmesinde kullanılacak bir anket oluşturmak amacıyla yapılmaktadır.

Araştırmanın Öngörülen Süresi: Bu araştırmanın 9 ay sürmesi beklenmektedir.

Araştırmaya Katılması Beklenen Gönüllü Sayısı: 800 kişi

Araştırmada İzlenecek Uygulamalar: Bu çalışmada sizlerden anket doldurulması beklenecektir. Herhangi bir tedavi ve uygulama yapılmayacaktır.

ARAŞTIRMAYA KATILMA İLE BEKLENEN OLASI YARAR(LAR):

Araştırmaya katılmanız Senaryo okuryazarlığının üniversite öğrencilerine uygun şekilde değerlendirilmesini sağlayacak bir rehber anket oluşmasına katkı sağlayacaktır.

GÖNÜLLÜNÜN UYGULAMA SIRASINDA KARŞILAŞABİLECEĞİ RİSKLER VE RAHATSIZLIKLAR:

Çalışmanın tasarımı ve içeriği anket çalışması olduğundan sizlere herhangi bir zarar oluşturmayacak şekildedir, ancak her zaman çalışmadan çekilme hakkınız vardır.

GÖNÜLLÜLER İÇİN ARAŞTIRMADAN BEKLENEN TIBBİ YARAR:

Bu çalışmanın sonucunda elde edilen sonuçlar ile sağlık alanında bilime katkı sağlayabilir ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesinde rol oynayabilirsiniz. Araştırma sonuçları sizin haricinizde başka insanların yararına kullanılabilir.

GEBELİK:

Çalışmaya gebeler dahil edilmeyecektir.

ARAŞTIRMAYA SEÇENEK OLAN GİRİŞİMLER YA DA TEDAVİLER KONUSUNDA BİLGİLENDİRME:

Araştırma herhangi bir tedavi ya da girişim içermemektedir.

ARAŞTIRMA DIŞI BIRAKILMA DURUMLARI:

Araştırmaya katılmayı kabul etmezseniz, tüm soruları eksiksiz doldurmazsanız araştırma dışı bırakılacaksınız.

ARAŞTIRMA KAPSAMINDAKİ GİDERLERİN KARŞILANMASI:

Yapılacak araştırma masrafları size veya güvencesi altında bulunduğunuz resmi ya da özel hiçbir kurum veya kuruluşa ödetilmeyecektir.

ARAŞTIRMAYA KATILMA DURUMUNDA HERHANGİ BİR ÖDEME YAPILACAK MIDIR?

Bu araştırmada yer almanız nedeniyle size hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

ARAŞTIRMA SÜRESİNCE ÇIKABİLECEK SORUNLAR İÇİN İRTİBAT:

Araştırma süresince sormak istediğiniz, aklınıza takılan, daha fazla bilgi sahibi olmak istediğiniz durumlarda ulaşmanız için sorumlu araştırmacının adı ve mail adresi aşağıda belirtilmiştir.

Sorumlu Araştırmacı

Mail: birsen.yesiltepe.23@gmail.com

Hemşire

Birsen YEŞİLTEPE

ZARARLARIN KARŞILANMASI:

Yalnızca anket çalışması olduğundan herhangi bir zarar ile karşılaşmayacaksınız.

GÖNÜLLÜLÜK, ARAŞTIRMAYI REDDETME VE ARAŞTIRMADAN ÇEKİLME HAKKI, ARAŞTIRMADAN ÇIKARILMA:

a. Araştırmaya hiçbir baskı ve zorlama altında olmaksızın gönüllü olarak katılıyorum.

b. Araştırmaya katılmayı reddetme hakkına sahip olduğum bana bildirildi.

c. Hiçbir gerekçe göstermeksizin istediğim anda bu çalışmadan çekilebileceğimin bilincindeyim. Bu çalışmaya katılmayı reddetmem ya da sonradan çekilmem halinde hiçbir sorumluluk altına girmediğimi ve bu durumun şimdi ya da gelecekte gereksinim duyduğum tıbbi bakımı hiçbir biçimde etkilemeyeceğini biliyorum.

d. Çalışmanın yürütücüsü olan araştırmacı çalışma programının gereklerini yerine getirmedeki ihmali nedeniyle benim onayımı almadan beni çalışma kapsamından çıkarabilir.

GİZLİLİK:

Çalışmanın sonuçları bilimsel toplantılar ya da yayınlarda sunulabilir. Ancak, bu tür durumlarda kimliğim kesin olarak gizli tutulacaktır. Hiçbir bilgi 3. Şahıslar ile paylaşılmayacaktır.

ÇALIŞMAYA KATILMA ONAYI:

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce gönüllüye verilmesi gereken bilgileri gösteren **Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formunu** kendi anadilimde okudum ya da bana okunmasını sağladım. Bu bilgilerin içeriği ve anlamı, yazılı ve sözlü olarak açıklandı. Aklıma gelen bütün soruları sorma olanağı tanındı ve sorularıma yeterli cevaplar aldım.

Çalışmaya katılmadığım ya da katıldıktan sonra çekildiğim durumda, hiçbir yasal hakkımdan vazgeçmiş olmayacağım. Bu koşullarla, söz konusu araştırmaya hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın gönüllü olarak katılmayı kabul ediyorum.

Bu formun imzalı bir kopyası bana verildi.

Ad-Soyad ve İmza

EK 3: BLOOM TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİ UZMANLARA GÖNDERİLEN FORM VE YANITLARI

BİRİNCİL KORUMA

SENARYO 1: BİLİNÇLİ İLAÇ KULLANIMI

35 yaşındaki Ayşe doktora karın ağrısı, unutkanlık, halsizlik, çok çabuk yorulma, baş dönmesi, bacak krampları ve işe odaklanamama şikayetleri ile başvurur. Doktor yapılan testlerden sonra Ayşe'ye bir oral olarak Demir ve D vitamini ve B12 enjeksiyonu verir. Ayşe doktora ilaçlarını nasıl ve hangi yollardan kullanacağını sorarak öğrenir. Ayşe eczaneden ilaçları aldıktan sonra her zaman yaptığı gibi nasıl kullanılacağını ve etkilerini öğrenmek için prospektüsü okur. Doktorun önerileri doğrultusunda ilacın kullanım zamanı aksatmadan, tavsiyelere harfiyen uymakta zorlanıyor ama ilaçlarını yine de kullanmaya devam ediyor.

BİRİNCİL KORUMA

SENARYO 2: BAĞIŞIKLAMIN ÖNEMİ

Yedi yaşındaki Ali üç gündür cildindeki kızarıklık nedeniyle hastaneye gider. Hemşirenin fizik muayenesi sonrasında çocuğun göğsünde, kollarında, karnında, sırtında ve kulak arkalarında kabuklanmış yaraların ve bazı bölgelerde büllerin olduğunu saptamıştır. Hemşire, çocuğun döküntüleri kaşıdığını, rahatsız göründüğünü fark eder ve ailesine bilgi verir. Hemşire Ali'nin eksik aşılardan olduğunu ailesiyle yaptığı görüşmede öğrenir. Hemşire, Ali'ye kaşıntısı sırasında ne yapması gerektiğini anlatır.

İKİNCİL KORUNMA

SENARYO 3: ERKEN TANI

40 yaşında Ceren hanım rutin kan tahlillerini yaptırmak için Aile Sağlığı Merkezine gider. Kan sonuçlarından şüphelenen Aile hekimi Ceren hanımın meme muayenesini gerçekleştirir ve sol memede ele gelen 5cm boyutunda kitle fark eder. Aile hekimi Ceren hanımı mamografi çekilmesi ve ileri tetkikler yaptırması için hastaneye yönlendirir. Ceren hanım daha önce mamografi yaptırmış olan komşusuna mamografinin nasıl olduğunu sorar. Komşusu ağrılı ve rahatsız edici bir işlem olduğunu söyler. Yapılan incelemeler sonucunda Ceren hanımın mastektomi operasyonu olmasına karar verilir ve operasyon sonrasında aynaya bakamamaktadır, eşinin hastaneye gelmesini istememektedir.

İKİNCİL KORUNMA

SENARYO 4: KRONİK HASTALIKLAR

Senaryo 5: Hemşirelik 1.sınıf öğrencisi Burcu okulda tansiyon ölçmeyi öğrenir. Burcu eve gelir gelmez heyecanlı bir şekilde dedesinin tansiyonunu ölçmek ister. Dedesi Ali Bey önce istemesede sonradan burcuyu kıramaz ve ölçtürür. Ali Bey'in tansiyonu; 160/100 mmHg çıkar. Burcu 15 dakika sonra tekrardan ölçtüğünde 170/100 mmHg olduğunu görür. Dedesini hemen acile götürür. 72 yaşında olan Ali Bey'in anamnezini sorgulayan hemşire, Ali Bey'in günde 1 paket sigara içtiğini ve gün aşırı alkol tükettiğini, son haftalarda Ali bey'in geçmeyen baş ağrısında mevcut olduğunu öğrenir. Doktor muayenesi sonrasında tansiyonunu yazıp Ali Bey'i eve gönderir. Ali Bey ilaçlarını kullanmaya özen göstermektedir.

ÜÇÜNCÜL KORUNMA

SENARYO 5: KRONİK HASTALIKLARIN ÖZ-YÖNETİMİ

Bir ortaokulda Sağlık çalışanları tarafından okul sağlığı tarama programında tüm öğrenciler büyüme gelişme ve kan şekeri tarama programına dahil edilmiştir. 4-A sınıfındaki Fatma'nın boyu 138 cm, kilosu 60 kg, açlık kan şekeri; 120mg/dl olarak tespit edilmiştir. Fatma'nın çıkan sonuçlarına göre ailesine haber verilerek, ailesinin hastaneye başvurması istenmiştir. Hastanede yapılan kan tetkiklerinde HgA1c değerine bakılmıştır ve sonuç olarak insülin başlanmasına karar verilmiştir. Ancak hastalığı dolayısıyla çok sevdiği çikolata ve abur cuburlardan vazgeçmesi gerektiği söylenmiş, fizik aktivite yapması önerilmiştir.

Senaryo 1: BİLİNÇLİ İLAÇ KULLANIMI				Bilişsel bilgi												Davranışsal beceri:Psikomotor alan				Duyuşsal alan																																																																					
Bilgi				Kavrama/Anlama				Uygulama				Analiz/Çözümleme				Değerlendirme				Yaratma/Sentez				Bu senaryoda genel olarak düşünüldüğünde, hangi davranışların öğretilmesinin en zor olduğu söylenebilir?																																																																	
<p>Prospektüs sizce <u>en geniş tanımıyla</u> nedir?</p> <p><i>Yanıt:</i></p> <p>“İlacın etken maddesi, etki yolu, kullanım şekli ve yan etkileri hakkında bilgi veren belge.” demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe'ye enjeksiyon uygulamasını hangi yöntemle uygulanacağını örneklerle nasıl açıklarsınız?</p> <p><i>Yanıt:</i></p> <p>‘IM kalçadan yapılacağı söylenir</p> <p>Ayşe'ye ne yapacağını hemşiresinin örneklerle anlatması</p> <p>Ayşe'nin kendi ifadeleriyle hastalığını tanımlaması</p> <p>Ayşe'nin kullanacağı ilaçların faydalarını sayması</p> <p>Hemşiresinin hastalığı hakkında örnekler vererek açıklamada bulunması.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe doktor tanısına ve şikayetlerine göre, daha sağlıklı olmak için yaşamında ne gibi değişikliklere karar verebilir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Pasta, bökrek gibi hamur işleri tüketme</td><td>0</td></tr> <tr><td>2. Yeşillik ve et tüketimini artırma</td><td>3</td></tr> <tr><td>3. İnternette durumunu araştırma</td><td>1</td></tr> <tr><td>4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verir</td><td>1</td></tr> <tr><td>5. Düzenli kilo kontrolü</td><td>1</td></tr> <tr><td>Toplam puan</td><td>...</td></tr> </table> <p><i>Toplam puan 3 -6 ise 2 kodlanır 2 ise 1 kodlanır 1 veya 0 ise 0 kodlanır</i></p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				1. Pasta, bökrek gibi hamur işleri tüketme	0	2. Yeşillik ve et tüketimini artırma	3	3. İnternette durumunu araştırma	1	4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verir	1	5. Düzenli kilo kontrolü	1	Toplam puan	...	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe'ye D vitamini desteği verilmiştir. Siz Ayşe'yi bu konuda nasıl desteklersiniz?</p> <p><i>Yanıt:</i></p> <p>‘Vücudun D vitamini sentezleyebilmesi için doğrudan güneş ışığı alması ve D vitaminini ekmeğe damlatarak yemesi konusunda önerilerde bulunmal. 'demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe'nin şikayetlerine göre, doktor hangi tanyu koymuş olabilir?</p> <p><i>Yanıt:</i></p> <p>‘Anemi ve D vitamini eksikliği.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe'ye ilaç kullanımı konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p> <p><i>Yanıt:</i></p> <p>‘Yeşillik, et tüketimi, demir ilacının (gaita rengi, Ca ve Fe tüketimi) kullanımı konusunda önerilerde bulunmal. 'demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ayşe her doktora gittiğinde ilaçları aldıktan sonra her zaman prospektüsü okuması , doktor ve prospektüs önerilerine göre uygun kullanması davranışı hangi duruma örnektir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Algılama</td><td>0</td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td>0</td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td>0</td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td>1</td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td>0</td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td>0</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				1. Algılama	0	2. Uyarılma	0	3. Kılavuz denetiminde yapma	0	4. Beceri haline getirme	1	5. Duruma uydurma	0	6. Yaratma	0	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<table border="1"> <tr><td>1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma</td><td>1</td></tr> <tr><td>2. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td><td>0</td></tr> <tr><td>3. Prospektüsü okuma</td><td>0</td></tr> <tr><td>4. Sağlık sorunlarının farkına varma</td><td>0</td></tr> <tr><td>5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme</td><td>0</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma	1	2. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0	3. Prospektüsü okuma	0	4. Sağlık sorunlarının farkına varma	0	5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme	0	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
1. Pasta, bökrek gibi hamur işleri tüketme	0																																																																																								
2. Yeşillik ve et tüketimini artırma	3																																																																																								
3. İnternette durumunu araştırma	1																																																																																								
4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verir	1																																																																																								
5. Düzenli kilo kontrolü	1																																																																																								
Toplam puan	...																																																																																								
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
1. Algılama	0																																																																																								
2. Uyarılma	0																																																																																								
3. Kılavuz denetiminde yapma	0																																																																																								
4. Beceri haline getirme	1																																																																																								
5. Duruma uydurma	0																																																																																								
6. Yaratma	0																																																																																								
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma	1																																																																																								
2. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0																																																																																								
3. Prospektüsü okuma	0																																																																																								
4. Sağlık sorunlarının farkına varma	0																																																																																								
5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme	0																																																																																								
Doğru (2)																																																																																									
Yetersiz (1)																																																																																									
Yanlış (0)																																																																																									
Madde uygun	Madde hafifçe	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden	Madde uygun	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden	Madde uygun	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden	Madde uygun değil	Anlaşılmaz																																																																		

Senaryo 2: BAĞIŞIKLAMIN ÖNEMİ				Bilişsel bilgi								Davranışsal beceri:Psikomotor alan				Duyuşsal alan																																																																			
Bilgi				Kavrama/Anlama				Uygulama				Analiz/Çözümleme				Değerlendirme				Yaratma/Sentez				Davranışsal beceri:Psikomotor alan				Duyuşsal alan																																																							
<p>Sizce bül neyi ifade etmektedir?</p> <p>2. Yanıt; 3. "Ciltte içi sıvı dolu kabarcık oluşumlar. Çapları 0.5 cm'den büyüktür. Küçük olanlarına vezikül denir." demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Hemşire olarak Ali'ye kaşındığında hangi yöntemlerle kaşıntıyı engelleyebileceğini anlatırsınız?</p> <p>Yanıt; 'Karbonatlı suyla büllerin nasıl temizleneceği,kaleminli losyonların kullanımı,demonstrasyon yönemi' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali'nin ailesinin çocuğun rahatsızlığı konusunda ne gibi /ne tür bir önlem alması gerekmektedir?</p> <table border="1"> <tr><td>Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı</td><td>1</td></tr> <tr><td>Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı</td><td>0</td></tr> <tr><td>Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı</td><td>0</td></tr> <tr><td>Okul çalışanları mümkün olduğunca hasta çocuğa temastan kaçınmalı</td><td>0</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı	1	Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı	0	Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı	0	Okul çalışanları mümkün olduğunca hasta çocuğa temastan kaçınmalı	0	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Hemşire ıslak ve sıvınlı kabarcık tarzında kabukların olduğunu tespit etmiştir.Siz bu konuda Ali'nin ailesine bakım konusunda neler önerirsiniz?</p> <p>Yanıt; 'Kabarcıkları sıkıp,kaşınması engellenmeli. Tırnak bakımı yapılmalı.Pamuklu ve çok sıkı olmayan giysiler tercih edilmeli.Deri temizliği sabun ve ılık suyla ovalamadan yapılmalı.Kaşıntıyı önlemek için bikarbonatlı suyla tampon şeklinde uygulanmalı.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Senaryoya göre ali'nin en olası tanısı hangisi olabilir?</p> <p>Yanıt; 'Suçiçeği' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali'nin ailesine eksik aşıları konusunda neler önerilmelidir? Ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p> <p>Yanıt; 'Aşı takvimine göre Ali'nin şimdiye kadar olması gereken aşıları ;hepatit b,bcg, DaBT-İPA-Hib,KPA,KKK,DaBT-İPA,OPA,Hepatit A ve Suçiçeği aşılarıdır. Ali,Su çiçeği aşısını 12.ayın sonunda olmalıydı.13 yaşına geldiğinde ise Td aşısını olacaktı. Yanıtını vermesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Senaryoya göre hemşirenin; Ali'nin tam aşılı olmadığını fark etmesi sizce hangi duruma örnektir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Algılama</td><td>1</td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td>0</td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td>0</td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td>0</td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td>0</td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td>0</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				1. Algılama	1	2. Uyarılma	0	3. Kılavuz denetiminde yapma	0	4. Beceri haline getirme	0	5. Duruma uydurma	0	6. Yaratma	0	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Bu dönemde hemşirenin ebeveynlere sorması gereken en önemli soru nedir?</p> <table border="1"> <tr><td>Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı</td><td>0</td></tr> <tr><td>Hastaneye daha önceden neden gelmediği</td><td>0</td></tr> <tr><td>Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı</td><td>1</td></tr> <tr><td>Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak</td><td>0</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı	0	Hastaneye daha önceden neden gelmediği	0	Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı	1	Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak	0	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı	1																																																																																		
Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı	0																																																																																		
Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı	0																																																																																		
Okul çalışanları mümkün olduğunca hasta çocuğa temastan kaçınmalı	0																																																																																		
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
1. Algılama	1																																																																																		
2. Uyarılma	0																																																																																		
3. Kılavuz denetiminde yapma	0																																																																																		
4. Beceri haline getirme	0																																																																																		
5. Duruma uydurma	0																																																																																		
6. Yaratma	0																																																																																		
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı	0																																																																																		
Hastaneye daha önceden neden gelmediği	0																																																																																		
Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı	1																																																																																		
Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak	0																																																																																		
Doğru (2)																																																																																			
Yetersiz (1)																																																																																			
Yanlış (0)																																																																																			
Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz																																																												

Senaryo 3: ERKEN TANI		Bilişsel bilgi				Davranışsal beceri:Psikomotor alan		Duyuşsal alan																								
Bilgi		Kavrama/Anlama	Uygulama	Analiz/Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma/Sentez		Bu senaryoda, genel olarak düşünülüğünde hangi davranışların öğretilmesinin en zor olduğu söylenebilir?																								
<p>Mamografi nedir ve ne sıklıkta yapılması önerilmektedir? Yanıt; 'Mamografi meme hastalıklarının teşhisinde kullanılan bir erken tanı yöntemidir. 40 yaşından sonra her kadın yılda bir kez mamografi çekilmelidir.' demesi beklenir.</p> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>		<p>Doktor, Ceren hanıma çeşitli tetkikler ve mamografi önermekle sorun hakkında neyi anlatmış olabilir? Yanıt; 'Erken tanının önemini anlatmak istemiş olabilir.' demesi beklenir.</p> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	<p>Ceren hanımın komşusuyla mamografi hakkında konuşması sonucunda Ceren hanımın nasıl bir karar vermesi daha doğru olur? En doğrularını seçiniz. Yanıt; 'Ne kadar zor olursa olsun doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermelidir.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr> <td>1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>3. doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli</td> <td>2</td> </tr> </table> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli	0	2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması	2	3. doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli	2	<p>Doktor muayenesinden önce Ceren hanıma ilk hangi erken tanı yöntemini kullanmayı önerirsiniz? Yanıt; 'Kendi kendine meme muayenesi(KKMM)'' demesi beklenir.</p> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	<p>Ceren hanıma doktor hangi tanıyı koymuş olabilir? Yanıt; 'Evre 3 Meme Kanseri'' demesi beklenir.</p> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	<p>Ceren hanım mastektomi operasyonu olacaktır.Ameliyat sonrası dönemde ne tür önerilerde bulunulmalıdır? Yanıt; 'Etkilenmiş kolun bakımı ve o koldan herhangi bir girişim yaptırmaması gerektiğinin anlatılması. -lenf ödem ve egzersizlerin anlatılması -iç çamaşırı ve giysi seçiminin önemi vurgulanmalıdır.' demesi beklenir</p> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	<p>Ceren hanım operasyon sonrasında aynaya bakamamaktadır,Eşinin hastaneye gelmesini istememektedir.Bu senaryoya göre hangi hemşirelik tanısını koymamız uygun olabilir?</p> <table border="1"> <tr> <td>Anksiyete</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Enfeksiyon riski</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Deri bütünlüğünde bozulma</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Beden imgesinde bozulma</td> <td>1</td> </tr> </table> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	Anksiyete	0	Enfeksiyon riski	0	Deri bütünlüğünde bozulma	0	Beden imgesinde bozulma	1	<table border="1"> <tr> <td>1. Doktor tavsiyelerine uyma</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>3. Sağlık sorunlarının farkına varma</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>5. Yeni hayatına uyum</td> <td>1</td> </tr> </table> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>	1. Doktor tavsiyelerine uyma	0	2. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0	3. Sağlık sorunlarının farkına varma	0	4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme	0	5. Yeni hayatına uyum	1
1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli	0																															
2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması	2																															
3. doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli	2																															
Anksiyete	0																															
Enfeksiyon riski	0																															
Deri bütünlüğünde bozulma	0																															
Beden imgesinde bozulma	1																															
1. Doktor tavsiyelerine uyma	0																															
2. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0																															
3. Sağlık sorunlarının farkına varma	0																															
4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme	0																															
5. Yeni hayatına uyum	1																															
Madde uygun																																
Madde hafifçe gözden geçirilmeli																																
Madde uygun değil																																
Anlaşılmaz																																
Madde uygun																																
Madde hafifçe gözden geçirilmeli																																
Madde uygun değil																																
Anlaşılmaz																																
Madde uygun																																
Madde hafifçe gözden geçirilmeli																																
Madde uygun değil																																
Anlaşılmaz																																
Madde uygun																																
Madde hafifçe gözden geçirilmeli																																
Madde uygun değil																																
Anlaşılmaz																																
Madde uygun																																
Madde hafifçe gözden geçirilmeli																																
Madde uygun değil																																
Anlaşılmaz																																

Senaryo 4: KRONİK HASTALIKLAR				Bilişsel bilgi				Davranışsal beceri:Psikomotor alan				Duyuşsal alan																																																											
Bilgi				Kavrama/Anlama				Uygulama				Analiz/Çözümleme				Değerlendirme				Yaratma/Sentez																																																			
<p>Ali Bey'in tansiyonunun yüksekliği size neyi düşündürür ?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Sistolik <u>kan</u> basıncını n 140 mmHg ve diyastolik basıncının 90 mmHg üzerinde olması Hipertansiyon olarak tanımlanır .Dolayısıyla Ali Bey'inde Hipertansiyon hastası olabileceğini düşündürür.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Doğru kan basıncı nasıl ölçülür? <i>Yanıt;</i> 'Tansiyon aletinin manşonunu alt ucu dirsek çukurunun 2.5-3 cm üzerinde olacak şekilde kolusarmalıdır.Stetoskop brakial arter üzerine yerleştirilir ve kontrol valvi açılarak saniyede 2-4 mmHg hızla indirilir. Oskültasyon yöntemi ile ölçüm yapıldığında manşonun basıncı azaltılmaya başladıktan sonra sesin ilk duyulduğu anda (Korotkoff faz 1) okunan değer, sistolik basınçtır. Sesin artık işitilmez olduğu anda okunan değer ise (Korotkoff faz 5) diyastolik kan basıncı olarak kabul edilir.İlk muayenedeki ölçümler her iki koldan yapılmalı, yüksek olan koldaki kan basıncı hastanın kan basıncı olarak kabul edilmelidir. İşlemelerdeki kan basıncı ölçümleri tercihen sağ koldan yapılmalıdır.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali Bey doktor tanısına ve şikayetlerine göre, daha sağlıklı olmak için yaşamında ne gibi değişikliklere karar verebilir?</p> <table border="1"> <tr><td>Sodyumdan zengin besinleri tüketme</td><td>0</td></tr> <tr><td>Alkol ve sigarayı kısıtlama</td><td>1</td></tr> <tr><td>Düzenli kilo kontrolü</td><td>1</td></tr> <tr><td>Stresten uzak durma</td><td>1</td></tr> </table> <p>Toplam puan 3 ise 2 kodlanır. 2 ise 1 kodlanır. 1 veya 0 ise sıfır kodlanır.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Sodyumdan zengin besinleri tüketme	0	Alkol ve sigarayı kısıtlama	1	Düzenli kilo kontrolü	1	Stresten uzak durma	1	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali Bey'e beslenme konusunda neler önerirsiniz.?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Besin alımını iyileştirmek veya kilo vermek için bir plan geliştirmeye yardımcı olması için bir diyetisyene danışmalı,Sodyum ve yağı kısıtlanmalı,Meyve ve sebze alımını artırmalı,Alkol tüketimi sınırlamalı ve tütünden kaçınılmalı ' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali Bey'in mevcut şikayetlerine göre,doktor hangi tanıyı koymuş olabilir?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Hipertansiyon' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Bu senaryoda Ali Bey için belirlediğiniz hemşirelik tanımları neler olabilir?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Sıvı volüm fazlalığı' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Ali Bey'e ilaç kullanımı konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Antihipertansif ilaçların en çok görülen yan etkileri ;Ortostatik hipotansiyon,baş dönmesi,yorgunluk,bulantı,kus madır.Bu nedenle ilacın yan etkileri anlatılmalıdır.İlaç kullanımından önce tansiyon takibi yapılmalı eğer düşükse ilaç kullanılmamalıdır ve doktora haber verilmelidir.' demesi beklenir.</p> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Bu senaryoda genel olarak düşünüldüğünde, hangi davranışların öğretilmesinin zor olduğu söylenebilir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td><td>0</td></tr> <tr><td>2. Düzenli tansiyon takibi</td><td>2</td></tr> <tr><td>3. İlaçlarını düzenli kullanması</td><td>0</td></tr> <tr><td>4. Alkol ve sigarayı bırakması</td><td>2</td></tr> </table> <table border="1"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				1. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0	2. Düzenli tansiyon takibi	2	3. İlaçlarını düzenli kullanması	0	4. Alkol ve sigarayı bırakması	2	Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Sodyumdan zengin besinleri tüketme	0																																																																						
Alkol ve sigarayı kısıtlama	1																																																																						
Düzenli kilo kontrolü	1																																																																						
Stresten uzak durma	1																																																																						
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
1. Sağlık sorunu için doktora başvurma	0																																																																						
2. Düzenli tansiyon takibi	2																																																																						
3. İlaçlarını düzenli kullanması	0																																																																						
4. Alkol ve sigarayı bırakması	2																																																																						
Doğru (2)																																																																							
Yetersiz (1)																																																																							
Yanlış (0)																																																																							
Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz																																																				

Senaryo 5: KRONİK HASTALIKLARIN ÖZ-YÖNETİMİ				Bilişsel bilgi				Davranışsal beceri:Psikomotor alan				Duyuşsal alan																																																				
Bilgi				Kavrama/Anlama				Uygulama				Analiz/Çözümleme				Değerlendirme				Yaratma/Sentez				Fatmaya insülin enjektörünün kullanılmasının öğretilmesi sizce hangi duruma örnektir?				Bu senaryoda yeni tanı konulan Fatma'nın yaşamında yapacağı değişikliklerden hangi davranış değişikliğinin en zor olduğu söylenebilir?																																				
<p>HbA1c değeri size neyi düşündürür?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'HbA1c değeri kanda bakılan ,hastanın geçmiş 2-3 aydaki ortalama şeker düzeyini gösterir. Bu değer diyabet ve prediyabet tanısında yardımcı olur.' demesi beklenir.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Beden kitle indeksini hesaplayarak Fatma'nın kilosunun yaşına göre uygun olup olmadığını belirleyiniz.</p> <p><i>Yanıt;</i> 'BKİ: Ağırlık(Kg)/Boyun Metre Cinsinden Karesi</p> <p>Fatmanın bki: 60/1.38x1.38 =31.50</p> <p>Fatmanın bki sonucuna göre obez (30 ve üstü) kategorisinde yer almaktadır. 'demesi beklenir.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Fatma'ya kendi kendine kan şekeri ölçümünü yapmasını hemşire nasıl anlatmalıdır?</p> <p><i>Yanıt;</i> 'Kan şekerini(kş) ölçerken parmağınızı nasıl deleceğini ve kş nasıl ölçeceğini ,çıkan sonucu nasıl yorumlayacağını,şeker takip çizeleğini tutması gerektiğini,düzenli olarak kş takibi yapması gerektiğini,ne zaman ve ne sıklıkla ölçüm yapması gerektiğini anlatılmalıdır.' demesi beklenir.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>İlaç yönetimi konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p> <p><i>Yanıt;</i> <i>İnsülin deri altı yağ dokusuna yapılır. İnsülin bölgeleri; karın, uyluk (bacak), kol ve kalçadır.İğnesi 4mm ise deri kıvrımı gerektirmez,5-6mm ise deri kıvrımı gerekebilir.90 derecelik dik açıyla uygulanır. Enjeksiyon bölgeleri dönüşümlü olarak kullanılmalıdır. -Açılmamış insülin flakonu son kullanım tarihine kadar buzdolabında 2°-8 °C'de saklanabilir. Açılmış kartuş ve flakonlar oda ısısında tutulabilir, fakat güvenli ısı aralığı sağlanması zordur; bu nedenle buzdolabında tutulması önerilir. İnsülin açıldıktan sonra 28 güne kadar kullanılabilir. İnsülin miktarı doktorun reçete ettiği iktarda ve sıklıkta uygulanmalıdır.' Demesi beklenir.</i></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Sizce verilen olguda Fatma'nın sonuçlarına göre Fatma neden hastaneye sevk edilmiş olabilir?</p> <p><i>Yanıt;</i> <i>Fatma Tip 1 Diabetes Mellitus hastası olduğu için hastaneye sevk edilmiştir. 'demesi beklenir.</i></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<p>Hemşire olarak beslenme konusunda ne tür önerilerde bulunurdunuz?</p> <p><i>Yanıt;</i> <i>'Her zaman dengeli ve çeşit açısından zengin olmalı, bol miktarda lif içeren, besin açısından zengin, az işlenmiş yiyecekler içermelidir. İlave şeker içeren, enerji açısından zengin gıdalardan ve rafine tahıllar denilen yüksek oranda işlenmiş tahıl ürünlerinden olabildiğince kaçınmak gerekir.' demesi beklenir.</i></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>1. Algılama</td><td>0</td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td>0</td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td>1</td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td>0</td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td>0</td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td>0</td></tr> </table> <p>Doğru (2)</p> <p>Yetersiz (1)</p> <p>Yanlış (0)</p>				1. Algılama	0	2. Uyarılma	0	3. Kılavuz denetiminde yapma	1	4. Beceri haline getirme	0	5. Duruma uydurma	0	6. Yaratma	0	<p><i>Yanıt;</i> <i>'Hastalığa uyumunun zor olduğu ve öz-yönetimi parametrelerine (İlaç yönetimi, beslenme yönetimi, kendi kendine kan şekeri ölçümü, fizik aktivite ve Kan şekeri sonuçlarını kayıt etmesi) uyumun ve bireysel bakım (Cilt bakımı gibi) ve psikososyal uyumu yapmanın zor olduğunu söylemesi.' demesi beklenir.</i></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr><td>Doğru (2)</td></tr> <tr><td>Yetersiz (1)</td></tr> <tr><td>Yanlış (0)</td></tr> </table>				Doğru (2)	Yetersiz (1)	Yanlış (0)
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
1. Algılama	0																																																															
2. Uyarılma	0																																																															
3. Kılavuz denetiminde yapma	1																																																															
4. Beceri haline getirme	0																																																															
5. Duruma uydurma	0																																																															
6. Yaratma	0																																																															
Doğru (2)																																																																
Yetersiz (1)																																																																
Yanlış (0)																																																																
Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz	Madde uygun	Madde hafifçe gözden geçirilmeli	Madde uygun değil	Anlaşılmaz																																													

**EK 4. GEÇERLİK GÜVENİRLİĞİ İSPATLANAN BLOOM TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO
OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİNİN SON HALİ (Geliştirilen Tüm Vakalara Uygulanması Önerilmektedir)**

Verilen vaka örneğine göre aşağıdaki soruları öğrenciye yöneltiniz. İlk altı soru bilişsel alana, 7. soru davranışsal/ psikomotor ve 8. soru ise duyuşsal alana yönelik sorulardır. Bloom taksonomisi soru köklerinden yararlanarak vakalarınızı 8 soru şeklinde yapılandırdıktan sonra aşağıdaki aşamalardan yararlanarak değerlendirme yapınız.

Bireysel Değerlendirme Aşaması		Rehberli Çözümleme Aşaması										
	Öğrencinin Kendi Kendini Değerlendirmesi	Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi	Öğrencinin Rehberli Birlikte Verdiği Yanıtı Değerlendirme Düzeyi					Rehberin Öğrenciye Güven Düzeyi				
SORU 1: Vakanın BİLGİ düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin					Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi				
			<table border="1"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	<table border="1"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru								
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)								
SORU 2: Vakanın KAVRAMA düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin					Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi				
			<table border="1"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	<table border="1"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru								
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)								

	☐ Tamamıyla doğru yanıtladım													
SORU 3: Vakanın UYGULAMA düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										
SORU 4: Vakanın ANALİZ düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										
SORU 5: Vakanın DEĞERLENDİRME düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										

SORU 6: Vakann SENTEZ düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1" data-bbox="884 406 1442 523"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1" data-bbox="1489 379 2152 518"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										
SORU 7: Vakann PSİKOMOTOR ALAN düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1" data-bbox="884 683 1442 799"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1" data-bbox="1489 655 2152 794"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										
SORU 8: Vakann DUYUŞSAL ALAN düzeyine göre soru kökü yazılır	Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin. ☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım	Rehberin Güveni ☐ Bilmiyor (0 puan) ☐ Yetersiz Geliştirilmesi gerekli (1 puan) ☐ Tamamıyla doğru yanıtladı (2 puan)	Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin <table border="1" data-bbox="884 965 1442 1082"> <tr> <td>Bilmiyorum/yanlış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru	Eğitimci / Rehberin öğrenciye güven düzeyi <table border="1" data-bbox="1489 938 2152 1077"> <tr> <td>Bilmiyor (0 puan)</td> <td>Biraz (1 puan)</td> <td>Orta (2 puan)</td> <td>Çok fazla (3 puan)</td> <td>Tamamen doğru (4 puan)</td> </tr> </table>	Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmiyor (0 puan)	Biraz (1 puan)	Orta (2 puan)	Çok fazla (3 puan)	Tamamen doğru (4 puan)										

**EK-5. GEÇERLİK ve GÜVENİRLİĞİ İSPATLANAN BLOOM
TAKSONOMİSİNE DAYANDIRILMIŞ SENARYO OKURYAZARLIK
ÖLÇEĞİ SON HALİ (ÖRNEKLEME UYGULANAN VAKA ÖRNEKLERİ)**

VAKA 1: 35 yaşındaki Ayşe doktora karın ağrısı, unutkanlık, halsizlik, çok çabuk yorulma, baş dönmesi, bacak krampları ve işe odaklanamama şikayetleri ile başvurur. Doktor yapılan testlerden sonra Ayşe'ye bir oral olarak Demir ve D vitamini ve B12 enjeksiyonu verir. Ayşe doktora ilaçlarını nasıl ve hangi yollardan kullanacağını sorarak öğrenir. Ayşe eczaneden ilaçları aldıktan sonra her zaman yaptığı gibi nasıl kullanılacağını ve etkilerini öğrenmek için prospektüsü okur. Doktorun önerileri doğrultusunda ilacın kullanım zamanı aksatmadan, tavsiyelere harfiyen uymakta zorlanıyor ama ilaçlarını yine de kullanmaya devam ediyor.

Vakaya göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

<p>SORU 1: Prospektüs sizce <u>en geniş tanımıyla</u> nedir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bilmiyorum/yanlış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																		
<p>SORU 2: Ayşe'ye ilaçları hangi yöntemlerle uygulaması gerektiğini ve ilaçların kullanımıyla ilgili genel bilgiyi nasıl açıklarsınız?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bilmiyorum/yanlış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																		
<p>SORU 3: Ayşe şikayetleri ve aldığı taniye göre, daha sağlıklı olmak için yaşamında ne gibi değişikliklere karar verebilir?</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>1. Pasta, börek gibi hamur işleri tüketme</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Yeşillik ve et tüketimini artırma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. İnternette durumunu araştırma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verme</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Düzenli kilo kontrolü</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	1. Pasta, börek gibi hamur işleri tüketme		2. Yeşillik ve et tüketimini artırma		3. İnternette durumunu araştırma		4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verme		5. Düzenli kilo kontrolü		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bilmiyorum/yanlış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru					
1. Pasta, börek gibi hamur işleri tüketme																						
2. Yeşillik ve et tüketimini artırma																						
3. İnternette durumunu araştırma																						
4. Televizyondan sağlık programlarını izlemeye karar verme																						
5. Düzenli kilo kontrolü																						
Bilmiyorum/yanlış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																		

<p>SORU 4: Ayşe'ye D vitamini desteği verilmiştir. Bu konuda ne tür önerilerde bulunursunuz?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 5: Ayşe'nin şikayetlerine göre, doktor hangi tanıyı koymuş olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 6: Ayşe'ye oral ilaç kullanımı konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 7: Ayşe'nin reçete ile ilaç aldıktan sonra her seferinde prospektüsü okuması, önerilere uygun davranması hangi duruma örnektir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Algılama</td><td></td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td></td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td></td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td></td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td></td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td></td></tr> </table>	1. Algılama		2. Uyarılma		3. Kılavuz denetiminde yapma		4. Beceri haline getirme		5. Duruma uydurma		6. Yaratma		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru
1. Algılama																			
2. Uyarılma																			
3. Kılavuz denetiminde yapma																			
4. Beceri haline getirme																			
5. Duruma uydurma																			
6. Yaratma																			
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 8: Bu senaryoda genel olarak düşünüldüğünde, hangi davranışların öğretilmesinin en zor olduğu söylenebilir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma</td><td></td></tr> <tr><td>2. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td><td></td></tr> <tr><td>3. Prospektüsü okuma</td><td></td></tr> <tr><td>4. Sağlık sorunlarının farkına varma</td><td></td></tr> <tr><td>5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme</td><td></td></tr> </table>	1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma		2. Sağlık sorunu için doktora başvurma		3. Prospektüsü okuma		4. Sağlık sorunlarının farkına varma		5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru		
1. Doktor tavsiyelerine harfiyen uyma																			
2. Sağlık sorunu için doktora başvurma																			
3. Prospektüsü okuma																			
4. Sağlık sorunlarının farkına varma																			
5. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme																			
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															

VAKA 2: Yedi yaşındaki Ali üç gündür cildindeki kızarıklık nedeniyle hastaneye gider. Hemşire fizik muayenesi sonrasında çocuğun göğsünde, kollarında, karnında, sırtında ve kulak arkalarında kabuklanmış yaraların ve bazı bölgelerde büllerin olduğunu fark etmiştir. Hemşire, çocuğun döküntüleri kaşıdığını, rahatsız görüldüğünü fark eder ve ailesine bilgi verir. Hemşire Ali'nin eksik aşularının olduğunu ailesiyle yaptığı görüşmede öğrenir ve Ali'ye kaşıntı anında ne yapması gerektiğini anlatır.

Vakaya göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

<p>SORU 1: Sizce bül neyi ifade etmektedir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1007 551 1549 689"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru								
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
<p>SORU 2: Ali'nin kaşıntısını gidermek için yapılması gerekenler nelerdir? Bunu Ali'nin annesine hangi yöntemle anlatırsınız?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1007 837 1549 976"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru								
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
<p>SORU3: Ailesinin Ali'nin rahatsızlığı konusunda ne tür bir önlem alması gerekmektedir?</p> <table border="1" data-bbox="167 1088 555 1339"> <tr> <td>Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Okul çalışanları ile mümkün olduğunca temas etmesi sağlanmalı</td> <td></td> </tr> </table>	Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı		Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı		Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı		Okul çalışanları ile mümkün olduğunca temas etmesi sağlanmalı		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1007 1102 1549 1240"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru
Kabuk tutan yerleri kaşıyıp kaldırmamalı															
Arkadaşlarıyla aynı ortamda bulunması sağlanmalı															
Çocuğun terletilip rahatlaması sağlanmalı															
Okul çalışanları ile mümkün olduğunca temas etmesi sağlanmalı															
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
<p>SORU4: Hemşire ıslak ve sızıntılı kabarcık tarzında kabukların olduğunu tespit etmiştir. Ali'nin ailesine bakım konusunda neler önerirsiniz?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1007 1473 1549 1612"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru								
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											

<p>SORU 5: Senaryoya göre Ali'nin en olası tıbbi tanısı hangisi olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 6: Aileye Ali'nin eksik aşılı konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 7: Senaryoya göre; hemşirenin Ali'nin tam aşılmadığını fark etmesi hangi duruma örnektir?</p> <table border="1"> <tr><td>1. Algılama</td><td></td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td></td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td></td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td></td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td></td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td></td></tr> </table>	1. Algılama		2. Uyarılma		3. Kılavuz denetiminde yapma		4. Beceri haline getirme		5. Duruma uydurma		6. Yaratma		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru
1. Algılama																			
2. Uyarılma																			
3. Kılavuz denetiminde yapma																			
4. Beceri haline getirme																			
5. Duruma uydurma																			
6. Yaratma																			
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 8: Bu dönemde hemşirenin ebeveynlere sorması gereken en önemli soru nedir?</p> <table border="1"> <tr><td>Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı</td><td></td></tr> <tr><td>Hastaneye daha önceden neden gelmediği</td><td></td></tr> <tr><td>Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı</td><td></td></tr> <tr><td>Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak</td><td></td></tr> </table>	Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı		Hastaneye daha önceden neden gelmediği		Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı		Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru				
Çocuğun daha önceden de buna benzer bir sorun yaşayıp yaşamadığı																			
Hastaneye daha önceden neden gelmediği																			
Tedavinin sürecinin önemini anlayıp anlamadığı																			
Çocuğun ateşinin kaç gündür devam ettiğini sorgulamak																			
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															

VAKA 3: 40 yaşında Ceren Hanım rutin kan tahlillerini yaptırmak için Aile Sağlığı Merkezine gider. Kan sonuçlarından şüphelenen Aile hekimi Ceren hanımın meme muayenesini gerçekleştirir ve sol memede ele gelen 5cm boyutunda kitle fark eder. Aile hekimi Ceren hanımı mamografi çekilmesi ve ileri tetkikler yaptırması için hastaneye yönlendirir. Ceren hanım daha önce mamografi yaptırmış olan komşusuna mamografinin nasıl olduğunu sorar. Komşusu ağırlı ve rahatsız edici bir işlem olduğunu söyler. Yapılan incelemeler sonucunda Ceren hanımın mastektomi operasyonu olmasına karar verilir. Ancak, Ceren Hanım operasyon sonrasında aynaya bakamamaktadır ve eşinin hastaneye gelmesini istememektedir.

Vakaya göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

<p>SORU1: Mamografi nedir ve ne sıklıkta yapılması önerilmektedir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 591 1525 728"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru														
<p>SORU2: Doktor, meme muayenesi sonrasında Ceren Hanım'a, çeşitli tetkikler ve mamografi önererek sorun hakkında neyi anlatmak istiyor olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 837 1525 974"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru														
<p>SORU3: Komşusuyla konuşması sonucunda Ceren Hanım'ın mamografi hakkında nasıl bir karar vermesi daha doğru olur? En doğrularını seçiniz.</p> <table border="1" data-bbox="193 1167 560 1413"> <tbody> <tr> <td>1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli		2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması		3. Doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 1090 1525 1227"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru					
1. Tetkikin çok zor ve rahatsız edici olduğunu duyduğu için yaptırmaktan vazgeçmeli																		
2. Ciddi bir hastalığın belirtisi olabileceği için hiç vakit geçirmeden hastaneye başvurması																		
3. Doktoruna güvenerek bu tetkiki yapmaya karar vermeli																		
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru														
<p>SORU4: Doktor muayenesinden önce Ceren hanıma ilk olarak hangi erken tanı yöntemini kullanmayı önerirdiniz?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 1532 1525 1668"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru											
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru														

<p>SORU 5: Ceren Hanım'a konulan tanı ne olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 327 1530 465"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
<p>SORU 6: Ceren Hanım mastektomi operasyonu olacaktır. Ameliyat sonrası dönemde ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 562 1530 701"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru										
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
<p>SORU 7: Ceren Hanım operasyon sonrasında aynaya bakamamaktadır. Eşinin hastaneye gelmesini istememektedir. Bu senaryoya göre hangi hemşirelik tanısını koymanız daha uygun olabilir?</p> <table border="1" data-bbox="193 999 549 1240"> <tr> <td>Anksiyete</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Enfeksiyon riski</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Deri/Doku bütünlüğünde bozulma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Beden imgesinde bozulma</td> <td></td> </tr> </table>	Anksiyete		Enfeksiyon riski		Deri/Doku bütünlüğünde bozulma		Beden imgesinde bozulma		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 898 1530 1037"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru		
Anksiyete																	
Enfeksiyon riski																	
Deri/Doku bütünlüğünde bozulma																	
Beden imgesinde bozulma																	
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
<p>SORU 8: Bu senaryoya göre düşünüldüğünde hangi davranışların öğretilmesinin en zor olduğu söylenebilir?</p> <table border="1" data-bbox="193 1424 549 1697"> <tr> <td>1. Doktor tavsiyelerine uyma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Sağlık sorunlarının farkına varma</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. Yeni hayatına uyum</td> <td></td> </tr> </table>	1. Doktor tavsiyelerine uyma		2. Sağlık sorunu için doktora başvurma		3. Sağlık sorunlarının farkına varma		4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme		5. Yeni hayatına uyum		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="979 1413 1530 1552"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru
1. Doktor tavsiyelerine uyma																	
2. Sağlık sorunu için doktora başvurma																	
3. Sağlık sorunlarının farkına varma																	
4. İlaçların hangi yolla kullanılacağını bilme																	
5. Yeni hayatına uyum																	
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													

VAKA 4: Hemşirelik birinci sınıf öğrencisi Burcu okulda tansiyon ölçmeyi öğrenir. Burcu eve gelir gelmez heyecanlı bir şekilde dedesinin tansiyonunu ölçmek ister. Dedesi Ali Bey önce istemese de sonradan Burcuyu kıramaz ve ölçtürür. Ali Bey'in tansiyonu; 160/100 mmHg çıkar. Burcu 15 dakika sonra tekrar ölçtüğünde 170/100 mmHg olduğunu görür. Dedesini hemen acile götürür. 72 yaşında olan Ali Bey'in anamnezini sorgulayan hemşire, Ali Bey'in kilolu olduğunu, günde 1 paket sigara içtiğini ve gün aşırı alkol tükettiğini, son haftalarda Ali Bey'in geçmeyen baş ağrısının olduğunu öğrenir. Doktor, muayene sonrasında tanısını koyar ve reçetesini yazıp Ali Bey'i eve gönderir. Ali Bey ilaçlarını kullanmaya özen göstermektedir.

Vakaya göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

<p>SORU 1: Ali Bey'in kan basıncı değeri size neyi düşündürür?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="984 591 1522 730"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																
<p>SORU 2: Doğru kan basıncı nasıl ölçülür?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="984 887 1522 1025"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																
<p>SORU 3: Ali Bey doktor tanısına ve şikayetlerine göre, daha sağlıklı olmak için yaşamında ne gibi değişikliklere karar verebilir?</p> <table border="1" data-bbox="185 1178 571 1375"> <tbody> <tr> <td>Sodyumdan zengin besinleri tüketme</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Alkol ve sigarayı kısıtlama</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Düzenli kilo kontrolü</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Stresten uzak durma</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Sodyumdan zengin besinleri tüketme		Alkol ve sigarayı kısıtlama		Düzenli kilo kontrolü		Stresten uzak durma		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="984 1171 1522 1310"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru					
Sodyumdan zengin besinleri tüketme																				
Alkol ve sigarayı kısıtlama																				
Düzenli kilo kontrolü																				
Stresten uzak durma																				
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																
<p>SORU 4: Ali Bey'e beslenme konusunda neler önerirsiniz.?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="984 1565 1522 1704"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru													
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru																

<p>SORU 5: Ali Bey'in mevcut şikayetlerine göre, ilk düşünülmesi gereken hemşirelik tanısı hangisi olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="986 331 1522 465"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru									
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
<p>SORU 6: Bu senaryoda Ali Bey için belirlediğiniz hemşirelik tanılarını düşünerek hastalığı yönetebilmesi için neleri önerirsiniz?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="986 616 1522 750"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru									
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
<p>SORU 7: Ali Bey'e ilaç kullanımı konusunda ne tür önerilerde bulunulmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="986 900 1522 1034"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru									
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
<p>SORU 8: Bu senaryoda genel olarak düşünüldüğünde, hangi davranışların öğretilmesinin <u>zor</u> olduğu söylenebilir?</p> <table border="1" data-bbox="185 1167 580 1335"> <tbody> <tr> <td>1. Sağlık sorunu için doktora başvurma</td> </tr> <tr> <td>2. Düzenli tansiyon takibi</td> </tr> <tr> <td>3. İlaçlarını düzenli kullanması</td> </tr> <tr> <td>4. Alkol ve sigarayı bırakması</td> </tr> </tbody> </table>	1. Sağlık sorunu için doktora başvurma	2. Düzenli tansiyon takibi	3. İlaçlarını düzenli kullanması	4. Alkol ve sigarayı bırakması	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile birlikte verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="986 1162 1522 1296"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>Çok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru					
1. Sağlık sorunu için doktora başvurma																
2. Düzenli tansiyon takibi																
3. İlaçlarını düzenli kullanması																
4. Alkol ve sigarayı bırakması																
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												

VAKA 5: Okul sağlığı tarama programı kapsamında bir ortaokuldaki tım oğrenciler sağlık çalışanları tarafından büyüme gelişme ve kan şekeri ołcm programına dahil edilmiştir. 11 yaşındaki Fatma'nın boyu 138 cm, kilosu 60 kg, açlık kan şekeri; 120mg/dl olarak tespit edilmiştir. Fatma'nın çıkan sonuçlarına göre ailesine haber verilerek, hastaneye başvurması istenmiştir. Hastanede yapılan kan tetkiklerinde HgA1c değerine bakılmış ve insülin başlanmasına karar verilmiştir. Ayrıca hastalığı dolayısıyla çok sevdiği çikolata ve abur cuburlardan vazgeçmesi gerektiği söylenmiş ve fizik aktivite yapması oներilmiřtir.

Vakaya göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

<p>SORU 1: HbA1c değerı size neyi düşündürür ve normal düzeyleri nedir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1011 566 1546 703"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>ok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru					
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru								
<p>SORU 2: Beden kitle indeksini hesaplayarak Fatma'nın kilosunun yaşına göre uygun olup olmadığını belirleyiniz.</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1011 864 1546 1001"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>ok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru					
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru								
<p>SORU 3: Fatma'ya kendi kendine kan şekeri ołcmn yapmasını hemşire nasıl anlatmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1011 1104 1546 1240"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>ok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru					
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru								
<p>SORU 4: İlaç yönetimi konusunda ne tür oներilerde bulunmalıdır?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1011 1402 1546 1538"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>ok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru					
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru								
<p>SORU 5: Sizce verilen olguda Fatma hangi nedenle hastaneye sevk edilmiş olabilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1011 1700 1546 1836"> <thead> <tr> <th>Bilmi yoru m/yan lış</th> <th>Biraz</th> <th>Orta</th> <th>ok fazla</th> <th>Tamamen doğru</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru					
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	çok fazla	Tamamen doğru								

<p>SORU 6: Hemşire olarak beslenme konusunda ne tür önerilerde bulunurdunuz?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1010 327 1552 465"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 7: Fatma'ya insülin enjektörünün kullanılmasının öğretilmesi sizce hangi duruma örnektir?</p> <table border="1" data-bbox="165 584 580 757"> <tr><td>1. Algılama</td><td></td></tr> <tr><td>2. Uyarılma</td><td></td></tr> <tr><td>3. Kılavuz denetiminde yapma</td><td></td></tr> <tr><td>4. Beceri haline getirme</td><td></td></tr> <tr><td>5. Duruma uydurma</td><td></td></tr> <tr><td>6. Yaratma</td><td></td></tr> </table>	1. Algılama		2. Uyarılma		3. Kılavuz denetiminde yapma		4. Beceri haline getirme		5. Duruma uydurma		6. Yaratma		<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1010 595 1552 734"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru
1. Algılama																			
2. Uyarılma																			
3. Kılavuz denetiminde yapma																			
4. Beceri haline getirme																			
5. Duruma uydurma																			
6. Yaratma																			
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															
<p>SORU 8: Bu senaryoda Fatma'nın yaşamında yapacağı davranış değişikliklerinden hangisinin en zor olduğu söylenebilir?</p>	<p>Bu soruyu bilme düzeyiniz için kendinizi değerlendirin.</p> <p>☐ Bilmiyorum, fikrim yok ☐ Biraz yanıtlayabildim ☐ Tamamıyla doğru yanıtladım</p>	<p>Eğitimci / Rehber ile verdiğiniz yanıtınızı değerlendirin</p> <table border="1" data-bbox="1010 992 1552 1131"> <tr> <td>Bilmi yoru m/yan lış</td> <td>Biraz</td> <td>Orta</td> <td>Çok fazla</td> <td>Tamamen doğru</td> </tr> </table>	Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru												
Bilmi yoru m/yan lış	Biraz	Orta	Çok fazla	Tamamen doğru															

EK-6 İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU

T.C.
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Karar Formu

0059

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	“Sağlığın korunma düzeylerine göre senaryo okuryazarlığı ölçeğinin geliştirilmesi:Bloom taksonomisi örnekleme”
VARSA ARAŞTIRMA PROTOKOL/PLAN KODU	

ETİK KURUL BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu
	AÇIK ADRESİ:	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi 35360 Karabağlar / İZMİR
	TELEFON	0 232 245 04 38 --- 0 232 244 44 44 / 1034
	FAKS	0 232 245 04 38
	E-POSTA	

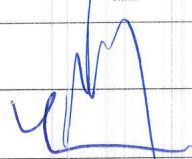
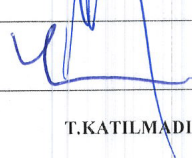
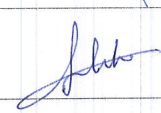

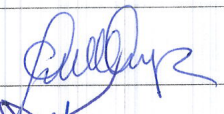
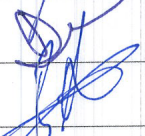
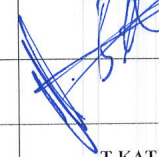
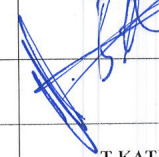
KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN			
KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi			
KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi			
DESTEKLEYİCİ				
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ UNVANI/ADI/SOYADI (TÜBİTAK vb. gibi kaynaklardan destek alanlar için)				
DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ				
ARAŞTIRMANIN NİTELİĞİ	Yüksek lisans tezi /Projesi			
ARAŞTIRMANIN TÜRÜ	Anket çalışmaları			
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☒	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☒	ULUSLARARASI ☐

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dil
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ/PLANI	28.01.2022		Türkçe ☒ İngilizce ☐ Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU			Türkçe ☐ İngilizce ☐ Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☐ İngilizce ☐ Diğer ☐
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı			Açıklama

KARAR BİLGİLERİ	Karar No: 0062	Tarih: 24.02.2022
KARŞI OY	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler çalışmanın gereke, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiştir. İnceleme sonucunda çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üyelerinin oybirliği ile karar verilmiştir.	

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN KLİNİK ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU	
ÇALIŞMA ESASI	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Çalışma Esasları Yönergesi
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:	Prof. Dr. Mustafa KARACA

Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile ilişki		Katılım *		İmza
			E	K	E	H	E	H	
Prof. Dr. Mustafa KARACA BAŞKAN	Kardiyoloji	KÇÜ Atatürk EAH	☒	☐	☐	☐	☐	☐	
Doç. Dr. Yılmaz ÖZKUL/Başkan Yardımcısı	KBB	İKÇÜ Atatürk EAH	☒	☐	☐	☐	☐	☐	
Prof. Dr. Yasemin TOKEM/ Üye	İç Hastalıkları Hemşireliği	İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi	☐	☒	☐	☐	☐	☐	T.KATILMADI
Doç. Dr. Ashhan ABBASOĞLU /Üye	Çocuk Sağlığı ve Hast. Yeni Doğan	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
Doç. Dr. Nihat LÂÇİN/Üye	Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi	İKÇÜ Diş Hekimliği Fakültesi	☒	☐	☐	☐	☐	☐	T.KATILMADI
Doç. Dr. İlnur VELİ /Üye	Ortodonti	İKÇÜ Diş Hekimliği Fakültesi	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
Dr. Öğr. Üyesi Gülay OYUR ÇELİK	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	İKÇÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
Uzm. Dr. Zehra Betül PAKÖZ	Gastroenteroloji	İKÇÜ Atatürk EAH	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
Uzm. Dr. D. Barış KILIÇÇIOĞLU / Raportör	Adli Tıp	Sağlık Bakanlığı	☒	☐	☐	☐	☐	☐	
Dr. Mehmet ERTAN /Üye	Sağlık Hukuku	Sağlık Bakanlığı	☒	☐	☐	☐	☐	☐	
Dr. Fatma Ezgi CAN/Üye	Biyo istatistik	İKÇÜ Tıp Fakültesi	☐	☒	☐	☐	☐	☐	T.KATILMADI
			☐	☐	☐	☐	☐	☐	

T.C.
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Karar Formu

00579

Sayın, Doç. Dr. Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN

Karar No: 0062
Tarih: 24.02.2022

KARAR

"Sağlığın korunma düzeylerine göre senaryo okuryazarlığı ölçeğinin geliştirilmesi: Bloom taksonomisi örnekleme", adlı araştırma başvuru dosyasınız kurumumuzda gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiştir. İnceleme sonucunda çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üyelerinin oybirliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa KARACA
Kurul Başkanı

T.KATILMADI
Prof. Dr. Yasemin TOKEM
Üye

Doç. Dr. Ashlan ABBASOĞLU
Üye

Doç. Dr. Yılmaz ÖZKUL
Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. İknur VELİ
Üye

T. KATILMADI
Doç. Dr. Nihat LÂÇİN
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Gülay OYUR ÇELİK
Üye

Uzm. Dr. Zehra Betül PAKÖZ
Üye

Uzm. Dr. D. Barış KILIÇ ÇİOĞLU
Raporör

Dr. Mehmet ERTAN
Üye

T.KATILMADI
Dr. Fatma Ezgi CAN
Üye

KARŞI OY:

0059

T.C.
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ UNIVERSITY
Non-Interventional Clinical Studies
Institutionel Review Board

To : Jülide Gülizar YILDIRIM DUMAN, PhD
From : Prof. Dr. Mustafa KARACA, MD
Date : 24.02.2022
IRB # : 0062

Study Title : "Development of scenario literacy scale according to health protection levels: Bloom taxonomy sampling", At its board meeting 24.02.2022 your submission for the above referenced research study has received review and approval from İzmir Kâtip Celebi Non-Interventional Clinical Studies Institutional Review Board.

Prof. Dr. Mustafa KARACA

EK-7 İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSEL OLMAYAN ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU

25.03.2022

Sayı : E-91943211-300- 25461
Konu : Araştırma İzni Hk. - İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: E-48741973-302.08.01-2200029349

18.03.2022 tarihli, E-48741973-302.08.01-2200029349 sayılı ilgi yazınız ile, tarafımıza bildirilen, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Birsen Yeşiltepe'nin ve Doç. Dr. Jülide G. Yıldırım Duman danışmanlığında yürütülen "Sağlığın korunma düzeylerine göre senaryo okuryazarlığı ölçeğinin geliştirilmesi: Bloom taksonomisi örnekleme" konulu yüksek lisans tez çalışmasının, Üniversitemizin Sağlık Bilimleri Fakültesi 3. Ve 4. Sınıf öğrencilerine uygulanması konusunda, yapılacak olan anketin, araştırma talebinde bulunan kişi tarafından düzenlenmesi, dağıtılması ve yönetilmesi şartıyla yapmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Prof.Dr. Çiğdem KENTMEN ÇİN
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSU2AKFFT

Belge Doğrulama Adresi : <https://turkiye.gov.tr/izmir-ekonomi-universitesi-ebys>

Sakarya Caddesi, No:156 35330 Balçova - İzmir / TÜRKİYE
Telefon No: 0 (232) 279 25 25 PBX Faks No: 0 (232) 279 26 26
e-Posta: info@ieu.edu.tr İnternet Adresi: www.ieu.edu.tr
Kep Adresi: izmirekonomiuniversitesi@hs03.kep.tr

Bilgi için: Gökçe Eytel
Unvan: Yönetici Asistanı
Telefon No: 0 (232) 279 25 25

**EK-8 KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ GİRİŞİMSSEL OLMAYAN
ARAŞTIRMALAR ETİK KURUL İZİN FORMU**

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-80404136-302.08.01-2200037942
Konu : Tez Araştırma İzni

28.04.2022

İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Rektörlüğünün (Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Müdürlüğü) 26.04.2022 tarihli ve E-48741973-302.08.01-2200042664 sayılı yazısı.

İlgi'de kayıtlı yazıyla iletilen, Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Birsen YEŞİLTEPE'nin, "Sağlığın Korunma Düzeylerine Göre Senaryo Okuryazarlığı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Bloom Taksonomisi Örnekleme" anket çalışmasının Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2.3.4. sınıf öğrencilerine yönelik uygulanması talebiniz uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet ATALAN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Belge Doğrulama Kodu: 4DUEDMA

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi: www.kastamonu.edu.tr/belgedogrulama

Adres: Kastamonu Üniversitesi Genel Sekreterlik Kuzeykent Yerleşkesi Merkez / Kastamonu
Telefon No: (0 366) 2801012
e-Posta: genel@kastamonu.edu.tr
Kep Adresi: kastamonuuniversitesi@hs01.kep.tr

Faks No: (0 366) 2801015
İnternet Adresi: www.kastamonu.edu.tr

Bilgi için : Derya Güleç
Bilgisayar İşletmeni
Telefon No:

ÖZGEÇMİŞ

1995 yılında İzmir’de doğdu. İlk, orta, lise eğitimini İzmir’de tamamladı. 2019 yılında İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde Hemşirelik bölümü lisans eğitimini tamamladı. 2020 yılında İzmir Katip Çelebi Üniversitesi’nde Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı’nda Tezli Yüksek Lisans Programında eğitime başladı. 2019-2022 yılları arasında İzmir’de ki özel hastanelerde çalıştı. 2022 Mayıs ayı itibariyle Şenpazar İlçe Devlet Hastanesinde Acil Servis Hemşireliği, Eğitim Hemşireliği ve Enfeksiyon Hemşireliği görevlerini aktif şekilde sürdürmektedir.

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı, Soyadı: Birsen Yeşiltepe

Doğum Tarihi ve Yeri: Menemen/İzmir 30.10.1995

Yazışma Adresi: Merkez Mh, Köşk Sk. Pk:37650, 37650 Şenpazar/Kastamonu (Şenpazar İlçe Devlet Hastanesi)

EĞİTİM

Lisans: İzmir Ekonomi Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi (2019)

Yüksek Lisans: İzmir Katip Çelebi Üniversitesi (2023)

YABANCI DİL

İngilizce (YDS 41,36 puan, 2019)

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2019	İzmir Can Hastanesi	Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi
2019	Kent Hastanesi	Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi
2021	Özel Sada Hastanesi	Genel Cerrahi Servis Hemşiresi
2022-...	Şenpazar İlçe Devlet Hastanesi	Acil Servis Hemşiresi

YAYINLAR / BİLİMSEL ETKİNLİK

Yeşiltepe B., Yıldırım JG. (2020). Sağlıklı Büyüyen Çocuk Kongresi-Sözel Bildiri (Çocuk ve Adölesanlarda Kronik Hastalıkların Yönetiminde Oyunlaştırma Çalışmalarının Tanımlayıcı Özelliklerinin İncelenmesi)